KOMISIJOS SPRENDIMAS (ES) 2015/455

2014 m. liepos 23 d.

dėl valstybės pagalbos SA.34826 (2012/C), SA.36005 (2013/NN) kurią Graikija suteikė „Piraeus Bank Group“ ir kuri susijusi su banko „Piraeus Bank S.A.“ rekapitalizavimu ir restruktūrizavimu

(pranešta dokumentu Nr. C(2014) 5217)

(Tekstas autentiškas tik anglų kalba)

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 108 straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą,

atsižvelgdama į Europos ekonominės erdvės susitarimą, ypač į jo 62 straipsnio 1 dalies a punktą,

pakvietusi valstybes nares ir kitas suinteresuotąsias šalis pateikti savo pastabas pagal tas nuostatas ([1]),

kadangi:

1. PROCEDŪRA

1.1. PROCEDŪRA, SUSIJUSI SU BANKU „PIRAEUS BANK“

(1) 2008 m. lapkričio 19 d. sprendimu Komisija patvirtino schemą „Paramos priemonės kredito įstaigoms Graikijoje“ (toliau – Graikijos bankams skirta paramos schema), kuria siekiama užtikrinti Graikijos finansų sistemos stabilumą. Pagal Graikijos bankams skirtą paramos schemą pagalba gali būti teikiama pagal tris ją sudarančias priemones: rekapitalizavimo priemonę, garantijų priemonę ir paskolų, padengtų Vyriausybės obligacijomis, priemonę ([2]). 2009 m. gegužės mėn. Graikija rekapitalizavo banką „Piraeus Bank“ (toliau – bankas ([3])) pagal rekapitalizavimo priemonę.

(2) 2008 m. lapkričio 19 d. sprendimo 14 konstatuojamojoje dalyje nurodyta, kad Komisijai bus pranešta apie pagalbos pagal rekapitalizavimo priemonę gavėjų restruktūrizavimo planą.

(3) 2010 m. liepos 23 d. Graikijos valdžios institucijos pateikė restruktūrizavimo planą Komisijai. Komisija tą planą ir vėlesnes atnaujintas jo versijas, taip pat Graikijos valdžios institucijų pateiktą papildomą informaciją užregistravo kaip bylą SA.30342 (PN 26/2010), vėliau – kaip bylą SA.32787 (2011/PN).

([1]) Žr. 2012 m. liepos 27 d. Komisijos sprendimą dėl valstybės pagalbos SA.34826 (2012/C, ex 2012/NN) „Graikijos finansinio stabilumo fondo vykdomas banko „Piraeus Bank“ rekapitalizavimas“ (OL C 359, 2012 11 21, p. 43).

([2]) 2008 m. lapkričio 19 d. Komisijos sprendimas dėl valstybės pagalbos N 560/2008 „Paramos priemonės kredito įstaigoms Graikijoje“ (OL C 125, 2009 6 5, p. 6). Ji buvo užregistruota Nr. SA.26678 (N 560/2008). Ta schema vėliau buvo pratęsta ir pakeista, kaip aprašyta 4 išnašoje.

([3]) „Bankas“ reiškia „Piraeus Bank Group“.

(4) Bankui pagal Graikijos bankams skirtą paramos schemą kelis kartus buvo suteiktos valstybės garantijos ir paskolos, padengtos Vyriausybės obligacijomis ([4]). Jam taip pat buvo skirta valstybės garantuojama skubi parama likvidumui padidinti.

(5) 2012 m. balandžio 20 d. Graikijos finansinio stabilumo fondas (toliau – HFSF) pateikė bankui raštą, kuriuo įsipareigojo dalyvauti didinant, kaip planuota, banko akcinį kapitalą. 2012 m. gegužės 28 d. HFSF bankui suteikė 4 700 mln. EUR dydžio tarpinio rekapitalizavimo priemonę (toliau – pirmasis tarpinis rekapitalizavimas).

(6) 2012 m. gegužės 10 d. Graikijos valdžios institucijos oficialiai pranešė Komisijai apie įsipareigojimo raštą, kurį HFSF pateikė bankui. Kadangi priemonė jau buvo įvykdyta, Komisija ją užregistravo kaip pagalbą, apie kurią nebuvo pranešta (byla SA.34826 (2012/NN)).

(7) 2012 m. liepos 27 d. sprendimu Komisija pradėjo oficialią tyrimo procedūrą dėl pirmojo tarpinio rekapitalizavimo (toliau – sprendimas pradėti procedūrą dėl „Piraeus“) ([5]).

(8) 2012 m. gruodžio mėn. HFSF bankui suteikė 1 553 mln. EUR dydžio antrąją tarpinio rekapitalizavimo priemonę (toliau – antrasis tarpinis rekapitalizavimas). 2012 m. gruodžio 21 d. HFSF bankui taip pat pateikė raštą, kuriuo įsipareigojo dalyvauti (iš viso iki 1 082 mln. EUR) didinant banko akcinį kapitalą ir konvertuojamųjų kapitalo priemonių, kurias ketinama išleisti, emisijoje ([6]). Graikijos valdžios institucijos Komisijai apie tas priemones pranešė 2012 m. gruodžio 20 d. ([7])

(9) 2012 m. rugsėjo mėn. bankas pranešė apie savo ketinimą įsigyti „Geniki“ iš „Société Générale S.A.“ (toliau – „Société Générale“). Dėl „Geniki“ įsigijimo Komisija rugsėjo ir spalio mėn. surengė daug telekonferencijų ir keitėsi elektroniniais laiškais su Graikijos valdžios institucijų ir banko atstovais.

(10) 2012 m. spalio 19 d. bankas su „Société Générale“ pasirašė akcijų pirkimo susitarimą dėl visos „Société Générale“ turimos „Geniki“ akcijų dalies (99,08 %).

(11) 2012 m. gruodžio 12 d. Komisijos tarnybos Graikijai nusiuntė raštą, kuriame pateikiamas preliminarus „Geniki“ įsigijimo vertinimas.

(12) 2013 m. vasario 26 d. bankas informavo Komisiją apie savo ketinimą įsigyti „Millennium Bank Greece S.A.“ (toliau – MBG). Dėl MBG įsigijimo Komisija surengė keletą telekonferencijų ir keitėsi elektroniniais laiškais su Graikijos valdžios institucijomis ir banku.

(13) 2013 m. kovo 25 d. Komisijos tarnybos Graikijai nusiuntė raštą, kuriame pateikiamas preliminarus MBG įsigijimo vertinimas.

([4]) 2009 m. rugsėjo 2 d. Graikija pranešė apie keletą paramos priemonių pakeitimų ir pratęsimą iki 2009 m. gruodžio 31 d., kurie buvo patvirtinti 2009 m. rugsėjo 18 d. (žr. 2009 m. rugsėjo 18 d. Komisijos sprendimą dėl valstybės pagalbos N 504/2009 „Paramos priemonių kredito įstaigoms Graikijoje pratęsimas ir pakeitimas“ (OL C 264, 2009 11 6, p. 5). 2010 m. sausio 25 d. Komisija patvirtino antrąjį paramos priemonių pratęsimą iki 2010 m. birželio 30 d. (žr. 2010 m. sausio 25 d. Komisijos sprendimą dėl valstybės pagalbos N 690/2009 „Paramos priemonių kredito įstaigoms Graikijoje pratęsimas“ (OL C 57, 2010 3 9, p. 6). 2010 m. birželio 30 d. Komisija patvirtino keletą paramos priemonių pakeitimų ir pratęsimą iki 2010 m. gruodžio 31 d. (žr. 2010 m. birželio 30 d. Komisijos sprendimą dėl valstybės pagalbos N 260/2010 „Paramos priemonių kredito įstaigoms Graikijoje pratęsimas“ (OL C 238, 2010 9 3, p. 3). 2010 m. gruodžio 21 d. Komisija patvirtino paramos priemonių pratęsimą iki 2011 m. birželio 30 d. (žr. 2010 m. gruodžio 21 d. Komisijos sprendimą dėl valstybės pagalbos SA.31998 (2010/N) „Ketvirtasis paramos priemonių kredito įstaigoms Graikijoje pratęsimas“ (OL C 53, 2011 2 19, p. 2). 2011 m. balandžio 4 d. Komisija patvirtino pakeitimą (žr. 2011 m. balandžio 4 d. Komisijos sprendimą dėl valstybės pagalbos SA.32767 (2011/N) „Paramos priemonių kredito įstaigoms Graikijoje pakeitimas“ (OL C 164, 2011 6 2, p. 8). 2011 m. birželio 27 d. Komisija patvirtino paramos priemonių pratęsimą iki 2011 m. gruodžio 31 d. (žr. 2011 m. birželio 27 d. Komisijos sprendimą dėl valstybės pagalbos SA.33153 (2011/N) „Penktasis paramos priemonių kredito įstaigoms Graikijoje pratęsimas“ (OL C 274, 2011 9 17, p. 6). 2012 m. vasario 6 d. Komisija patvirtino paramos priemonių pratęsimą iki 2012 m. birželio 30 d. (žr. 2012 m. vasario 6 d. Komisijos sprendimą dėl valstybės pagalbos SA.34149 (2011/N) „Šeštasis paramos priemonių kredito įstaigoms Graikijoje pratęsimas“ (OL C 101, 2012 4 4, p. 2). 2012 m. liepos 6 d. Komisija patvirtino paramos priemonių pratęsimą iki 2012 m. gruodžio 31 d. (žr. 2012 m. liepos 6 d. Komisijos sprendimą byloje dėl valstybės pagalbos SA.35002 (2012/N) – Graikija „Paramos priemonių kredito įstaigoms Graikijoje pratęsimas“ (OL C 77, 2013 3 15, p. 14). 2013 m. sausio 22 d. Komisija patvirtino garantijų schemos ir paskolų, padengtų obligacijomis, schemos pratęsimą iki 2013 m. birželio 30 d. (žr. 2013 m. sausio 22 d. Komisijos sprendimą dėl valstybės pagalbos SA.35999 (2012/N) – Graikija „Garantijų schemos ir paskolų, padengtų obligacijomis, schemos kredito įstaigoms Graikijoje pratęsimas“ (OL C 162, 2013 6 7, p. 6). 2013 m. liepos 25 d. Komisija patvirtino garantijų schemos ir paskolų, padengtų obligacijomis, schemos pratęsimą iki 2013 m. gruodžio 31 d. (žr. 2013 m. liepos 25 d. Komisijos sprendimą dėl valstybės pagalbos SA.36956 (2013/N) – Graikija „Garantijų schemos ir paskolų, padengtų obligacijomis, schemos kredito įstaigoms Graikijoje pratęsimas“; dar nepaskelbtas). 2014 m. sausio 14 d. Komisija patvirtino garantijų schemos ir paskolų, padengtų obligacijomis, schemos pratęsimą iki 2014 m. birželio 30 d. (žr. 2014 m. sausio 14 d. Komisijos sprendimą dėl valstybės pagalbos SA.37958 (2013/N) – Graikija „Garantijų schemos ir paskolų, padengtų obligacijomis, schemos kredito įstaigoms Graikijoje pratęsimas“; dar nepaskelbtas).

([5]) Žr. 1 išnašą.

([6]) 2012 m. gruodžio 24 d. HFSF pranešimas spaudai, paskelbtas interneto svetainėje http://www.hfsf.gr/files/press_release_20121224_en.pdf.

([7]) Tas priemones Komisija užregistravo kaip bylą SA.36005 (2013/NN).

(14) 2013 m. balandžio 22 d. bankas paskelbė, kad sudarė susitarimą su „Millennium Banco Comercial Portugues“ (toliau – BCP) dėl viso MBG akcinio kapitalo įsigijimo ir BCP dalyvavimo didinant, kaip numatyta, „Piraeus“ kapitalą.

(15) 2013 m. birželio 3 d. HFSF iš dalies (iš viso 5 891 mln. EUR) konvertavo pirmąją ir antrąją tarpinio rekapitalizavimo priemones į nuosavą kapitalą. HFSF taip pat bankui skyrė papildomą 1 094 mln. EUR sumą, kaip buvo įsipareigota tuo metu, kai bankas įsigijo gerąją „Agricultural Bank of Greece“ (toliau – ATE) dalį ir trijų Kipro bankų filialus Graikijoje (žr. 1.2 skirsnį). Be to, privatūs investuotojai skyrė 1 444 mln. EUR. Visa rekapitalizavimo suma sudarė 8 429 mln. EUR; tas rekapitalizavimas vadinamas 2013 m. pavasario rekapitalizavimu.

(16) 2013 m. gruodžio 19 d. Graikijos valdžios institucijos pateikė Komisijai informaciją apie 2013 m. pavasario rekapitalizavimo sąlygas.

(17) 2014 m. birželio 25 d. Graikijos valdžios institucijos pateikė Komisijai galutinį banko restruktūrizavimo planą (toliau – restruktūrizavimo planas). Tą pačią dieną Graikijos valdžios institucijos pateikė informaciją apie valstybės garantuojamą skubią paramą likvidumui padidinti. Jos nurodė, kad ketina ir toliau teikti bankui tokią paramą likvidumui padidinti, taip pat valstybės garantijas skolos priemonėms ir paskolas, padengtas Vyriausybės obligacijomis, pagal Graikijos bankams skirtą paramos schemą.

(18) Administracinio proceso metu Komisija surengė daug susitikimų, telekonferencijų ir keitėsi elektroniniais laiškais su Graikijos valdžios institucijų ir banko atstovais.

(19) Graikija sutinka, kad išimties tvarka šis sprendimas būtų priimtas tik anglų kalba.

1.2. PROCEDŪRA, SUSIJUSI SU ĮSIGYTOMIS ĮMONĖMIS

1.2.1. **Procedūra, susijusi su ATE**

(20) 2011 m. balandžio mėn. Graikija ATE skyrė 1 445 mln. EUR injekciją (sumą, kuri apėmė iš pradžių pagal Graikijos rekapitalizavimo schemą skirtus 675 mln. EUR). Be to, ATE gavo 6 103 mln. EUR dydžio paramą likvidumui padidinti. 2011 m. gegužės 23 d. sprendimu Komisija patvirtino tas priemones remdamasi ATE restruktūrizavimo planu (toliau – sprendimas dėl ATE restruktūrizavimo) ([8]).

(21) 2011 m. gruodžio 29 d. Graikija dalyvavo 290 mln. EUR dydžio ATE kapitalo teisių emisijoje.

(22) 2012 m. kovo 22 d. Graikija pateikė Graikijos banko ataskaitą, kurioje pasiūlyta ATE pertvarkyti taikant tam tikros ATE turto ir įsipareigojimų dalies (toliau – perduota ATE veikla) pirkimo ir prisiėmimo procedūrą ([9]), o likusi turto ir įsipareigojimų dalis būtų pertvarkoma per blogą banką.

(23) 2012 m. liepos mėn. bankas paskelbė apie gerosios likviduojamo ATE dalies perėmimą.

(24) Tuo metu HFSF įsipareigojo padengti banko kapitalo poreikius, susijusius su įsigytu turtu. 2013 m. sausio 27 d. Graikijos bankas padarė išvadą, kad reguliavimo tikslais dėl perduotos ATE veiklos įsigijimo reikalingas kapitalas sudarė 570 mln. EUR, ir tą kapitalo poreikį padengs HFSF.

(25) 2013 m. gegužės 3 d. sprendimu ([10]) (toliau – sprendimas dėl ATE likvidavimo) Komisija padarė išvadą, kad perduotos ATE veiklos perdavimo metu suteiktos paramos priemonės yra valstybės pagalba ne bankui, bet perduotai ATE veiklai. Be to, Komisija padarė išvadą, kad ta pagalba būtų suderinama su vidaus rinka, jeigu banko, kuris dabar yra perėmęs perduotą ATE veiklą, restruktūrizavimo planas leistų atkurti ilgalaikį banko gyvybingumą.

(26) Vykdant 2013 m. pavasario rekapitalizavimą, 2013 m. birželio mėn. HFSF bankui skyrė 570 mln. EUR injekciją ([11]).

([8]) 2011 m. gegužės 23 d. Komisijos sprendimas dėl valstybės pagalbos SA.31154 „Agricultural Bank of Greece“ restruktūrizavimas (OL C 317, 2011 10 29, p. 4).

([9]) Pirkimas ir prisiėmimas – tai pertvarkymo procedūra, kurią sudaro likviduojamo juridinio asmens turimo aukštos kokybės turto ir įsipareigojimų nustatymas ir jų pardavimas aukcione siekiant juos perduoti gyvybingai įmonei.

([10]) 2013 m. gegužės 3 d. Komisijos sprendimas dėl valstybės pagalbos SA.35460 „Likvidavimo pagalba bankui „ATE Bank“ pertvarkyti“ (OL C 261, 2013 9 10, p. 1).

([11]) Žr. 2.3.3.3 skirsnį.

1.2.2. **Procedūra, susijusi su Kipro banko, „Cyprus Popular Bank“ ir „Hellenic Bank“ (toliau – trys Kipro bankai) veikla Graikijoje**

(27) Po 2013 m. kovo 15 d. įvykusio neeilinio euro grupės posėdžio ([12]) Kipro valdžios institucijos ir Europos Sąjunga, Tarptautinis valiutos fondas (TVF) ir Europos Centrinis Bankas (ECB) pasiekė politinį susitarimą dėl politikos, kuria grindžiama būsima makroekonominio koregavimo programa. Visų pirma, be kita ko, buvo sutarta, kad trijų Kipro bankų veikla Graikijoje bus perduota kokiam nors Graikijos bankui.

(28) Bankas ir kiti Graikijos bankai pareiškė susidomėjimą įsigyti trijų Kipro bankų veiklą Graikijoje.

(29) 2013 m. kovo 22 d. HFSF sutiko, kad bankas pateiktų pasiūlymą įsigyti trijų Kipro bankų filialus, indėlius ir paskolas Graikijoje. Banko pasiūlymas pateiktas su sąlyga, kad HFSF suteiks bankui už įsigytos įmonės nuosavą kapitalą sumokėtą kainą atitinkančio dydžio nuosavą kapitalą.

(30) Graikijos valdžios institucijos ir HFSF nuolat išsamiai informavo Komisijos tarnybas apie proceso eigą ir įsigijimo sąlygas.

(31) 2013 m. kovo 26 d. bankas su kiekvienu iš trijų Kipro bankų pasirašė pardavimo ir perdavimo susitarimus dėl jų Graikijoje vykdomos veiklos (indėlių, paskolų ir filialų tinklo).

(32) Kaip sutarta 2013 m. kovo mėn., HFSF bankui skyrė 524 mln. EUR kapitalo injekciją ([13]), kad būtų padengti kapitalo poreikiai, kurie atsirado įsigijus tą turtą.

2. APRAŠYMAS

2.1. BANKAS IR JO PATIRIAMI SUNKUMAI

2.1.1. **Bendrosios Graikijos bankų sektoriaus aplinkybės**

(33) Nuo 2008 m. iki 2012 m. Graikijos realusis bendrasis vidaus produktas (BVP) sumažėjo 20 %, kaip parodyta 1 lentelėje. Todėl Graikijos bankai susidūrė su sparčiai augančiu įsipareigojimų, susijusių su Graikijos namų ūkiams ir įmonėms suteiktomis paskolomis, nevykdymo lygiu ([14]). Tokie pokyčiai turėjo neigiamos įtakos Graikijos bankų turto rezultatams ir dėl to atsirado kapitalo poreikių.

1 lentelė

Realiojo BVP augimas Graikijoje 2008–2013 m.

Graikija	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Realiojo BVP augimas, %	– 0,2	– 3,1	– 4,9	– 7,1	– 7,0	– 3,9

Šaltinis: Eurostatas, paskelbta interneto svetainėje http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&plugin=1&language=en&pcode=tec00115

(34) Be to, 2012 m. vasario mėn. Graikija įgyvendino privačiojo sektoriaus obligacijų keitimo, žinomo kaip privačiojo sektoriaus dalyvavimas, programą (toliau – PSD programa). Graikijos bankai dalyvavo PSD programoje, pagal kurią Graikijos Vyriausybė mainais už esamas Graikijos Vyriausybės obligacijas (toliau – GVO) esamiems privatiems obligacijų turėtojams siūlė naujus vertybinius popierius (įskaitant naujas GVO, su BVP susietus vertybinius popierius ir Europos finansinio stabilumo fondo (EFSF) išleistus PSD mokėjimo įsipareigojimus) su 53,5 % nominalia diskonto norma ir ilgesniais išpirkimo terminais ([15]). To obligacijų keitimo rezultatus Graikijos valdžios institucijos paskelbė 2012 m. kovo 9 d. ([16]) Dėl keitimo obligacijų turėtojai patyrė didelių nuostolių (Graikijos banko skaičiavimais, Graikijos bankų nuostoliai vidutiniškai siekė 78 % senųjų GVO nominaliosios vertės) ir atsirado kapitalo poreikių, kurie atgaline data įrašyti į Graikijos bankų 2011 m. finansines ataskaitas. 2 lentelėje apibendrinami bendri pagrindinių Graikijos bankų nuostoliai, susiję su PSD.

([12]) euro grupės posėdis – tai euro zonos (t. y. valstybių narių, įsivedusių eurą kaip oficialią valiutą) finansų ministrų posėdis.
([13]) Žr. 2.3.3.3 skirsnį.
([14]) Europos Komisijos Ekonomikos ir finansų reikalų generalinis direktoratas. *Antroji Graikijos ekonomikos koregavimo programa. 2012 m. kovo mėn.* (angl. *The Second Economic Adjustment Programme for Greece - March 2012*), p. 17; paskelbta interneto svetainėje http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/occasional_paper/2012/pdf/ocp94_en.pdf
([15]) Žr. *Graikijos bankų sektoriaus rekapitalizavimo ir restruktūrizavimo ataskaitos* II skirsnį „Graikijos valstybės skolos restruktūrizavimas“, Graikijos bankas, 2012 m. gruodžio mėn.; paskelbta interneto svetainėje http://www.bankofgreece.gr/BogEkdoseis/Report_on_the_recapitalisation_and_restructuring.pdf
([16]) 2012 m. kovo 9 d. Finansų ministerijos pranešimas spaudai, paskelbtas interneto svetainėje http://www.pdma.gr/attachments/article/80/9%20MARCH%202012%20-%20RESULTS.pdf

2 lentelė

Bendri pagrindinių Graikijos bankų nuostoliai, susiję su PSD (mln. EUR)

Bankai	GVO nominalioji vertė	Su valstybe susijusių paskolų nominalioji vertė	Bendra nominalioji vertė	GVO nuostolis, susijęs su PSD	Su valstybe susijusių paskolų nuostolis, susijęs su PSD	Visas bendrasis nuostolis, susijęs su PSD	Visas bendrasis nuostolis, susijęs su PSD/ bendras 1 lygio nuosavas kapitalas (%)	Visas bendrasis nuostolis, susijęs su PSD/ visas turtas (%)
NBG	13 748	1 001	14 749	10 985	751	11 735	161,0	11,0
„Eurobank“	7 001	335	7 336	5 517	264	5 781	164,5	7,5
„Alpha“	3 898	2 145	6 043	3 087	1 699	4 786	105,7	8,1
„Piraeus“	7 063	280	7 343	5 686	225	5 911	226,0	12,0
„ATEbank“	5 164	608	5 772	3 873	456	4 329	1 144	17,1
„Geniki“	384	7	391	287	5	292	78,1	8,9
MBG	185	0	185	137	0	137	29	2,2

Šaltinis: Graikijos bankas, 2012 m. gruodžio mėn. Graikijos bankų sektoriaus rekapitalizavimo ir restruktūrizavimo ataskaita (angl. Report on the Recapitalisation and the Restructuring of the Greek Banking Sector), p. 14.

(35) Kadangi dėl PSD programos ir tebesitęsiančio nuosmukio Graikijos bankai susidūrė su dideliu kapitalo trūkumu, pagal 2012 m. kovo 11 d. Graikijos Vyriausybės, Europos Sąjungos, TVF ir ECB sudarytą antrosios Graikijos ekonomikos koregavimo programos Ekonominės ir finansų politikos memorandumą (EFPM) numatytos lėšos tų bankų rekapitalizavimui. Graikijos valdžios institucijų skaičiavimais, pagal tą programą finansuotini bendri bankų rekapitalizavimo poreikiai ir pertvarkymo sąnaudos sudaro 50 mlrd. EUR ([17]). Ta suma apskaičiuota remiantis Graikijos banko atliktu laikotarpio nuo 2011 m. gruodžio mėn. iki 2014 m. gruodžio mėn. testavimu nepalankiausiomis sąlygomis (toliau – 2012 m. testavimas nepalankiausiomis sąlygomis), pagrįstu bendrovės „Blackrock“ parengta paskolų nuostolių prognoze ([18]). Lėšos Graikijos bankų rekapitalizavimui skiriamos per HFSF. 3 lentelėje apibendrinami pagrindinių Graikijos bankų kapitalo poreikių, nustatytų atliekant 2012 m. testavimą nepalankiausiomis sąlygomis, skaičiavimai.

3 lentelė

2012 m. testavimas nepalankiausiomis sąlygomis: pagrindinių Graikijos bankų kapitalo poreikiai (mln. EUR)

Bankai	Orientacinis bendras 1 lygio nuosavas kapitalas (2011 m. gruodis)	Visas bendrasis nuostolis, susijęs su PSD (2011 m. gruodis)	Atidėjiniai, susiję su PSD (2011 m. birželis)	Bendrojo kaupiamojo nuostolio projekcijos, susijusios su kredito rizika	Paskolų nuostolių rezervai (2011 m. gruodis)	Vidaus kapitalo formavimas	Siektinas bendras 1 lygio nuosavas kapitalas (2014 m. gruodis)	Kapitalo poreikiai
NBG	7 287	– 11 735	1 646	– 8 366	5 390	4 681	8 657	9 756
„Eurobank“	3 515	– 5 781	830	– 8 226	3 514	2 904	2 595	5 839
„Alpha“	4 526	– 4 786	673	– 8 493	3 115	2 428	2 033	4 571

([17]) Žr. 14 išnašą, p. 106.
([18]) Žr. 15 išnašą.

Bankai	Orientacinis bendras 1 lygio nuosavas kapitalas (2011 m. gruodis)	Visas bendrasis nuostolis, susijęs su PSD (2011 m. gruodis)	Atidėjiniai, susiję su PSD (2011 m. birželis)	Bendrojo kaupiamojo nuostolio projekcijos, susijusios su kredito rizika	Paskolų nuostolių rezervai (2011 m. gruodis)	Vidaus kapitalo formavimas	Siektinas bendras 1 lygio nuosavas kapitalas (2014 m. gruodis)	Kapitalo poreikiai
„Piraeus“	2 615	– 5 911	1 005	– 6 281	2 565	1 080	2 408	7 335
„ATEbank“	378	– 4 329	836	– 3 383	2 344	468	1 234	4 920
„Geniki“	374	– 292	70	– 1 552	1 309	– 40	150	281
MBG	473	– 137	0	– 638	213	– 79	230	399

Šaltinis: Graikijos bankas, 2012 m. gruodžio mėn. Graikijos bankų sektoriaus rekapitalizavimo ir restruktūrizavimo ataskaita (angl. Report on the Recapitalisation and the Restructuring of the Greek Banking Sector), p. 8.

(36) Remiantis 2012 m. kovo mėn. EFPM, „bankams, pateikiantiems perspektyvius kapitalo didinimo planus, bus suteikta galimybė prašyti valstybės paramos ir ją gauti taip, kad būtų išlaikytos privačiojo sektoriaus paskatos vykdyti kapitalo injekcijas ir taip sumažinta našta mokesčių mokėtojams“ ([19]). Graikijos bankas nustatė, kad tik keturi didžiausi bankai („Eurobank“, Graikijos nacionalinis bankas, bankas ir „Alpha Bank“) pateikė perspektyvius kapitalo didinimo planus ([20]). Pirmąją rekapitalizavimo priemonę HFSF jiems suteikė 2012 m. gegužės mėn.

(37) Dėl nuosmukio ir politinio nestabilumo vidaus indėliai Graikijos bankuose nuo 2009 m. pabaigos iki 2012 m. birželio mėn. iš viso sumažėjo 37 %. Mėgindami išlaikyti indėlius tie bankai turėjo mokėti didesnes palūkanas. Išaugo indėlių sąnaudos, todėl sumažėjo grynoji bankų palūkanų marža. Kadangi Graikijos bankai nebegalėjo naudotis didmeninio finansavimo rinkomis, jie tapo visiškai priklausomi nuo Eurosistemos finansavimo ([21]), kurio vis didesnę dalį sudarė Graikijos banko teikiama valstybės garantuojama skubi parama likvidumui padidinti.

(38) 2012 m. gruodžio 3 d. Graikija pradėjo naujų GVO, kurias investuotojai gavo pagal PSD programą, išpirkimo programą kainomis, kurios svyravo nuo 30,2 % iki 40,1 % GVO nominaliosios vertės ([22]). Graikijos bankai dalyvavo toje išpirkimo programoje ir dėl to jų balansuose parodyti dar didesni nuostoliai, nes didžioji PSD programos metu į sąskaitas įtraukto tų naujų GVO buhalterinio nuostolio (t. y. rinkos vertės ir nominaliosios vertės skirtumo) dalis tapo galutinė ir negrįžtama ([23]).

(39) 2012 m. gruodžio mėn. keturiems didžiausiems Graikijos bankams HFSF suteikė antrąją tarpinio rekapitalizavimo priemonę.

(40) 2013 m. pavasarį tarpinis keturių bankų rekapitalizavimas buvo pakeistas nuolatiniu rekapitalizavimu paprastosiomis akcijomis, o HFSF turima dalis sudarė daugiau kaip 80 % kiekvieno iš keturių bankų akcijų. Bankų, sugebėjusių pritraukti iš anksto nustatytą privataus kapitalo sumą (t. y. banko, „Alpha Bank“ ir Graikijos nacionalinio banko), atveju HFSF gavo akcijas be balsavimo teisės, o privatiems investuotojams buvo suteikti varantai HFSF akcijoms įsigyti.

(41) 2013 m. liepos mėn. Graikijos bankas pavedė konsultantui atlikti visų Graikijos bankų paskolų portfelių vertinimą. Konsultantas parengė visų Graikijos bankų vidaus paskolų portfelių, taip pat užsienio filialų ir patronuojamųjų įmonių paskolų, susijusių su Graikijos rizika, kredito nuostolio projekcijas trejų su puse metų ir paskolos trukmės laikotarpiu. Analizėje pateikiamos kredito nuostolio projekcijos pagal du makroekonominius scenarijus, t. y. pagrindinį scenarijų ir nepalankų scenarijus. Užsienio paskolų portfelių kredito nuostolio projekcijas sudarė Graikijos bankas, padedamas konsultanto.

([19]) Žr. 14 išnašą, p. 104.
([20]) Žr. 15 išnašą.
([21]) Europos Centrinis Bankas ir nacionaliniai centriniai bankai kartu sudaro Eurosistemą, euro zonos centrinių bankų sistemą.
([22]) 2012 m. gruodžio 3 d. Finansų ministerijos pranešimas spaudai, paskelbtas interneto svetainėje http://www.pdma.gr/attachments/article/248/Press%20Release%20-%20December%2003.pdf
Vykdant tą savo skolos išpirkimą gerokai mažesne kaina nei nominalioji vertė smarkiai sumažėjo Graikijos skola.
([23]) Nesant tokio išpirkimo, tų naujų GVO rinkos vertė galėjo išaugti, atsižvelgiant į rinkos rodiklių, pvz., palūkanų normų, raidą ir Graikijos įsipareigojimų neįvykdymo tikimybę.

(42) Remdamasis konsultanto atliktu kredito nuostolio projekcijų vertinimu, 2013 m. rudenį Graikijos bankas pradėjo naują testavimą nepalankiausiomis sąlygomis (toliau – 2013 m. testavimas nepalankiausiomis sąlygomis) siekdamas įvertinti Graikijos bankų kapitalo pozicijos tvirtumą esant pagrindiniam ir nepalankiam scenarijams. Graikijos bankas, naudodamasis techninė kito konsultanto parama, atliko kapitalo poreikių vertinimą.

(43) Pagrindiniai kapitalo poreikių vertinimo, atlikto vykdant 2013 m. testavimą nepalankiausiomis sąlygomis, elementai buvo šie: i) bankų paskolų portfelių kredito nuostolio projekcijos ([24]) konsoliduotai Graikijos rizikai ir užsienio rizikai, atėmus esamus paskolų rezervus, ir ii) numatomas bankų veiklos pelningumas laikotarpiu nuo 2013 m. birželio mėn. iki 2016 m. gruodžio mėn., remiantis atsargiu 2013 m. ketvirtąjį ketvirtį Graikijos bankui pateiktų restruktūrizavimo planų koregavimu. 4 lentelėje apibendrinami pagrindinių Graikijos bankų konsoliduotų kapitalo poreikių, nustatytų atliekant 2013 m. testavimą nepalankiausiomis sąlygomis pagal pagrindinį scenarijų, skaičiavimai.

4 lentelė

2013 m. testavimas nepalankiausiomis sąlygomis: konsoliduoti Graikijos bankų kapitalo poreikiai pagal pagrindinį scenarijų (mln. EUR)

Bankai	Orientacinis bendras 1 lygio nuosavas kapitalas (2013 m. birželis) (1)	Paskolų nuostolių rezervai (2013 m. birželis) (2)	Kredito nuostolio projekcijos, susijusios su Graikijos rizika (3)	Kredito nuostolio projekcijos, susijusios su užsienio rizika ([1]) (4)	Vidaus kapitalo formavimas (5)	Testavimo nepalankiausiomis sąlygomis bendro 1 lygio nuosavo kapitalo pakankamumo koeficientas (2016 m. gruodis) (6)	Kapitalo poreikiai (7)=(6)-(1)-(2)-(3)-(4)-(5)
NBG ([2])	4 821	8 134	– 8 745	– 3 100	1 451	4 743	2 183
„Eurobank“ ([3])	2 228	7 000	– 9 519	– 1 628	2 106	3 133	2 945
„Alpha“	7 380	10 416	– 14 720	– 2 936	4 047	4 450	262
„Piraeus“	8 294	12 362	– 16 132	– 2 342	2 658	5 265	425

([1]) Kredito nuostolio projekcijų, susijusių su užsienio rizika, poveikis apskaičiuotas atskaičius užsienyje taikomus mokesčius ir atsižvelgiant į tuo metu Konkurencijos generaliniam direktoratui pateiktus įsipareigojimus dėl perleidimo.
([2]) NBG paskolų nuostolių rezervai 2013 m. birželio 30 d. *pro forma*, atsižvelgiant į „First Business Bank“ ir „Probank“ atidėjinius.
([3]) „Eurobank“ paskolų nuostolių rezervai 2013 m. birželio 30 d. *pro forma*, atsižvelgiant į „New Hellenic Postbank“ ir „New Proton Bank“, įsigytus 2013 m. rugpjūčio mėn., atidėjinius.
Šaltinis: Graikijos bankas, 2013 m. Graikijos bankų sektoriaus testavimas nepalankiausiomis sąlygomis (angl. 2013 Stress Test of the Greek Banking Sector), 2014 m. kovo mėn., p. 42.

(44) 2014 m. kovo 6 d. Graikijos bankas paskelbė 2013 m. testavimo nepalankiausiomis sąlygomis rezultatus ir paprašė, kad bankai iki 2014 m. balandžio mėn. vidurio pateiktų kapitalo didinimo planus kapitalo poreikiams pagal pagrindinį scenarijų padengti.

(45) Nuo 2014 m. kovo mėn. pabaigos iki 2014 m. gegužės mėn. pradžios bankai didino kapitalą.

2.1.2. **Pagalbos gavėjas**

(46) Bankas teikia universalias banko paslaugas, daugiausia Graikijoje ir Vidurio, Rytų bei Pietryčių Europoje (Rumunijoje, Bulgarijoje, Serbijoje, Albanijoje, Ukrainoje ir Kipre), taip pat Egipte. Bankas siūlo namų ūkiams ir įmonėms visus bankininkystės ir finansinius produktus ir paslaugas. Jis vykdo mažmeninės, korporacinės ir privačiosios bankininkystės, turto valdymo, iždo ir investicinės bankininkystės veiklą. Bankas įregistruotas Graikijoje, o jo akcijos įtrauktos į Atėnų vertybinių popierių biržos sąrašus. 2012 m. gruodžio 30 d. banke dirbo iš viso 18 597 žmonės ([25]).

([24]) Apėmė laikotarpiu nuo 2013 m. birželio mėn. iki 2016 m. gruodžio mėn. Graikijoje teikiamų naujų paskolų tikėtiną nuostolį.
([25]) 2012 m. metinė ataskaita, žr. http://www.piraeusbankgroup.com/en/investors/financials/annual-reports

(47) Bankas dalyvavo PSD programoje, pagal kurią iškeitė GVO ir su valstybe susijusių paskolų, kurių nominalioji vertė – 7,7 mlrd. EUR. Bendri banko su PSD susiję nuostoliai sudarė apie 5 911 mln. EUR prieš apmokestinimą ir visa suma buvo įrašyta į jo 2011 m. sąskaitas ([26]). 2012 m. gruodžio mėn. vykdytos išpirkimo programos metu bankas pardavė naujas GVO, kurias jis buvo gavęs pagal PSD programą, gerokai žemesne kaina nei nominalioji vertė. Dėl to pardavimo susidarė naujų GVO nuostolių.

(48) 5 lentelėje pateikiami 2010 m. gruodžio mėn., 2011 m. gruodžio mėn., 2012 m. gruodžio mėn. ir 2013 m. gruodžio mėn. pagrindiniai banko duomenys (konsoliduoti duomenys).

5 lentelė

„Piraeus Bank“ pagrindiniai duomenys, 2010 m., 2011 m., 2012 m. ir 2013 m.

Pelnas ir nuostolis (mln. EUR)	2010	2011	2012 (*)	2013 (**)
Grynosios pajamos iš palūkanų	1 207	1 194	1 047	1 664
Iš viso veiklos pajamų	1 510	1 245	1 921	2 205
Iš viso veiklos išlaidų	(884)	(840)	(931)	(1 680)
Pajamos prieš atidėjinius	625	405	989	525
Vertės sumažėjimo nuostoliai kredito rizikai padengti	(611)	(1 973)	(2 519)	(2 536)
GVO ir paskolų vertės sumažėjimo nuostoliai, atitinkantys PSD reikalavimus		(5 911)		
Neigiamas prestižas			351	3 810
Grynasis pelnas (nuostolis)	(21)	(6 618)	(507)	2 546
Atrankiniai apimties duomenys (mln. EUR)	2010 m. gruodžio 31 d.	2011 m. gruodžio 31 d.	2012 m. gruodžio 31 d. (*)	2013 m. gruodžio 31 d. (**)
Iš viso grynųjų paskolų ir išankstinių mokėjimų klientams	40 150	35 634	44 613	62 366
Indėliai	29 475	21 796	36 971	54 279
Iš viso turto	57 561	49 352	70 408	92 010
Iš viso nuosavo kapitalo ([1])	3 273	(1 940)	(2 316)	8 543

([1]) 2012 m. ta suma neapima dviejų bankui suteiktų tarpinio rekapitalizavimo priemonių. 2013 m. suma apima visą 2013 m. pavasario rekapitalizavimą.
(*) Įskaitant ATE ir „Geniki“.
(**) Įskaitant ATE, „Geniki“, trijų Kipro bankų filialus Graikijoje, MBG.
Šaltiniai: 2011 m., 2012 m. metinės ataskaitos, 2013 m. finansinės ataskaitos.

([26]) Žr. 2 lentelę.

(49) 5 lentelė rodo, kad iki 2012 m. vidurio bankas ne tik patyrė didelių nuostolių dėl PSD programos, įtrauktų į 2011 m. sąskaitas (5 911 mln. EUR ([27])), bet ir susidūrė su mažėjančiomis pajamomis (įskaitant dėl didesnių indėlių sąnaudų) ir patyrė didelių ir toliau didėjančių paskolų portfelių Graikijoje ir užsienyje vertės sumažėjimo nuostolių. Banko likvidumo poziciją smarkiai paveikė indėlių atsiėmimas. Ta padėtis šiek tiek pagerėjo bankui 2012 m. liepos mėn. pradėjus vykdyti įsigijimus.

(50) Graikijos bankas, atlikdamas 2013 m. testavimą nepalankiausiomis sąlygomis, banko kapitalo poreikius pagal pagrindinį scenarijų įvertino 465 mln. EUR.

(51) 2014 m. kovo mėn. bankas padidino kapitalą 1 752 mln. EUR, kad padengtų 50 konstatuojamojoje dalyje nurodytus kapitalo poreikius ir grąžintų 940 mln. EUR Graikijos turimomis privilegijuotosiomis akcijomis ([28]). Kitaip nei 2014 m. balandžio mėn. „Eurobank“ kapitalo didinimo atveju, HFSF neįsipareigojo bankui skirti kapitalo injekciją didinant kapitalą tuo atveju, jei privačių investuotojų paklausa būtų nepakankama. Banko kapitalas buvo padidintas platinant nuosavybės vertybinius popierius, kuriems netaikoma pirmenybės teisė juos įsigyti (t. y. kapitalo didinimas panaikinus akcininkų pirmenybės teises įsigyti vertybinius popierius), tarptautiniams investuotojams ir viešai platinant vertybinius popierius Graikijoje. Nustatyta pasirašymo kaina – 1,7 EUR už akciją.

(52) Padidinus kapitalą, 2014 m. gegužės 22 d. bankas paskelbė iš Graikijos išpirkęs iš viso 750 mln. EUR vertės privilegijuotųjų akcijų ([29]).

2.2. BANKO VYKDOMI GRAIKIJOS BANKININKYSTĖS VEIKLOS ĮSIGIJIMAI

2.2.1. **ATE įsigijimas**

(53) Graikija įsteigė ATE 1929 m. kaip ne pelno organizaciją. Iki dvidešimtojo amžiaus paskutinio dešimtmečio pradžios ATE buvo specializuota finansų įstaiga, remianti žemės ūkio sektoriaus plėtrą Graikijos valstybės vardu. 2000 m. gruodžio mėn. bendrovė buvo įtraukta į Atėnų vertybinių popierių biržos sąrašus. 2011 m. lapkričio 14 d. Graikija buvo pagrindinė ATE akcininkė, turinti 89,9 % akcijų.

(54) ATE vykdė visų rūšių bankininkystės (mažmeninės ir korporacinės) veiklą, teikė finansines paslaugas (draudimo veikla ir išperkamosios nuomos veikla), taip pat įsigijo ne finansų sektoriuje veikiančių bendrovių, įskaitant cukraus gamybos pramonę ir pieno produktų gamybos pramonę, didžiąsias akcinio kapitalo dalis.

(55) 2012 m. liepos mėn. ATE savo paslaugas teikė per 468 filialų tinklą, jame dirbo 5 024 žmonės. 2012 m. liepos mėn. visi jo indėliai sudarė 14,9 mlrd. EUR, o bendras turtas – 21,8 mlrd. EUR ([30]).

(56) Nuo 2006 m. ATE taip pat teikė paslaugas ne Graikijoje – jam priklausė 74 % „ATE Bank Romania“ akcijų, taip pat 20,3 % „AIKBanka Serbia“ akcinio kapitalo ir 25 % privilegijuotųjų akcijų.

(57) ATE sunkumai kilo prieš Graikijos valstybės skolos krizę, daugiausia dėl blogos turto kokybės ir tradiciškai mažo pelningumo iki vertės sumažėjimo. Be to, Graikijos valstybės skolos krizė visus Graikijos bankus, įskaitant ATE, paveikė dvejopai: i) Graikijai praradus galimybę naudotis tarptautinėmis skolos vertybinių popierių rinkomis, tai smarkiai paveikė Graikijos bankų likvidumo poziciją ir ii) turto kokybė pablogėjo, o vertė dar labiau sumažėjo.

(58) 2011 m. balandžio mėn. Graikija ATE skyrė 1 445 mln. EUR injekciją (įskaitant iš pradžių pagal Graikijos rekapitalizavimo schemą skirtus 675 mln. EUR). Be to, ATE gavo 6 103 mln. EUR dydžio paramą likvidumui padidinti. Komisija tas priemones patvirtino sprendimu dėl ATE restruktūrizavimo.

(59) Nepaisant to, 2011 m. antrąjį pusmetį ATE kapitalo padėtis pablogėjo, daugiausia dėl banko dalyvavimo PSD programoje. Kaip parodyta 2 lentelėje, bendri banko su PSD susiję nuostoliai sudarė apie 4 329 mln. EUR prieš apmokestinimą ir visa suma buvo įrašyta į jo 2011 m. sąskaitas. Kaip parodyta 3 lentelėje, apskaičiuoti perduotos ATE veiklos kapitalo poreikiai sudarė 4 920 mln. EUR.

(60) 2012 m. kovo 22 d. Graikija pateikė Graikijos banko ataskaitą, kurioje siūloma ATE pertvarkyti perduodamos ATE veiklos atžvilgiu taikant pirkimo ir prisiėmimo procedūrą, o likusi turto ir įsipareigojimų dalis būtų pertvarkoma per blogą banką. Bankas ir kitas didelis Graikijos bankas pateikė HFSF neįpareigojančius pasiūlymus. 2012 m. liepos 26 d. HFSF direktorių valdyba patvirtino banko pasiūlymą.

([27]) Žr. 2 lentelę.
([28]) Žr. 2.3.1.2 skirsnį „Valstybės rekapitalizavimo priemonė, suteikta pagal Graikijos bankams skirtos paramos schemos rekapitalizavimo priemonę“.
([29]) http://www.piraeusbankgroup.com/en/press-office/press-release/2014/05/apopliromi-pronomiouxon-metoxon-ellinikou-dimosiou
([30]) 2014 m. birželio 25 d. pateiktas restruktūrizavimo planas, p. 40.

(61) 2012 m. liepos 27 d. Graikijos bankas pradėjo perduodamos ATE veiklos perdavimą bankui ([31]).

(62) Kadangi perduotą ATE veiklą sudarė už įsipareigojimus mažesnis turtas tikrąja verte, HFSF, vadovaudamasis 2013 m. sausio 28 d. Graikijos banko sprendimu, turėjo padengti perduoto turto ir perduotų įsipareigojimų skirtumą, t. y. finansavimo trūkumą. Remdamasis audito patvirtintais duomenimis, Graikijos bankas padarė išvadą, kad finansavimo trūkumas sudaro 7 471 mln. EUR, ir HFSF suteikė bankui 7 471 mln. EUR vertės Europos finansinio stabilumo fondo obligacijų (toliau – EFSF obligacijos).

(63) Be to, HFSF įsipareigojo suteikti bankui kapitalo, kad perduota ATE veikla būtų kapitalizuota iki 9 %. Iš pradžių apskaičiuota suma sudarė 500 mln. EUR, tačiau nustatyta galutinė suma buvo 570 mln. EUR. Vykdant 2013 m. pavasario rekapitalizavimą, HFSF skyrė bankui galutinę sumą už paprastąsias akcijas.

(64) Bankas perduotą ATE veiklą įsigijo už 95 mln. EUR pirkimo kainą.

2.2.2. **„Geniki“ įsigijimas**

(65) „Geniki“ įsteigtas 1937 m. „Geniki“ teikė finansines paslaugas mažmeninės, korporacinės bankininkystės sektoriuose ir kapitalo rinkos paslaugas. 2004 m. „Société Générale“ įsigijo daugumą „Geniki“ akcijų. 2012 m. gruodžio 31 d. „Geniki“ valdė 104 filialus, jame dirbo 1 391 darbuotojas ([32]). Bendras turtas sudarė 2,6 mlrd. EUR, visos grynosios paskolos – 1,9 mlrd. EUR, o indėliai – maždaug 2 mlrd. EUR ([33]).

(66) Graikijos valstybės skolos krizė turėjo labai neigiamą poveikį bankų sektoriaus veiklos rezultatams. Be to, dėl jų dalyvavimo PSD programoje sparčiai pablogėjo Graikijos bankų kapitalo padėtis. Kaip parodyta 2 lentelėje, bendri „Geniki“ su PSD susiję nuostoliai sudarė apie 292 mln. EUR prieš apmokestinimą ir visa suma buvo įrašyta į jo 2011 m. sąskaitas. Kaip parodyta 3 lentelėje, „Geniki“ kapitalo poreikių suma, apskaičiuota remiantis Graikijos banko atliktu testavimu nepalankiausiomis sąlygomis, sudarė 281 mln. EUR.

(67) 2012 m. birželio mėn. „Société Générale“ kreipėsi į visus keturis didžiuosius Graikijos bankus mėgindama parduoti „Geniki“. Tik bankas susidomėjo „Geniki“ įsigijimu.

(68) „Société Générale“ ir banko derybos dėl „Geniki“ pardavimo baigėsi 2012 m. spalio 19 d. pasiektu oficialiu susitarimu, kad: i) „Société Générale“ parduos, o bankas nupirks „Société Générale“ turimą „Geniki“ akcijų dalį (99,08 %) ir ii) „Société Générale“ perleis ir perduos, o bankas įsigys 100 % „Geniki“ akcinio kapitalo avansų, dėl kurių „Société Générale“ nusprendė ir nuspręs ateityje. „Société Générale“ galiausiai sutiko iš anksto sumokėti „Geniki“ maždaug 290 mln. EUR ir pasirašyti banko išleistą maždaug 170 mln. EUR obligaciją. Tuomet bankas įsigijo „Geniki“ už 1 mln. EUR.

(69) 2012 m. gruodžio 14 d. bankas paskelbė, kad „Société Générale“ turimos „Geniki“ dalies įsigijimas užbaigtas.

2.2.3. **Trijų Kipro bankų veiklos Graikijoje įsigijimas**

(70) Kipro bankas, „Cyprus Popular Bank“ ir „Hellenic Bank“ įsteigti atitinkamai 1899, 1901 ir 1976 m.

(71) 2013 m. kovo 15 d. įvykus neeiliniam euro grupės posėdžiui buvo pasiektas Europos Sąjungos, TVF ir ECB susitarimas dėl pagrindinių Kipro gelbėjimo plano kriterijų. Graikijos sisteminio stabilumo valdyba (toliau – HSSB) vieningai pasiūlė trijų Kipro bankų filialų turtą ir įsipareigojimus Graikijoje perduoti kokiam nors esamam Graikijos bankui. Visų pirma HSSB nurodė, kad „[…] (*) susitarimu visiškai apsaugomi [trijų Kipro bankų] filialų Graikijoje indėlininkai, ginamas Graikijos viešasis interesas ir užtikrinamas finansinis stabilumas, kartu nesukeliant sunkumų Graikijos valstybės skolai“.

(72) Graikijos bankui buvo pavesta išsiaiškinti galimą Graikijos bankų susidomėjimą, todėl jis pakvietė pareikšti susidomėjimą. Be to, HFSF sutiko padengti (pirkėjo) kapitalo poreikius, kurie susidarytų įsigijus trijų Kipro bankų filialus Graikijoje.

([31]) Žr. sprendimo dėl ATE likvidavimo 27 konstatuojamąją dalį.
([32]) Graikijos bankų asociacija, duomenys paskelbti interneto svetainėje http://62.1.43.74/4Statistika/UplPDFs/network2012engl.pdf
([33]) http://www.geniki.gr/Portals/0/PDFs/140321_annual_results_en_2.pdf
(*) Konfidenciali informacija

(73) 6 lentelėje apibendrinama informacija apie trijų Kipro bankų turtą ir įsipareigojimus, kurie galiausiai perduoti bankui (toliau – perduota Kipro bankų veikla).

6 lentelė

Perduota trijų Kipro bankų veikla

	Perduota veikla
Turtas	Visos Graikijos paskolos, įskaitant išperkamąją nuomą ir faktoringą
	Paskolos laivybos sektoriui ir kitos paskolos, suteiktos ir administruojamos Graikijoje, bet įtrauktos į Kipro paskolų portfelį
	Ilgalaikis turtas (išskyrus atidėtųjų mokesčių turtą)
Įsipareigojimai	Visi trijų Kipro bankų Graikijoje priimti indėliai

Šaltinis: 2013 m. balandžio 10 d. sąlygų dokumentas „Graikijoje esančio Kipro bankų turto atskyrimas ir pardavimas“ (angl. Carve out and sale of the Greek assets of Cypriot banks).

(74) Bankui perduotas turtas sudarė maždaug 18,9 mlrd. EUR, o įsipareigojimai – maždaug 15 mlrd. EUR. Tačiau sandorio šalys sutarė atsižvelgti į PIMCO ataskaitoje Kipro bankams pagal nepalankų scenarijų prognozuojamą nuostolių sumą ([34]). Pagal PIMCO ataskaitą bankui perduodamo turto vertė sudarė maždaug 16,5 mlrd. EUR. Perduoti įsipareigojimai sudarė maždaug 14,5 mlrd. EUR.

(75) 2013 m. kovo 21 ir 22 d. neįpareigojančius pasiūlymus pateikė tik trys bankai, įskaitant banką.

(76) 2013 m. kovo 22 d. HFSF davė sutikimą, kad bankas įsigytų trijų Kipro bankų veiklą Graikijoje. Už perduotą Kipro bankų veiklą bankas iš viso sumokėjo 524 mln. EUR atlygį. Konkrečiai buvo sutarta, kad bankas sumokės 237 mln. EUR už perduotos Kipro banko veiklos įsigijimą, 258 mln. EUR – už perduotos „Cyprus Popular Bank“ veiklos įsigijimą ir 29 mln. EUR – už perduotos „Hellenic Bank“ veiklos įsigijimą.

(77) Vykdant 2013 m. pavasario rekapitalizavimą ([35]), 2013 m. birželio mėn. HFSF bankui skyrė 524 mln. EUR kapitalo injekciją banko sumokėtai pirkimo kainai padengti.

2.2.4. **MBG įsigijimas**

(78) MBG įsteigtas 2000 m. 2012 m. gruodžio 31 d. MBG valdė 119 filialų, jame dirbo 1 174 darbuotojai ([36]).

(79) 2013 m. balandžio 22 d. bankas pasirašė galutinį susitarimą su BCP dėl viso MBG akcinio kapitalo įsigijimo ir BCP dalyvavimo didinant, kaip numatyta, banko kapitalą.

(80) Pagal tą susitarimą BCP skirs 400 mln. EUR reguliuojamam MBG rekapitalizavimui (iš jų 139 mln. EUR BCP jau sumokėjo 2012 m. gruodžio mėn.) konvertuodamas BCP subordinuotuosius ir pirmaeilius kreditus MBG į nuosavą kapitalą. Be to, visą finansavimą, kurį BCP yra anksčiau suteikęs MBG, pastarasis grąžins dviem dalimis: 650 mln. EUR bus sumokėta sandorio sudarymo dieną, o maždaug 250 mln. EUR suma bus sumokėta per šešis mėnesius nuo sandorio sudarymo. Galiausiai BCP skirs 400 mln. EUR banko rekapitalizavimui vykdydamas neviešą platinimą netaikant pirmenybės teisių įsigyti vertybinius popierius. Tuomet bankas įsigys visiškai rekapitalizuotą MBG už 1 mln. EUR.

(81) 2013 m. birželio 19 d. bankas paskelbė, kad MBG įsigijimas užbaigtas.

([34]) PIMCO parengta ataskaita „Nepriklausomas išsamus Kipro bankų sistemos patikrinimas“ (2013 m. vasario 1 d.). Kapitalo įverčiai pateikti pagal pagrindinį ir nepalankų makroekonominius scenarijus. Taikoma atskaitos data – 2012 m. birželio 30 d., o prognozės laikotarpis – nuo 2012 m. birželio 30 d. iki 2015 m. birželio 30 d.

([35]) Žr. 101 konstatuojamąją dalį.

([36]) Ten pat.

2.2.5. **Bendro įsigijimų poveikio apžvalga**

(82) 7 lentelėje pateikiama vienas po kito įvykdytų įsigijimų poveikio banko dydžiui ir formai Graikijoje apžvalga (nė vienas iš įsigytų subjektų neturėjo užsienio turto, išskyrus perduotą ATE veiklą, apimančią nedidelę turto Rumunijoje dalį). Dėl tų įsigijimų dabar bankas turi didžiausią Graikijos indėlių ir paskolų rinkos dalį.

7 lentelė

Vienas po kito įvykdytų įsigijimų poveikis „Piraeus“ dydžiui Graikijoje

2012 12 31 Tik Graikija	„Piraeus“ atskirai	ATE	„Geniki“	Kipro bankai	MBG	NAUJA GRUPĖ
Bendrosios paskolos	27 727	12 200	3 308	24 194	4 710	72 138
naujos grupės dalis	38 %	17 %	5 %	34 %	7 %	100 %
Grynosios paskolos	24 811	11 527	1 909	19 481	4 236	61 964
naujos grupės dalis	40 %	19 %	3 %	31 %	7 %	100 %
Indėliai	15 412	14 986	2 014	14 427	2 912	49 752
naujos grupės dalis	31 %	30 %	4 %	29 %	6 %	100 %
Darbuotojai	5 926	5 019	1 420	5 268	1 186	18 819
naujos grupės dalis	31 %	27 %	8 %	28 %	6 %	100 %
Filialai	325	460	104	307	120	1 316
naujos grupės dalis	25 %	35 %	8 %	23 %	9 %	100 %

Šaltinis: 2014 m. birželio 10 d. „Piraeus Bank“ pateikti duomenys.

2.3. PAGALBOS PRIEMONĖS

2.3.1. **Bankui pagal Graikijos bankams skirtą paramos schemą suteiktos pagalbos priemonės (L1 ir A priemonės)**

(83) Bankas gavo kelių rūšių pagalbą pagal Graikijos bankams skirtą paramos schemą, pagal rekapitalizavimo priemonę, garantijų priemonę ir paskolų, padengtų Vyriausybės obligacijomis, priemonę.

2.3.1.1. *Valstybės parama likvidumui padidinti pagal garantijų priemonę ir paskolų, padengtų Vyriausybės obligacijomis, priemonę (L1 priemonė)*

(84) Bankas yra gavęs ir toliau gauna pagalbą pagal garantijų priemonę ir paskolų, padengtų Vyriausybės obligacijomis, priemonę. Ta pagalba šiame sprendime bus aprašoma kaip „L1 priemonė“. 2010 m. bankas išleido iš viso 9,9 mlrd. EUR vertės valstybės garantuojamų obligacijų. Graikija taip pat bankui paskolino 1 289 mln. EUR Vyriausybės obligacijų. 2014 m. kovo mėn. pabaigoje likutinė Vyriausybės obligacijų suma sudarė 1 024 mln. EUR ([37]).

(85) 2014 m. birželio 25 d. Graikijos valdžios institucijų Komisijai pateiktame banko restruktūrizavimo plane Graikijos valdžios institucijos paprašė leisti restruktūrizavimo laikotarpiu pagal Graikijos bankams skirtą paramos schemą bankui toliau teikti garantijas ir skolinti Vyriausybės obligacijas, jeigu kiltų tokios paramos likvidumui padidinti poreikis, tačiau nemanoma, kad to prireiks.

([37]) 2014 m. birželio 25 d. pateiktas restruktūrizavimo planas, p. 51.

2.3.1.2. *Valstybės rekapitalizavimo priemonė, suteikta pagal Graikijos bankams skirtos paramos schemos rekapitalizavimo priemonę (A priemonė)*

(86) 2009 m. gegužės mėn. ir 2011 m. gruodžio mėn. bankas iš Graikijos pagal Graikijos bankams skirtos paramos schemos rekapitalizavimo priemonę gavo atitinkamai 370 mln. EUR ir 380 mln. EUR kapitalo injekcijas, kurių suma – 750 mln. EUR (A priemonė); tai sudarė maždaug 2,1 % pagal riziką įvertinto banko turto ([38]) tuo metu.

(87) Rekapitalizavimas atliktas Graikijos pasirašytomis privilegijuotosiomis akcijomis, kurių atkarpa – 10 %, o išpirkimo terminas – penkeri metai.

(88) Bankas privilegijuotąsias akcijas išpirko 2014 m. gegužės 22 d., kaip aprašyta 52 konstatuojamojoje dalyje.

2.3.2. **Valstybės garantuojama skubi parama likvidumui padidinti (L2 priemonė)**

(89) Skubi parama likvidumui padidinti yra išimtinė priemonė, pagal kurią moki finansų įstaiga, susidūrusi su laikinomis likvidumo problemomis, gali gauti Eurosistemos finansavimą, kai tokia operacija nėra bendros pinigų politikos dalis. Finansų įstaigos už skubią paramą likvidumui padidinti mokama palūkanų norma yra […] baziniais punktais didesnė nei palūkanos, kurias ji moka už įprastinį centrinio banko refinansavimą.

(90) Už skubios paramos likvidumui padidinti programą yra atsakingas Graikijos bankas, tai reiškia, kad bet kokios sąnaudos ir rizika, susijusios su skubios paramos likvidumui padidinti teikimu, tenka Graikijos bankui ([39]). Graikija suteikė Graikijos bankui valstybės garantiją, kuri taikoma visai Graikijos banko teikiamos skubios paramos likvidumui padidinti sumai. Priėmus Įstatymo Nr. 3943/2011 50 straipsnio 7 dalį, kuria iš dalies pakeista Įstatymo Nr. 2362/1995 65 straipsnio 1 dalis, numatyta, kad finansų ministras gali suteikti Graikijos bankui garantijas valstybės vardu, kad būtų užtikrinti Graikijos banko reikalavimai kredito įstaigoms. Bankai, kuriems teikiama skubi parama likvidumui padidinti, valstybei turi mokėti garantijos mokestį, kuris yra […] baziniai punktai.

(91) 2011 m. gruodžio 31 d. bankas buvo gavęs 11,64 mlrd. EUR valstybės garantuojamos skubios paramos likvidumui padidinti, o 2012 m. gruodžio 31 d. bankas buvo gavęs 31,4 mlrd. EUR valstybės garantuojamos skubios paramos likvidumui padidinti ([40]). Smarkiai sumažėjus paramos sumai 2013 m., tų metų pabaigoje bankas naudojosi tik 750 mln. EUR valstybės garantuojamos skubios paramos likvidumui padidinti.

2.3.3. **Bankui per HFSF suteiktos pagalbos priemonės (B1, B2, B3 ir B4 priemonės)**

(92) Nuo 2012 m. HFSF bankui suteikė keletą kapitalo paramos priemonių. 8 lentelėje pateikiama tų pagalbos priemonių apžvalga.

8 lentelė

Bankui per HFSF suteiktos pagalbos priemonės

	1-asis tarpinis rekapitalizavimas – 2012 m. gegužės mėn. (mln. EUR)	2-asis tarpinis rekapitalizavimas – 2012 m. gruodžio mėn. (mln. EUR)	Įsipareigojimo raštas – 2012 m. gruodžio mėn. (mln. EUR)	Dalyvavimas vykdant 2013 m. gegužės mėn. rekapitalizavimą (mln. EUR) ([1])
Priemonė	B1	B2	B3	B4
Suma (mln. EUR)	4 700	1 553	1 082	5 891

([1]) Išskyrus rekapitalizavimo priemonės dalį, kurią HFSF pasirašė, kad būtų padengti kapitalo poreikiai, atsiradę dėl „ATE Bank“ ir trijų Kipro bankų filialų Graikijoje pirkimo. Išsamiau žr. 101 konstatuojamąją dalį.

2.3.3.1. *Pirmasis tarpinis rekapitalizavimas (B1 priemonė)*

(93) Sprendimo pradėti procedūrą dėl „Piraeus“ 14–33 konstatuojamosiose dalyse išsamiai aprašomas 2012 m. gegužės mėn. pirmasis tarpinis rekapitalizavimas (B1 priemonė). Šiame skirsnyje išdėstyta bendroji informacija apie tą priemonę ir pagrindinės jos ypatybės.

([38]) Terminas „pagal riziką įvertintas turtas“ reiškia reguliuojamąjį suvestinį rodiklį, kuriuo įvertinama finansų įstaigos rizikos pozicija ir kuriuo naudojasi priežiūros institucijos stebėdamos finansų įstaigų kapitalo pakankamumą.
([39]) Remiantis 2011 m. lapkričio 7 d. Graikijos banko raštu, „garantijos taikomos visai skubios paramos likvidumui padidinti sumai“.
([40]) 2014 m. birželio 25 d. pateiktas restruktūrizavimo planas, p. 133.

(94) 2012 m. balandžio 20 d. HFSF pateikė bankui raštą, kuriuo įsipareigojo dalyvauti (iki 5 mlrd. EUR) didinant, kaip planuota, banko akcinį kapitalą.

(95) Pagal B1 priemonę 2012 m. gegužės mėn. HFSF, laikydamasis Įstatyme Nr. 3864/2010, kuriuo įsteigiamas HFSF (toliau – HFSF įstatymas), išdėstytų tarpinio rekapitalizavimo nuostatų, perleido bankui 4,7 mlrd. EUR EFSF obligacijų. Komisija sprendimo pradėti procedūrą dėl „Piraeus“ 53 konstatuojamojoje dalyje nustatė, kad „2012 m. gegužės 28 d. tarpiniu rekapitalizavimu buvo įvykdytas įsipareigojimo raštu prisiimtas įsipareigojimas, taigi teikiama ta pati pagalba“. Ir įsipareigojimo rašte nurodytą sumą, ir pirmojo tarpinio rekapitalizavimo sumą Graikijos bankas apskaičiavo siekdamas užtikrinti, kad 2011 m. gruodžio 31 d., t. y. tarpinio rekapitalizavimo įtraukimo į banko apskaitą atgaline data dieną, bankas pasiektų 8 % bendro kapitalo pakankamumo koeficientą. Kaip matyti iš 3 lentelės, B1 priemone padengta tik dalis visų kapitalo poreikių, nustatytų atliekant 2012 m. testavimą nepalankiausiomis sąlygomis. Bankas turėjo didinti kapitalą atlikdamas būsimą kapitalo padidinimą, o tarpiniu rekapitalizavimu buvo siekiama tik užtikrinti, kad bankas atitiktų reikalavimus ECB finansavimui gauti tol, kol kapitalas bus padidintas.

(96) Laikotarpiui nuo pirmojo tarpinio rekapitalizavimo dienos iki pirmosios tarpinio rekapitalizavimo priemonės konvertavimo į paprastąsias akcijas ir kitas konvertuojamąsias kapitalo priemones dienos banko ir HFSF sudarytame išankstinio pasirašymo susitarime nustatyta, kad bankas turi mokėti HFSF 1 % EFSF obligacijų nominaliosios vertės metinį mokestį ir kad bet kokios atkarpos išmokos ir sukauptos palūkanos už EFSF obligacijas per tą laikotarpį bus laikomos papildomu HFSF kapitalo įnašu bankui ([41]).

2.3.3.2. *Antrasis tarpinis rekapitalizavimas (B2 priemonė)*

(97) 2012 m. rudenį bankas į apskaitą įtraukė dar didesnius nuostolius. Taigi jo kapitalas vėl neatitiko minimalaus kapitalo reikalavimų, kad bankas toliau atitiktų reikalavimus ECB refinansavimui gauti.

(98) Todėl buvo būtinas antrasis tarpinis rekapitalizavimas. 2012 m. gruodžio 20 d. HFSF įvykdė 1 553 mln. EUR dydžio antrąjį tarpinį rekapitalizavimą (B2 priemonė), ši priemonė taip pat buvo išmokėta perleidžiant bankui EFSF obligacijas.

2.3.3.3. *2012 m. gruodžio 20 d. įsipareigojimo raštas (B3 priemonė)*

(99) Be antrojo tarpinio rekapitalizavimo, 2012 m. gruodžio 20 d. HFSF bankui pateikė raštą, kuriuo įsipareigojo dalyvauti (iš viso iki 1 082 mln. EUR) didinant banko akcinį kapitalą ir konvertuojamųjų priemonių, kurios bus išleistos, emisijoje (B3 priemonė).

(100) Bendra dviejų tarpinio rekapitalizavimo priemonių (B1 ir B2 priemonės) ir 2012 m. gruodžio mėn. įsipareigotos skirti papildomos sumos (B3 priemonė) suma reiškė, kad HFSF įsipareigojo padengti visus kapitalo poreikius, nustatytus atliekant 2012 m. testavimą nepalankiausiomis sąlygomis (7 335 mln. EUR ([42])).

2.3.3.4. *HFSF dalyvavimas vykdant 2013 m. pavasario rekapitalizavimą (B4 priemonė) ir dalies pagalbos pagal B1 ir B2 priemones grąžinimas*

(101) 2013 m. balandžio 23 d. banko visuotinis akcininkų susirinkimas patvirtino akcinio kapitalo padidinimą 8 429 mln. EUR ([43]). Ta suma apskaičiuota sudėjus:

i) 7 335 mln. EUR kapitalo poreikiams, nustatytiems atliekant 2012 m. testavimą nepalankiausiomis sąlygomis, padengti; iš tos sumos HFSF pasirašė 5 891 mln. EUR (B4 priemonė), o privatūs investuotojai – 1 444 mln. EUR;

ii) 570 mln. EUR injekciją, kurią HFSF skyrė reguliuojamojo kapitalo poreikiams, atsiradusiems dėl įsigytos „ATE Bank“ veiklos, padengti, kaip įsipareigota 2012 m. liepos mėn.; tą priemonę Komisija įvertino sprendime dėl ATE likvidavimo, kuriame nustatyta, kad ta priemonė nėra valstybės pagalba bankui;

iii) 524 mln. EUR injekciją, kurią HFSF skyrė kapitalo poreikiams, atsiradusiems už trijų Kipro bankų veiklą Graikijoje sumokėjus pirkimo kainą, padengti; ta kapitalo padidinimo dalis yra C priemonė ([44]).

([41]) Išankstinio pasirašymo susitarime nustatyta, kad: „Bankui mokėtina faktinė rizika apima EFSF obligacijas ir bet kokias atkarpos išmokas ir sukauptas palūkanas už EFSF obligacijas laikotarpiu nuo obligacijų išleidimo iki avanso konvertavimo į akcinį kapitalą ir kitas konvertuojamąsias kapitalo priemones, kaip numatyta šiame susitarime.“

([42]) Žr. 3 lentelę.

([43]) http://www.piraeusbankgroup.com/~/media/Com/Piraeus-Bank-Documents/Press-Releases/2013/Apofaseis_BGM_23042013_en.pdf

([44]) Žr. 112 konstatuojamąją dalį.

(102) Nustatyta naujų akcijų kaina – 1,70 EUR už akciją; tai atitinka 50 % vidutinės pagal apimtį įvertintos akcijų kainos 50 prekybos dienų prieš tos kainos nustatymo dieną.

(103) 2013 m. birželio 3 d. banko direktorių valdyba paskelbė, kad išleido 3 888 268 914 naujų akcijų, kurių nominalioji vertė – 0,30 EUR, o pardavimo kaina – 1,70 EUR už akciją ([45]). 2013 m. birželio 28 d. bankas paskelbė ([46]), kad direktorių valdyba patvirtino visos akcinio kapitalo padidinimo sumos, t. y. 8 429 mln. EUR (įskaitant akcijų priedus), sumokėjimą.

(104) Bendra didinant banko akcinį kapitalą iš privačių investuotojų pritrauktų lėšų suma sudarė 1 444 mln. EUR ([47]). Ta suma apima BCP dalyvavimą, kaip aprašyta 80 konstatuojamojoje dalyje.

(105) Todėl HFSF dalyvavo didinant banko akcinį kapitalą prisidėdamas 6 985 mln. EUR.

(106) Iškart po 2013 m. pavasario rekapitalizavimo HFSF tapo pagrindiniu banko akcininku (81 % akcijų) ([48]). HFSF išleido varantus ir privatiems investuotojams be jokio atlygio suteikė po varantą už kiekvieną pasirašytą akciją ([49]). Kiekvienas varantas suteikia teisę nustatytais intervalais ir vykdymo kainomis įsigyti 4,48 HFSF akcijų. Pirmojo vykdymo diena buvo 2014 m. sausio 2 d., po to varantai gali būti vykdomi kas šešis mėnesius iki 2018 m. sausio 2 d. Vykdymo kaina lygi pasirašymo kainai, t. y. 1,70 EUR, prie jos pridėjus metinę palūkanų normą (4 % pirmaisiais metais, 5 % antraisiais metais, 6 % trečiaisiais metais, 7 % ketvirtaisiais metais ir 8 % (apskaičiuota metams) paskutinius šešis mėnesius) ([50]).

(107) HFSF įstatyme (su pakeitimais, padarytais 2014 m.) numatyta, kad teisių emisijos atveju gali būti koreguojamos tik varantų vykdymo kainos. Be to, toks koregavimas bus daromas *ex post* ir tik iki realizuotų HFSF pirmenybės teisių pardavimo pajamų dydžio. Joks koregavimas nenumatytas akcinio kapitalo didinimo netaikant pirmenybės teisių įsigyti vertybinius popierius atveju.

2.3.4. **Pagalbos priemonės įsigytoms įmonėms (C priemonė)**

2.3.4.1. *Pagalbos priemonės ATE*

(108) Kaip nurodyta 58 konstatuojamojoje dalyje, tuo metu, kai buvo priimtas sprendimas dėl ATE restruktūrizavimo, ATE jau buvo suteiktos pagalbos priemonės.

(109) 2011 m. gruodžio mėn. Graikijos valstybė ATE skyrė 290 mln. EUR injekciją.

(110) Kaip aprašyta 62 ir 63 konstatuojamosiose dalyse, 2012 m. liepos 27 d. pertvarkymas taip pat buvo susijęs su papildoma valstybės parama. HFSF suteikė bankui 7 471 mln. EUR vertės EFSF obligacijų finansavimo trūkumui padengti. HFSF taip pat įsipareigojo rekapitalizuoti banką 570 mln. EUR suma.

(111) Pagalba, susijusi su pirkimo ir prisiėmimo procedūra, iš viso sudaro 8 041 mln. EUR.

2.3.4.2. *Pagalbos priemonės trijų Kipro bankų veiklai Graikijoje (C priemonė)*

(112) Kaip jau nurodyta 77 ir 101 konstatuojamosiose dalyse, tuo metu, kai buvo įsigyta trijų Kipro bankų veikla Graikijoje, HFSF įsipareigojo suteikti bankui 524 mln. EUR kapitalo (C priemonė). Tas įsipareigojimas įvykdytas 2013 m. birželio mėn. ([51])

2.4. RESTRUKTŪRIZAVIMO PLANAS

2.4.1. **Šalies viduje vykdoma veikla**

(113) Įgyvendindamas restruktūrizavimo planą bankas daugiausia dėmesio skirs savo pagrindinei bankininkystės veiklai Graikijoje.

(114) Svarbiausias tikslas – atkurti Graikijoje vykdomos banko veiklos pelningumą ir gyvybingumą. Tuo tikslu restruktūrizavimo plane numatyta priemonių, kuriomis siekiama padidinti banko veiklos efektyvumą ir grynąją palūkanų maržą, taip pat priemonių, kuriomis stiprinama jo kapitalo pozicija ir balanso struktūra.

(115) Kalbant apie veiklos efektyvumą, bankas jau pradėjęs plačią racionalizavimo programą.

([45]) http://www.piraeusbankgroup.com/~/media/Com/Piraeus-Bank-Documents/Press-Releases/2013/Anakoinwsi-apokomis-DS-gia-AMK.pdf
([46]) http://www.piraeusbankgroup.com/en/press-office/announcement/2013/06/anakoinosi-kalipsis
([47]) http://www.hfsf.gr/files/HFSF_activities_Jan_2013_Jun_2013_en.pdf
([48]) http://www.hfsf.gr/files/HFSF_activities_Jan_2013_Jun_2013_en.pdf
([49]) http://www.piraeusbankgroup.com/~/media/Com/Downloads/Investors/PIRAEUS-BANKS-ANNOUNCEMENTS-ON-THE-CHARACTERISTICS-OF-HFSF-WARRANTS.pdf
([50]) Pavyzdžiui, 2014 m. sausio 2 d. vykdymo kaina buvo 1,7340 EUR, 2014 m. liepos 2 d. – 1,7680 EUR, 2015 m. sausio 2 d. ji bus 1,8105 EUR, 2015 m. liepos 2 d. – 1,8530 EUR ir t. t.
([51]) Žr. 2.3.3.4 skirsnį.

(116) Nuo 2011 m. gruodžio 31 d. iki 2013 m. gruodžio 31 d. bankas sumažino savo fizinį buvimą Graikijoje, t. y. atsižvelgiant į įsigytų įmonių restruktūrizavimą po įsigijimo dienos, iš viso uždaryti 322 filialai. 2014 m. bankas išlaikė nuoseklų tempą ir pirmąjį pusmetį jau uždarė […] filialus.

9 lentelė

Filialų tinklo Graikijoje racionalizavimas 2010–2014 m. I pusm.

Laikotarpis	2011	2012	2013	2014 I pusm.
Bendras filialų skaičius laikotarpio pradžioje arba įsigijimo dieną	360	918	1 316	1 037
iš jų „Piraeus“	(…)	(…)	(…)	(…)
ATE	(…)	(…)		
„Geniki“	(…)	(…)		
Kipro bankų filialai	(…)	(…)	(…)	
MBG	(…)	(…)	(…)	
Iš viso laikotarpio pabaigoje	346	889	1 037	899
Iš viso uždaryta filialų per laikotarpį	14	29	279	138

Šaltiniai: 2014 m. birželio 25 d. pateiktas restruktūrizavimo planas, p. 40 ir 125; 2011 ir 2012 m. metinės ataskaitos.

(117) 2011–2013 m. bankas taip pat sumažino bendrą darbuotojų skaičių (bankininkystės ir su bankininkyste nesusijusi veikla Graikijoje) 2 519 darbuotojų. Konkrečiai, 2 114 darbuotojų pasitraukė pagal banko įgyvendinamą savanoriško pasitraukimo sistemą.

10 lentelė

Darbuotojų skaičiaus Graikijoje mažinimas 2010–2013 m.

Laikotarpis	2011	2012	2013
Bendras darbuotojų skaičius laikotarpio pradžioje arba įsigijimo dieną	6 370	12 616	18 628
iš jų „Piraeus“	(…)	(…)	(…)
ATE	(…)	(…)	
„Geniki“	(…)	(…)	
Kipro bankų filialai	(…)	(…)	(…)
MBG	(…)	(…)	(…)
Iš viso laikotarpio pabaigoje	6 172	12 365	16 558
Darbuotojų skaičiaus sumažinimas	198	251	2 070

Šaltiniai: 2014 m. birželio 25 d. pateiktas restruktūrizavimo planas, p. 40 ir 125; 2011 ir 2012 m. metinės ataskaitos.

(118) Nuo 2013 m. gruodžio mėn. iki 2017 m. pabaigos bankas planuoja Graikijoje toliau mažinti darbuotojų skaičių (nuo 16 558 iki […] darbuotojų) ir tinklo dydį (nuo 1 037 iki […] filialų) ([52]). […]

([52]) 2014 m. birželio 25 d. pateiktas restruktūrizavimo planas, p. 117.

(119) Didesnis efektyvumas filialų ir darbuotojų požiūriu bendras banko Graikijoje vykdomos veiklos sąnaudas padės sumažinti […] % nuo 1 394 mln. EUR *pro forma* pagrindu 2013 m. iki […] mln. ([53]) EUR 2017 m. ([54]) Todėl numatomas banko Graikijoje vykdomos veiklos sąnaudų ir pajamų santykis restruktūrizavimo laikotarpio pabaigoje turėtų būti mažesnis nei […] %.

(120) Restruktūrizavimo plane taip pat aprašoma, kaip bankas sumažins savo finansavimo išlaidas; tai būtina siekiant atkurti gyvybingumą. Bankas tikisi, kad dėl stabilesnės aplinkos ir ypač dėl numatomo Graikijos ekonomikos stabilizavimosi ir atsigavimo (tikimasi, kad nuo 2014 m. ekonomika vėl augs) galės mokėti mažesnes palūkanas už indėlius. Numatoma, kad Graikijoje sumažės indėlių palūkanų normų skirtumai ([55]). Toks skirtumų sumažėjimas iš esmės būtų pasiektas mokant gerokai mažesnes palūkanas už terminuotuosius indėlius. Banko priklausomybė nuo skubios paramos likvidumui padidinti ir didesnio Eurosistemos finansavimo taip pat sumažės nuo daugiau kaip 45 % viso jo turto 2012 m. iki mažiau nei […] % 2017 m. ([56])

(121) Restruktūrizavimo plane numatyta, kad bankas taip pat stiprins savo balansą. Banko grynųjų paskolų ir indėlių santykis Graikijoje sumažės iki […] % 2017 m. (nuo 114 % 2013 m. ([57])), o jo kapitalo pakankamumas bus dar didesnis.

(122) Kitas banko prioritetas – neveiksnių paskolų valdymas. Bankas pagerins savo paskolų teikimo procesus, susijusius tiek su paskolų išdavimu (geresnis užtikrinimas įkaitu ir mažesnės ribos), tiek su neveiksnių paskolų valdymu. […] neveiksnių paskolų lygis sieks beveik […] %, o tada pradės mažėti ir numatoma, kad restruktūrizavimo laikotarpio pabaigoje jis bus apie […] % ([58]). Rizikos sąnaudos (sumažėjusios vertės paskolų dalis) sumažės nuo beveik 2 mlrd. EUR 2013 m. iki mažiau nei […] mln. EUR 2018 m. ([59])

(123) Didesnis veiklos efektyvumas, padidėjusi grynoji palūkanų marža ir mažėjančios rizikos sąnaudos leis bankui nuo […] būti pelningam Graikijoje. Bankas numato, kad 2018 m. jo pelnas iš šalies viduje vykdomos veiklos viršys […] mlrd. EUR.

2.4.2. **Tarptautinė bankininkystės veikla**

(124) Siekdamas padidinti užsienyje vykdomos veiklos pelningumą, tarptautiniame tinkle bankas jau pradėjo įgyvendinti reikšmingo sąnaudų mažinimo programą. Nuo 2011 m. pabaigos iki 2014 m. kovo mėn. darbuotojų skaičius sumažėjo 10 % (nuo 6 634 iki 5 948), o filialų skaičius – 18 % (nuo 499 iki 410) ([60]). Banko tarptautinio portfelio struktūra taip pat supaprastinta siekiant sumažinti sąnaudų bazę ([61]).

(125) Restruktūrizavimo plane pabrėžiama būtinybė sumažinti užsienio patronuojamųjų įmonių priklausomybę nuo jų Graikijos patronuojančiosios įmonės dėl savo finansavimo poreikių ir toliau užtikrinti banko kapitalo poziciją.

(126) 2012 m. rugsėjo mėn. bankas pardavė savo Amerikos patronuojamąją įmonę, kuri sudarė maždaug 0,7 mlrd. EUR turto (13 filialų ir 158 darbuotojai).

(127) Bankas savo užsienio turto poziciją sumažins iki […] mlrd. EUR 2018 m. birželio mėn. pabaigoje. Tas skaičius reiškia […] % sumažinimą ([62]), palyginti su 2012 m. pabaiga ([63]).

(128) […] atveju užsienio turto dydis bus sumažintas šiek tiek mažiau – iki […] mlrd. EUR ([64]). Tuo atveju užsienio turto dydis bus iš viso sumažintas […] %, palyginti su 2012 m. pabaiga.

(129) Tačiau užuot laikydamasis nurodytos viršutinės bendro turto ribos 2018 m. birželio mėn. pabaigoje, bankas gali nuspręsti parduoti […] ([65]). Tuo atveju išlaikyta veiklos dalis sudarys ne daugiau kaip […] % visos banko užsienyje vykdomos veiklos 2012 m. pabaigoje.

(130) Bankas sumažins užsienio patronuojamosioms įmonėms teikiamą bendrą finansavimą.

([53]) Įskaitant įnašus į Indėlių ir investicijų garantijų fondą (toliau – TEKE).
([54]) 2014 m. birželio 25 d. pateiktas restruktūrizavimo planas, p. 128.
([55]) 2014 m. birželio 25 d. pateiktas restruktūrizavimo planas, p. 117.
([56]) 2014 m. birželio 25 d. pateiktos restruktūrizavimo plano lentelės, p. 133.
([57]) 2014 m. birželio 25 d. pateiktas restruktūrizavimo planas, p. 117.
([58]) 2014 m. birželio 25 d. pateiktas restruktūrizavimo planas, p. 136.
([59]) 2014 m. birželio 25 d. pateiktas restruktūrizavimo planas, p. 128.
([60]) Dėl 2012 m. duomenų žr. 2012 m. metinę ataskaitą http://www.piraeusbankgroup.com/en/investors/financials/annual-reports 2014 m. birželio 25 d. pateiktas restruktūrizavimo planas, dėl 2014 m. duomenų žr. p. 96.
([61]) 2014 m. birželio 25 d. pateiktas restruktūrizavimo planas, p. 97.
([62]) 2014 m. birželio 25 d. pateiktas restruktūrizavimo planas, p. 149.
([63]) Žr. priedo I skyriuje nurodytus įsipareigojimus.
([64]) Žr. priedo I skyriuje nurodytus įsipareigojimus.
([65]) Žr. priedo I skyriuje nurodytus įsipareigojimus.

2.4.3. **Privataus kapitalo pritraukimas ir esamų akcininkų bei subordinuotųjų kreditorių įnašas**

(131) Bankas pritraukė didelę kapitalo dalį rinkoje, taip sumažindamas bankui reikalingą valstybės pagalbą.

(132) Visų pirma, dalį privataus kapitalo bankas pritraukė 2011 m. vykdydamas 807 mln. EUR teisių emisiją ([66]). Kaip nurodyta 104 konstatuojamojoje dalyje, bankui taip pat pavyko pritraukti kapitalo iš privačių investuotojų vykdant 2013 m. pavasario rekapitalizavimą. Įvykdžius 2013 m. pavasario rekapitalizavimą ankstesnių akcininkų valdoma akcinio kapitalo dalis taip pat smarkiai sumažėjo, nes po 2013 m. pavasario rekapitalizavimo HFSF turėjo 81 % banko akcijų, naujieji investuotojai – 17 % akcijų, o ankstesniems akcininkams liko tik 2 % akcijų. Nuo 2008 m. nemokami jokie dividendai grynaisiais.

(133) 2014 m. balandžio mėn. bankas rinkoje pritraukė 1 750 mln. EUR kapitalo papildomiems kapitalo poreikiams padengti ir Graikijos turimoms privilegijuotosioms akcijoms išpirkti. Naujos akcijos išleistos už 1,7 EUR, t. y. už vykdant 2013 m. pavasario rekapitalizavimą HFSF sumokėtą kainą.

(134) Be to, bankas padidino kapitalą išpirkdamas savo mišrias ir subordinuotosios skolos priemones žemesne kaina nei nominalioji vertė. 2012 m. kovo mėn. bankas pasiūlė išpirkti tam tikras mišrias ir žemesnio antrojo lygio priemones. Kaina, kuri nustatyta remiantis rinkos verte ir apėmė ne daugiau kaip dešimties procentinių punktų priedą, buvo 37 % nominaliosios vertės už mišrią priemonę ir 50 % nominaliosios vertės už žemesnio antrojo lygio priemonę. Dalyvavimo lygis – atitinkamai 52,8 % ir 18,2 %. 2013 m. gegužės mėn. bankas pradėjo papildomą įsipareigojimų valdymo priemonę norėdamas išpirkti iki 321 mln. EUR neapmokėtų vertybinių popierių. Dalyvavimo lygis – 20 %. Dėl tų išpirkimų susidarė maždaug 120 mln. EUR bendras kapitalo prieaugis ([67]).

2.5. GRAIKIJOS VALDŽIOS INSTITUCIJŲ ĮSIPAREIGOJIMAI

(135) 2014 m. birželio 25 d. Graikija įsipareigojo, kad bankas ir jo susijusios įmonės įgyvendins tą pačią dieną pateiktą restruktūrizavimo planą, ir prisiėmė tolesnių įsipareigojimų, susijusių su restruktūrizavimo plano įgyvendinimu (toliau – įsipareigojimai). Šiame skirsnyje apibendrinami priede išdėstyti įsipareigojimai.

(136) Pirmiausia Graikija įsipareigojo, kad bankas restruktūrizuos savo komercinę veiklą Graikijoje, nustatydamas didžiausią filialų ir darbuotojų skaičių Graikijoje 2017 m. gruodžio 31 d., taip pat didžiausią Graikijoje vykdomos veiklos bendrų sąnaudų sumą 2017 m. ([68])

(137) Graikija taip pat įsipareigojo, kad bankas sumažins Graikijoje priimamų indėlių sąnaudas. 2017 m. gruodžio 31 d. bankas atitiks didžiausią grynųjų paskolų ir indėlių santykį ([69]). […]

(138) Banko užsienio patronuojamųjų įmonių atžvilgiu Graikija įsipareigojo, kad bankas iki 2018 m. birželio 30 d. sumažins savo finansinį įsiskolinimą, susijusį su užsienio turtu ([70]). Be to, parama likvidumui padidinti ar kapitalo parama toms patronuojamosioms įmonėms yra griežtai apribota nominalios sumos požiūriu ir teikiama tiksliai apibrėžtomis aplinkybėmis.

(139) Graikija įsipareigojo, kad bankas parduos tam tikrą vertybinių popierių dalį. Be to, bankas nepirks neinvesticinio reitingo vertybinių popierių, išskyrus tam tikras išimtis ([71]).

(140) Graikija prisiėmė keletą įsipareigojimų, susijusių su banko valdymu. Ji įsipareigojo nustatyti banko darbuotojų ir valdytojų atlygio apribojimus ([72]).

(141) Graikija taip pat įsipareigojo, kad bankas taikys apdairią paskolų politiką siekdamas užtikrinti, kad sprendimais dėl paskolų suteikimo ir restruktūrizavimo būtų siekiama kuo didesnio banko gyvybingumo ir pelningumo. Bankas laikysis aukštų standartų, susijusių su kredito rizikos stebėsena ir paskolų restruktūrizavimu ([73]).

(142) Keletas įsipareigojimų susiję su banko operacijomis su susijusiais skolininkais. Tais įsipareigojimais siekiama užtikrinti, kad bankas, pvz., teikdamas paskolas darbuotojams, valdytojams ir akcininkams, taip pat viešiesiems subjektams, politinėms partijoms ir žiniasklaidos įmonėms ar tokias paskolas restruktūrizuodamas, nenukryptų nuo apdairios bankininkystės praktikos ([74]).

([66]) 2014 m. birželio 25 d. pateiktas restruktūrizavimo planas, p. 44.
([67]) 2014 m. birželio 25 d. pateiktas restruktūrizavimo planas, p. 147.
([68]) Žr. priedo II skyriuje nurodytus įsipareigojimus.
([69]) Žr. priedo II skyriuje nurodytą įsipareigojimą.
([70]) Žr. priedo II skyrių.
([71]) Žr. priedo II skyrių.
([72]) Žr. priedo III skyriaus A skirsnį.
([73]) Žr. priedo III skyriaus A skirsnį.
([74]) Žr. priedo III skyriaus A skirsnį.

(143) Be to, Graikija įsipareigojo, kad bankas laikysis tam tikrų elgesio apribojimų, kaip antai draudimo mokėti atkarpas ir dividendus, draudimo įsigyti ir valstybės paramos reklamos draudimo ([75]).

(144) Tuos įsipareigojimus iki 2018 m. gruodžio 31 d. stebės už stebėseną atsakingas patikėtinis.

(145) Be to, 2014 m. birželio 25 d. pateiktoje informacijoje Graikija nurodė, kad prieš bet kokį banko ar valstybės subjekto, įskaitant HFSF, varantų išpirkimą ji kreipsis į Komisiją pritarimo ([76]).

3. PAGRINDAS PRADĖTI OFICIALIĄ TYRIMO PROCEDŪRĄ DĖL PIRMOJO TARPINIO REKAPITALIZAVIMO

(146) 2012 m. liepos 27 d. Komisija pradėjo oficialią tyrimo procedūrą siekdama patikrinti, ar HFSF bankui suteikta pirmojo tarpinio rekapitalizavimo priemonė (B1 priemonė) atitinka 2008 m. Bankų komunikato ([77]) sąlygas dėl tinkamumo, būtinumo ir proporcingumo.

(147) Dėl priemonės tinkamumo Komisija, atsižvelgdama į tai, kad pagalba buvo suteikta po ankstesnio rekapitalizavimo ir pagalbos likvidumui padidinti, ir į ilgą sanavimo laikotarpį, pareiškė abejojanti, ar bankas ėmėsi visų įmanomų veiksmų tam, kad bankui vėl neprireiktų pagalbos ateityje ([78]). Be to, Komisijai neaišku, kas kontroliuos banką ateityje, kai pirmąjį tarpinį rekapitalizavimą pakeis nuolatinis rekapitalizavimas ([79]), nes banko kontrolę gali perimti arba valstybė, arba smulkieji privatūs savininkai, kurie galėtų turėti kontrolę ir naudoti daug skolintų lėšų. Bet kuriuo atveju Komisija nurodė, jog tam, kad pirmąjį tarpinį rekapitalizavimą pripažintų tinkamu, turėtų būti išlaikyta banko valdymo ir ypač jo skolinimo proceso kokybė.

(148) Dėl pirmojo tarpinio rekapitalizavimo būtinumo Komisija sprendimo pradėti procedūrą dėl „Piraeus“ 70 konstatuojamojoje dalyje abejojo, ar buvo imtasi visų įmanomų priemonių, kad bankui vėl neprireiktų pagalbos ateityje. Be to, tarpinio rekapitalizavimo laikotarpio trukmė buvo neapibrėžta, todėl Komisija negalėjo padaryti išvados, ar ta priemonė pakankama ir atitinka atlygio ir naštos pasidalijimo principus pagal valstybės pagalbos taisykles. Ir dar, tuo metu, kai buvo priimtas sprendimas pradėti procedūrą dėl „Piraeus“, pirmojo tarpinio rekapitalizavimo pakeitimo nuolatiniu rekapitalizavimu sąlygos nebuvo žinomos, todėl Komisija negalėjo jų įvertinti.

(149) Dėl priemonės proporcingumo Komisija pareiškė abejojanti, ar apsaugos priemonės (valstybės paramos reklamos draudimas, draudimas mokėti atkarpas ir dividendus, pasirinkimo pirkti sandorių draudimas, išpirkimo draudimas, kaip nurodyta sprendimo pradėti procedūrą dėl „Piraeus“ 76 konstatuojamojoje dalyje) yra pakankamos pirmojo tarpinio rekapitalizavimo atveju. Be to, sprendimo pradėti procedūrą dėl „Piraeus“ 77 konstatuojamojoje dalyje Komisija nurodė, kad, nesant taisyklių, pagal kurias HFSF negalėtų koordinuoti keturių didžiausių pagrindinių bankų (t. y. banko, „Eurobank“, NBG ir „Alpha Bank“), ir tinkamų apsaugos priemonių siekiant užtikrinti, kad jie negalėtų dalytis neskelbtina komercine informacija, konkurencija gali būti iškreipta. Todėl Komisija pasiūlė paskirti už stebėseną atsakingą patikėtinį, kuris fiziškai būtų banke.

4. SUINTERESUOTŲJŲ ŠALIŲ PASTABOS DĖL OFICIALIOS TYRIMO PROCEDŪROS DĖL PIRMOJO TARPINIO REKAPITALIZAVIMO

4.1. BANKO PASTABOS

(150) 2012 m. rugpjūčio 30 d. Komisija gavo banko pastabas dėl sprendimo pradėti procedūrą dėl „Piraeus“.

(151) Dėl priemonių tinkamumo bankas pažymėjo, kad skolos krizė Graikijoje ir euro zonoje – precedento neturinti padėtis. 2009 m. gegužės mėn. atlikta kapitalo injekcija, atitinkanti 1,0 % pagal riziką įvertinto jo turto, buvo tiesioginė reakcija į išimtinius neramumus pasaulio finansų rinkose. 2011 m. pabaigoje Graikijos skirta papildoma 380 mln. EUR kapitalo injekcija sudarė 1,1 % pagal riziką įvertinto banko turto tuo metu; ji buvo skirta kapitalo trūkumui, kuris buvo numatomas dėl gilėjančio nuosmukio, pašalinti. HFSF įvykdytas 4,7 mlrd. EUR dydžio banko rekapitalizavimas buvo pirmoji rekapitalizavimo, kuriuo siekiama padengti kapitalo trūkumą, susidariusį dėl PSD programos ir nustatytą bendrovei „Blackrock“ atlikus paskolų portfelių vertinimą ([80]), taip pat dėl gilėjančio nuosmukio, dalis.

([75]) Žr. priedo III skyriaus C skirsnį.
([76]) „Galiausiai dėl HFSF išleistų varantų reikėtų patikslinti, kad prieš bet kokį „Alpha Bank“ ar valstybės subjekto (įskaitant HFSF) varantų išpirkimą Graikijos Respublika kreipsis į Europos Komisiją pritarimo, kad Europos Komisija galėtų patikrinti, ar numatomas varantų išpirkimas neprieštarauja valstybės atlygio reikalavimams pagal valstybės pagalbos taisykles.“
([77]) Komisijos komunikatas „Valstybės pagalbos taisyklių taikymas finansų įstaigoms skirtoms priemonėms dėl dabartinės pasaulinės finansų krizės“ (OL C 270, 2008 10 25, p. 2).
([78]) Sprendimo pradėti procedūrą dėl „Piraeus“ 64 konstatuojamoji dalis.
([79]) Sprendimo pradėti procedūrą dėl „Piraeus“ 68 konstatuojamoji dalis.
([80]) Žr. 35 konstatuojamąją dalį.

(152) Bankas taip pat laikėsi nuomonės, kad Graikijai ir HFSF paskyrus atitinkamai vieną ir du atstovus banko direktorių valdyboje, o vieną HFSF narį paskyrus banko valdybos Rizikos valdymo komiteto nariu, kartu su kitomis priemonėmis, užtikrinta, kad bankas negalėtų prisiimti pernelyg didelės rizikos.

(153) Dėl priemonių būtinumo bankas teigė, kad sprendimą dėl rekapitalizavimo, kaip tarpinio finansavimo, formos priėmė Graikijos valdžios institucijos ir Europos Sąjunga, TVF bei ECB ir kad tarpinio rekapitalizavimo suma, t. y. 4,7 mlrd. EUR, beveik kompensuotas PSD poveikis. Kalbant apie tarpinio rekapitalizavimo priemonės konvertavimą į nuolatinį kapitalą, po ilgo laikotarpio be Vyriausybės Graikijoje 2012 m. antrąjį ketvirtį, patvirtinus galutinę struktūrą, dėl tos priemonės neišvengiamai sumažėtų esamų akcininkų valdoma akcinio kapitalo dalis ir būtų susitarta dėl tinkamo atlygio (atsižvelgiant į taikomas sąlygas ir priemones).

(154) Dėl priemonių proporcingumo bankas pažymėjo, kad nuo 2009 m. jis pakoregavo savo skolinimo praktiką ir taiko griežtesnius paskolų teikimo kriterijus, paskolos sutarties nutraukimo prieš terminą sąlygas ir mažesnes paskolų ribas. Nuo 2009 m. pirmojo ketvirčio visus prašymus dėl tam tikrą sumą viršijančių išmokų peržiūrėjo ir patvirtino vykdomojo direktoriaus pavaduotojas ir direktorius (grupės kreditas). Bankas nekeis Graikijos bankui pateiktame verslo plane išdėstytos dabartinės verslo praktikos ir nepažeis dabartinių skolinimo standartų. Tie standartai buvo vieni griežčiausių sektoriuje – tai patvirtina ir labai geri banko rezultatai, pasiekti bendrovės „Blackrock Solutions“ atliekamo vertinimo metu. Tie ketinimai bus užtikrinti Graikijos ir HFSF atstovavimu banko direktorių valdyboje.

(155) Kalbant apie Komisijos pasiūlymą paskirti už stebėseną atsakingą patikėtinį, banko nuomone, nuodugnią stebėseną jau vykdo kelios trečiosios šalys, kaip antai Graikijos bankas, išorės auditoriai, Graikijos atstovas ir HFSF atstovai.

4.2. KITO GRAIKIJOS BANKO PASTABOS

(156) 2013 m. sausio 3 d. Komisija gavo vieno Graikijos banko pateiktas pastabas dėl sprendimo pradėti procedūrą dėl „Piraeus“. Tas Graikijos bankas teigė, kad HFSF vykdomas Graikijos bankų rekapitalizavimas iš esmės yra sveikintinas žingsnis užtikrinant tvirtesnę ir gyvybingesnę bankų sistemą, ir nepareiškė prieštaravimų dėl banko rekapitalizavimo.

(157) Tačiau išreikšdamas visišką paramą HFSF vykdomam Graikijos bankų rekapitalizavimui tas Graikijos bankas paaiškino, kad, siekiant sumažinti konkurencijos iškraipymus ir išvengti diskriminacijos, HFSF vykdomo rekapitalizavimo galimybe panašiomis sąlygomis turėtų galėti pasinaudoti visi Graikijoje veikiantys bankai.

5. **GRAIKIJOS PASTABOS DĖL OFICIALIOS TYRIMO PROCEDŪROS DĖL PIRMOJO TARPINIO REKAPITALIZAVIMO**

(158) 2012 m. rugsėjo 5 d. Graikija pateikė Graikijos banko ir HFSF parengtas pastabas.

5.1. GRAIKIJOS BANKO PASTABOS

(159) Dėl pirmojo tarpinio rekapitalizavimo tinkamumo Graikijos bankas pažymėjo, kad 18 mlrd. EUR kapitalo suma, kuria 2012 m. gegužės mėn. HFSF rekapitalizavo keturis didžiausius Graikijos bankus, buvo mažesnė nei galutinė suma, kuri reikalinga tam, kad tie bankai palaipsniui pasiektų ir išlaikytų 10 % bendro 1 lygio nuosavo kapitalo pakankamumo koeficientą iki 2012 m. birželio mėn. ir 7 % bendro 1 lygio nuosavo kapitalo pakankamumo koeficientą pagal trejų metų nepalankiausių sąlygų scenarijų. Jis taip pat pažymėjo, kad pirmasis tarpinis rekapitalizavimas yra laikinas, atsižvelgiant į tai, kad rekapitalizavimo procesas bus užbaigtas tiems keturiems bankams padidinus akcinį kapitalą.

(160) Graikijos bankas taip pat pareiškė, kad didžiausių Graikijos bankų rekapitalizavimas yra ilgesnės trukmės Graikijos bankų sektoriaus restruktūrizavimo dalis. Jis pažymėjo, kad tuo atveju, kai bankas lieka privačiose rankose, vadovybė tikriausiai liks ta pati, tačiau jei bankas priklausytų valstybei (t. y. HFSF), HFSF galėtų paskirti naują vadovybę, kurią bet kokiu atveju vertins Graikijos bankas. Graikijos bankas pažymėjo, kad jis nuolat vertina kiekvieno banko valdymo sistemą, valdymo tinkamumą ir rizikos profilį siekdamas užtikrinti, kad nebūtų prisiimama pernelyg didelė rizika. Jis taip pat nurodė, kad HFSF jau paskyrė atstovus rekapitalizuotų bankų direktorių valdybose.

(161) Dėl pirmojo tarpinio rekapitalizavimo būtinumo Graikijos bankas pareiškė, kad banko rekapitalizavimas buvo apribotas siekiant užtikrinti, kad bankas atitiktų tuo metu taikomus minimalaus kapitalo reikalavimus (8 %). Jis taip pat nurodė, kad ilgą laikotarpį prieš rekapitalizavimo priemonių taikymą lėmė smarkiai pablogėjusios veiklos sąlygos Graikijoje ir PSD programos poveikis, viso projekto sudėtingumas ir poreikis užtikrinti kuo didesnį privačių investuotojų dalyvavimą didinant akcinį kapitalą.

(162) Dėl pirmojo tarpinio rekapitalizavimo proporcingumo Graikijos bankas nurodė, kad visapusiškas restruktūrizavimo plano, kuris turi būti pateiktas Komisijai, įgyvendinimas bus užtikrintas tuo, kad HFSF balsavimo teisių sustabdymas bus panaikintas, jei, *inter alia*, restruktūrizavimo planas bus iš esmės pažeistas. Graikijos bankas taip pat pareiškė, kad banko sunkumai kilo ne dėl banko vadovybės nepakankamai įvertintos rizikos ar agresyvių komercinių veiksmų.

5.2. HFSF PASTABOS

(163) Dėl pirmojo tarpinio rekapitalizavimo tinkamumo HFSF, aptardamas klausimą dėl galimo valstybės kišimosi tuo atveju, jei valstybė per HFSF suteikia dideles valstybės pagalbos sumas, o HFSF turi visas balsavimo teises, nurodė, kad HFSF lėšomis finansuojami bankai nėra laikomi viešaisiais ar valstybės kontroliuojamais subjektais ir kad jie nebus valstybės kontroliuojami HFSF įvykdžius nuolatinį jų rekapitalizavimą. HFSF nurodė, kad jis yra visiškai nepriklausomas privatinės teisės reglamentuojamas juridinis asmuo, turintis teisę savarankiškai priimti sprendimus. Remiantis HFSF įstatymo 16C straipsnio 2 dalimi, pagal kurią kredito įstaigos, kurioms HFSF suteikė kapitalo paramą, nepriklauso viešajam sektoriui plačiąja prasme, HFSF nėra kontroliuojamas valdžios sektoriaus. HFSF taip pat pabrėžė savo valdymo struktūrą.

(164) Dėl HFSF kišimosi į banko valdymą HFSF pažymėjo, kad jis gerbs banko savarankiškumą ir nesikiš į kasdienį jo valdymą, nes jo vaidmuo yra apribotas HFSF įstatymo nuostatomis. Jis nurodė, kad nebus jokio valstybės kišimosi ar koordinavimo, o banko sprendimai dėl skolinimo proceso (*inter alia*, dėl įkaito, kainų nustatymo ir paskolos gavėjų mokymo) bus priimami remiantis komerciniais kriterijais.

(165) HFSF nurodė, kad HFSF įstatyme ir išankstinio pasirašymo susitarime numatytos tinkamos apsaugos priemonės, kad esami privatūs akcininkai negalėtų prisiimti pernelyg didelės rizikos. Jis nurodė tokius elementus: i) HFSF atstovų paskyrimą nepriklausomais vykdomųjų įgaliojimų neturinčiais banko direktorių valdybos nariais ir jų dalyvavimą komitetuose, ii) HFSF atliekamą išsamų banko patikrinimą ir iii) faktą, kad po galutinio rekapitalizavimo jo balsavimo teisės bus apribotos tik tol, kol bankas laikysis restruktūrizavimo plano sąlygų.

(166) HFSF nurodė, kad nustatytos tinkamos priemonės siekiant užtikrinti, kad bankai, kurių veikloje dalyvauja HFSF, tarpusavyje nesidalytų neskelbtina komercine informacija. Tos priemonės apima skirtingų HFSF atstovų paskyrimą tuose bankuose, tiems atstovams nustatytus įgaliojimus, kuriais konkrečiai užtikrinama, kad vienas atstovas neperduotų informacijos kitam, ir aiškias vidaus taisykles tiems atstovams neperduoti neskelbtinos komercinės bankų informacijos. Be to, HFSF nurodė, kad jis savo teisėmis bankų atžvilgiu naudojasi taip, kad neužkirstų kelio veiksmingai konkurencijai, jos neribotų, neiškraipytų, reikšmingai nesumažintų ir nevaržytų. Galiausiai HFSF nurodė, kad jo direktorių valdybos nariams ir darbuotojams taikomos griežtos konfidencialumo taisyklės ir patikėtinių pareigos, jie privalo laikytis su HFSF reikalais susijusios profesinės paslapties nuostatų.

6. **PAGALBOS, SUSIJUSIOS SU ATE IR TRIJŲ KIPRO BANKŲ VEIKLOS GRAIKIJOJE ĮSIGIJIMU, VERTINIMAS**

6.1. PAGALBOS, SUSIJUSIOS SU ATE, VERTINIMAS

(167) Sprendime dėl ATE restruktūrizavimo Komisija padarė išvadą, kad šio sprendimo 58 ir 108 konstatuojamosiose dalyse aprašytos priemonės yra valstybės pagalba ir kad tos priemonės suderinamos su vidaus rinka.

(168) Sprendime dėl ATE likvidavimo Komisija padarė išvadą, kad šio sprendimo 109 ir 110 konstatuojamosiose dalyse aprašytos priemonės yra valstybės pagalba perduotai ATE veiklai. Be to, Komisija padarė išvadą, kad pagalba ATE suderinama su vidaus rinka tik jei perduotos ATE veiklos integravimas būtų įgyvendintas pagal planą, o banko, perėmusio perduotą ATE veiklą, restruktūrizavimo planas leistų atkurti ilgalaikį banko gyvybingumą. Ilgalaikio gyvybingumo atkūrimas bus nustatytas 7.6.2 skirsnyje.

(169) Todėl Komisijai nereikia minėtų priemonių iš naujo vertinti ir ji patvirtina, kad tos priemonės yra suderinamos su vidaus rinka.

6.2. PAGALBOS, SUSIJUSIOS SU TRIJŲ KIPRO BANKŲ VEIKLA GRAIKIJOJE, VERTINIMAS (C PRIEMONĖ)

6.2.1. **Pagalbos buvimas ir dydis**

(170) Komisija turi nustatyti, ar C priemonės atveju buvo suteikta valstybės pagalba pagal Sutarties 107 straipsnio 1 dalį. Pagal tą nuostatą valstybės pagalba – tai iš valstybės narės išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kuri, palaikydama tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą, iškraipo konkurenciją arba gali ją iškraipyti, kai ji daro įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai.

(171) HFSF įsipareigojimas rekapitalizuoti banką 524 mln. EUR suma buvo prisiimtas 2013 m. kovo mėn. vykstant konkursui dėl perduotos Kipro bankų veiklos įsigijimo. Taigi priemonė suteikta 2013 m. kovo mėn. Faktinis rekapitalizavimas įvykdytas įgyvendinant 2013 m. pavasario rekapitalizavimą ([81]).

(172) Banką rekapitalizavo HFSF, t. y. subjektas, kuris yra Graikijos įsteigtas ir finansuojamas bankams remti, taigi pagalba išmokėta naudojantis valstybės ištekliais.

(173) Kalbant apie valstybės pagalbos gavėją, rekapitalizavimas, kaip paaiškinta 72 konstatuojamojoje dalyje, buvo skirtas kapitalo poreikiams, kurie susidarytų įsigijus perduotą Kipro bankų veiklą, padengti. Be to, rekapitalizavimo priemone galėtų pasinaudoti bet kuris Graikijos bankas, kuris įsigytų perduotą Kipro bankų veiklą. Banko pasiūlyme, pateiktame HFSF tvirtinti, atsižvelgta į HFSF vykdomo rekapitalizavimo galimybę. Tuo metu Graikijos bankai neturėjo pakankamai kapitalo ir nė vienas iš jų nebūtų įsigijęs perduotos Kipro bankų veiklos, jeigu nebūtų pažadėtas rekapitalizavimas. Todėl nors oficialus HFSF suteikto kapitalo gavėjas yra bankas, Komisija mano, kad valstybės pagalba buvo suteikta perduotai Kipro bankų veiklai, nes ta priemone sudaromos sąlygos tą veiklą parduoti vienam iš Graikijos bankų. Jei bankas nebūtų rekapitalizuotas, tos veiklos Graikijos bankas nebūtų įsigijęs. Ta veikla būtų likusi ypatingų sunkumų patiriančiose grupėse (ir „Cyprus Popular Bank“, ir Kipro bankas, atsižvelgiant į didelius jų kapitalo poreikius, buvo pertvarkomi), todėl tikriausiai būtų žlugusi arba bent jau nukentėjusi nuo didelio indėlių atsiėmimo. Kalbant apie pranašumo buvimą, Komisija taip pat pažymi, kad HFSF vykdomas banko rekapitalizavimas neatitinka rinkos ekonomikos investuotojo principo: esant tokiam dideliam netikrumui, įprastomis rinkos sąlygomis veikiantis privatus investuotojas nebūtų įsipareigojęs skirti bankui didelę kapitalo sumą ateityje, iš anksto nežinodamas būsimos injekcijos sąlygų (t. y. emisijos kainos).

(174) Be to, priemonė yra *prima facie* atrankioji, nes ji taikoma tik perduotai Kipro bankų veiklai (kiekvieno iš tų bankų veikla sudaro įmonę), o ne bet kuriai kitai įmonei.

(175) Pagaliau perduota Kipro bankų veikla, t. y. trijų Kipro bankų filialai Graikijoje, konkuruoja su kitais bankais, įskaitant Graikijoje veikiančias ar potencialiai suinteresuotas patekti į Graikijos rinką užsienio bankų patronuojamąsias įmones. Taigi tos veiklos sanavimas iškraipo konkurenciją ir daro poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai.

(176) Todėl Komisija daro išvadą, kad HFSF įvykdytas 524 mln. EUR dydžio banko rekapitalizavimas yra valstybės pagalba pagal Sutarties 107 straipsnio 1 dalį.

Valstybės pagalbos gavėjas

(177) Kaip jau paaiškinta 173 konstatuojamojoje dalyje, Komisija HFSF išmokėtų EFSF obligacijų gavėju laiko perduotą Kipro bankų veiklą.

(178) Be to, kaip paaiškinta 71 ir 173 konstatuojamosiose dalyse, perduotą Kipro bankų veiklą, t. y. trijų Kipro bankų filialus Graikijoje, kitas bankas turėjo įsigyti dėl finansinio stabilumo priežasčių, o ypač todėl, kad trijų Kipro bankų padėtis buvo labai sunki. Todėl perduotos Kipro bankų veiklos pardavimas ir tai, ar pardavimas yra valstybės pagalba pirkėjui, t. y. bankui, turėtų būti nagrinėjamas pagal Restruktūrizavimo komunikato ([82]) skirsnį „Gyvybingumo atkūrimas parduodant banką“.

([81]) Žr. 101 konstatuojamąją dalį.

([82]) Komisijos komunikatas dėl finansų sektoriaus gyvybingumo atkūrimo ir restruktūrizavimo priemonių vertinimo pagal valstybės pagalbos taisykles dabartinės krizės sąlygomis (OL C 195, 2009 8 19, p. 9).

(179) To pardavimo tikslais Graikijos bankas nusprendė susisiekti tik su didžiausiais Graikijoje veikiančiais šalies bankais, iš jų neįpareigojančius pasiūlymus pateikė tik bankas ir dar du bankai. Tik bankas pateikė tinkamą įpareigojantį pasiūlymą. Nors buvo susisiekta su ribotu kiekiu pirkėjų, negalima paneigti, kad konkursas buvo viešas, atsižvelgiant į tai, kad buvo pagrįsta nesitikėti oficialių pasiūlymų iš kitų investuotojų. Iš tikrųjų, tuo metu dėl Graikijos bankų sistemos, kuri dėl gilaus ir ilgo nuosmukio patyrė didelių paskolų nuostolių, finansinio nestabilumo Graikijoje esantys užsienio bankai pardavė arba ketino parduoti savo Graikijoje vykdomą veiklą (pvz., „Geniki", MBG, „Emporiki Bank"). Kitaip tariant, jie traukėsi iš Graikijos rinkos ir neieškojo naujų investavimo galimybių Graikijoje. Be to, pagrįstai galima manyti, kad tokia veikla būtų susidomėjęs tik toks investuotojas, kuris sugebėtų greitai stabilizuoti įsigytą veiklą ir užtikrinti jos gyvybingumą, t. y. didelė bankų grupė. Galiausiai dėl labai trumpo termino, per kurį pardavimo sandoris turėjo būti baigtas – tai lėmė finansų krizė, kurios sąlygomis veikė parduodami bankai – užsienio bankų ar kitokių investuotojų dalyvavimas pardavimo procedūroje buvo mažai tikėtinas, nes prieš pateikdami oficialų pasiūlymą tie investuotojai paprastai būtų norėję atlikti išsamų parduodamo turto patikrinimą.

(180) Todėl Komisija daro išvadą, kad perduotos Kipro bankų veiklos pardavimo kaina buvo rinkos kaina, o įtarimas dėl pagalbos pirkėjui, t. y. bankui, gali būti atmestas.

6.2.2. **Teisinis suderinamumo vertinimo pagrindas**

(181) Pagal Sutarties 107 straipsnio 3 dalies b punktą Komisijai suteikiami įgaliojimai nustatyti, kad pagalba yra suderinama su vidaus rinka, jeigu ji skirta „kurios nors valstybės narės ekonomikos dideliems sutrikimams atitaisyti".

(182) Komisija pripažino, kad pasaulio finansų krizė gali sukelti didelių kurios nors valstybės narės ekonomikos sutrikimų ir kad tie sutrikimai gali būti atitaisyti paramos bankams priemonėmis. Tai patvirtinta 2008 m. Bankų komunikate, Kapitalo atkūrimo komunikate ir Restruktūrizavimo komunikate. Komisija ir toliau mano, kad, atsižvelgiant į vėl kilusią įtampą finansų rinkose, reikalavimai valstybės pagalbai patvirtinti pagal Sutarties 107 straipsnio 3 dalies b punktą yra įvykdyti. Komisija šią nuomonę patvirtino priimdama 2011 m. Pratęsimo komunikatą ([83]) ir 2013 m. Bankų komunikatą ([84]).

(183) Graikijos ekonomikos atžvilgiu savo sprendimuose, kuriais patvirtinama ir pratęsiama Graikijos bankams skirta paramos schema, taip pat patvirtindama Graikijos atskiriems bankams suteiktas valstybės pagalbos priemones ([85]) Komisija pripažino, kad esama didelių Graikijos ekonomikos sutrikimų grėsmės ir kad valstybės parama bankams yra tinkama priemonė tiems sutrikimams atitaisyti. Todėl teisinis pagalbos priemonių vertinimo pagrindas turėtų būti Sutarties 107 straipsnio 3 dalies b punktas.

(184) Per finansų krizę Komisija nustatė skirtingoms pagalbos priemonių rūšims taikomus suderinamumo kriterijus. Pagalbos priemonių vertinimo principai pirmiausia buvo nustatyti 2008 m. Bankų komunikate.

(185) Pagal 2008 m. Bankų komunikato 15 punktą siekiant, kad pagalba būtų suderinama su vidaus rinka pagal Sutarties 107 straipsnio 3 dalies b punktą, ji turi atitikti bendruosius suderinamumo kriterijus:

a) tinkamumo: pagalba turi būti tikslinga, kad ja būtų galima veiksmingai pašalinti didelius ekonomikos sutrikimus. Taip nebūtų, jeigu priemonė būtų netinkama sutrikimams atitaisyti;

b) būtinumo: savo dydžiu ir forma pagalbos priemonė turi būti būtina tikslui pasiekti. Todėl ji turi būti apribota iki mažiausios sumos, būtinos tikslui pasiekti, o jos forma turi labiausiai tikti sutrikimams atitaisyti;

c) proporcingumo: turi būti užtikrinta tinkama teigiamo priemonės poveikio ir konkurencijos iškraipymų pusiausvyra, kad iškraipymai būtų apriboti iki minimumo, būtino priemonės tikslams pasiekti.

([83]) Komisijos komunikatas dėl valstybės pagalbos taisyklių taikymo nuo 2012 m. sausio 1 d. bankų priemonėms finansų krizės sąlygomis paremti (OL C 356, 2011 12 6, p. 7).

([84]) Komisijos komunikatas dėl valstybės pagalbos taisyklių taikymo nuo 2013 m. rugpjūčio 1 d. bankams skirtoms priemonėms finansų krizės sąlygomis paremti (OL C 216, 2013 7 30, p. 1).

([85]) Žr. 6 išnašą.

(186) Per finansų krizę Komisija nustatė skirtingoms pagalbos priemonių rūšims taikomus suderinamumo kriterijus. Pagalbos priemonių vertinimo principai pirmiausia buvo nustatyti 2008 m. Bankų komunikate.

(187) Kapitalo atkūrimo komunikate pateikiamos papildomos gairės dėl reikiamo atlygio už valstybės kapitalo injekcijas lygio.

(188) Galiausiai Restruktūrizavimo komunikate Komisija paaiškino, kaip ji vertins restruktūrizavimo planus. Vertindama banko restruktūrizavimo planą pagal Restruktūrizavimo komunikatą Komisija atsižvelgs į visas 11 lentelėje išvardytas priemones.

6.2.3. **C pagalbos priemonės atitiktis 2008 m. Bankų komunikatui ir Kapitalo atkūrimo komunikatui**

6.2.3.1. *Tinkamumas*

(189) Dėl priemonės, t. y. HFSF įsipareigojimo rekapitalizuoti banką 524 mln. EUR suma, tinkamumo Komisija mano, kad priemonė yra tinkama, nes ji leido trijų Kipro bankų veiklą Graikijoje parduoti bankui.

(190) Netaikant tos priemonės, nė vienas Graikijos bankas, įskaitant banką, nebūtų norėjęs įsigyti perduotos Kipro bankų veiklos tuo metu, kai joks ne Graikijoje veikiantis bankas nenorėjo patekti į tą rinką. Jeigu perduota Kipro bankų veikla nebūtų buvusi įsigyta, tai veiklai ir ypač Graikijos filialų indėliams būtų kilusi grėsmė. Taigi priemone užtikrinta, kad bus išlaikytas Graikijos finansinis stabilumas. Tuo remdamasi Komisija mano, kad kaip sanavimo pagalba priemonė yra tinkama.

6.2.3.2. *Būtinumas*

(191) Pagal 2008 m. Bankų komunikatą savo dydžiu ir forma pagalbos priemonė turi būti būtina priemonės tikslui pasiekti. Tai reiškia, kad, pvz., kapitalo injekcija turi būti apribota iki mažiausios sumos, būtinos tam tikslui pasiekti.

(192) Tuo metu, kai Graikijos bankams buvo labai sunku gauti kapitalo, priemonė buvo skirta kapitalo poreikiams, kurie susidarytų už perduotos Kipro bankų veiklos įsigijimą sumokėjus pirkimo kainą, padengti, kad toks įsigijimas galėtų įvykti.

(193) Be to, Komisija teigiamai vertina tai, kad pagalba suteikta kapitalo injekcijos forma vykdant 2013 m. pavasario rekapitalizavimą, nes HFSF gavo tokios pat vertės paprastųjų akcijų, o ne suteikė bankui dotaciją.

(194) Taigi priemonė yra būtina siekiant apriboti Graikijos bankų sistemos ir visos ekonomikos sutrikimus.

6.2.3.3. *Proporcingumas*

(195) Veikla, kuriai suteikta pagalba, buvo parduota po to, kai Graikijos valdžios institucijos paskelbė konkursą. Be to, įsigyta veikla buvo greitai integruota į banką. Pagalba nesudarė sąlygų tam, kad veikla, kuriai suteikta pagalba, būtų toliau vykdoma kaip savarankiška konkuruojanti veikla rinkoje.

(196) Pagalbos suma buvo palyginti maža, nes ji atitinka maždaug 3 % visų perduotos Kipro bankų veiklos grynųjų paskolų (arba maždaug 3 % pagal riziką įvertinto turto) ([86]).

(197) Todėl Komisija mano, jog priemonė sumanyta taip, kad būtų sumažintas netinkamas konkurencijos iškraipymas.

6.2.3.4. *Išvada dėl atitikties 2008 m. Bankų komunikatui ir Kapitalo atkūrimo komunikatui*

(198) Remiantis 189–197 konstatuojamosiose dalyse pateikta analize daroma išvada, kad HFSF įvykdytas 524 mln. EUR dydžio banko rekapitalizavimas buvo tinkamas, būtinas siekiant apriboti Graikijos bankų sistemos ir visos ekonomikos sutrikimus ir sumanytas taip, kad būtų sumažintas netinkamas konkurencijos iškraipymas, taip pat atitinka 2008 m. Bankų komunikatą ir Kapitalo atkūrimo komunikatą.

([86]) 2014 m. birželio 25 d. pateiktas restruktūrizavimo planas, p. 40.

6.2.4. **Pagalbos priemonės atitiktis Restruktūrizavimo komunikatui**

(199) Kaip paaiškinta 178 konstatuojamojoje dalyje, perduotos Kipro bankų veiklos pardavimui taikomas Restruktūrizavimo komunikato skirsnis „Gyvybingumo atkūrimas parduodant banką“. Pagal Restruktūrizavimo komunikato 17 punktą sunkumų patiriančio banko pardavimo kitai finansų įstaigai atveju turi būti laikomasi reikalavimų, susijusių su gyvybingumu, nuosavu įnašu ir konkurencijos iškraipymo ribojimu).

6.2.4.1. *Ilgalaikio perduotos Kipro bankų veiklos gyvybingumo atkūrimas ją parduodant*

(200) Restruktūrizavimo komunikato 17 punkte paaiškinama, kad sunkumų patiriančio banko pardavimas kitai finansų įstaigai gali padėti atkurti ilgalaikį gyvybingumą ir pasitikėjimą rinka, jei perkantysis subjektas yra gyvybingas ir geba perimti sunkumų patiriantį banką.

(201) Bankas sėkmingai integravo perduotą Kipro bankų veiklą. Kaip nurodyta 7.6 skirsnyje, remiantis restruktūrizavimo planu bankas gali būti laikomas gyvybingu subjektu. Todėl tai, kad Kipro bankų veikla perduota bankui, leidžia atkurti ilgalaikį tos veiklos gyvybingumą.

6.2.4.2. *Nuosavas įnašas ir naštos pasidalijimas*

(202) Dėl trijų Kipro bankų akcininkų įnašo restruktūrizavimo išlaidoms padengti Komisija pažymi, kad trys Kipro bankai perduotą Kipro bankų veiklą pardavė ne pagal balansinę vertę, bet pagal vertę, patikslintą atsižvelgiant į PIMCO ataskaitą. Be to, net ir patikslinus vertę, trys Kipro bankai bankui perdavė daugiau turto nei įsipareigojimų. Todėl pasiektas pakankamas akcininkų dalijimasis našta, nes perduotos Kipro bankų veiklos vertės nuostolius padengė jos pardavėjai.

6.2.4.3. *Konkurencijos iškraipymą ribojančios priemonės*

(203) Dėl konkurencijos iškraipymą ribojančių priemonių Restruktūrizavimo komunikato 30 punkte nustatyta, kad „Komisija, vertindama tokių priemonių poreikį, atskaitos tašku laiko banko veiklos, kurią atitinkamas bankas vykdys užbaigus patikimą restruktūrizavimo planą, dydį, mastą ir apimtį. … Tokių priemonių pobūdis ir pavidalas priklausys nuo dviejų kriterijų: pirma, nuo pagalbos sumos, sąlygų ir aplinkybių, kuriomis suteikta pagalba, ir antra, nuo rinkos ar rinkų, kurioje (-se) pagalbą gaunantis bankas veiks, ypatybių“.

(204) Kaip aprašyta 196 konstatuojamojoje dalyje, pagalbos suma atitinka maždaug 3 % pagal riziką įvertinto perduotos Kipro bankų veiklos turto. Todėl Komisija mano, kad ji palyginti maža, atsižvelgiant į tai, kad ta suma leido parduoti perduotą Kipro bankų veiklą ir, kaip paaiškinta 190 konstatuojamojoje dalyje, užtikrinti, kad būtų išlaikytas Graikijos finansinis stabilumas.

(205) Po perduotos Kipro bankų veiklos pardavimo filialai Graikijoje nustojo veikę kaip savarankiški konkurentai, nes jie buvo visiškai integruoti į banką.

(206) Komisija daro išvadą, kad atsižvelgiant į tai, jog perduotai Kipro bankų veiklai suteikta palyginti maža pagalbos suma ir ta veikla nebus toliau vykdoma kaip savarankiška konkuruojanti veikla, nėra jokio netinkamo konkurencijos iškraipymo.

6.2.4.4. *Išvada dėl atitikties Restruktūrizavimo komunikatui*

(207) Remiantis 199–206 konstatuojamosiose dalyse pateikta analize daroma išvada, kad perduotos Kipro bankų veiklos pardavimu ir jos integravimu į banką užtikrinamas ilgalaikis jos gyvybingumas, pagalba yra apribota iki mažiausios būtinos sumos ir nėra jokio netinkamo konkurencijos iškraipymo.

(208) Todėl HFSF įvykdytas 524 mln. EUR dydžio banko rekapitalizavimas turėtų būti pripažintas suderinamu su vidaus rinka.

7. **BANKUI SUTEIKTOS PAGALBOS VERTINIMAS**

7.1. PAGALBOS BUVIMAS IR DYDIS

(209) Komisija turi nustatyti, ar bankui buvo suteikta valstybės pagalba pagal Sutarties 107 straipsnio 1 dalį.

7.1.1. **Pagalba priemonių, suteiktų pagal Graikijos bankams skirtą paramos schemą, atveju**

7.1.1.1. *Valstybės parama likvidumui padidinti, suteikta pagal garantijų ir paskolų, padengtų Vyriausybės obligacijomis, priemones (L1 priemonė)*

(210) Sprendimuose, kuriais patvirtinama ir pratęsiama Graikijos bankams skirta paramos schema ([87]), Komisija jau nustatė, kad pagal tą schemą suteikta parama likvidumui padidinti yra valstybės pagalba. 2011 m. bankas išleido iš viso 9,9 mlrd. EUR vertės valstybės garantuojamų obligacijų. Graikija taip pat bankui paskolino 1 289 mln. EUR Vyriausybės obligacijų. 2014 m. kovo mėn. pabaigoje likutinė valstybės garantuojamų obligacijų ir Vyriausybės obligacijų suma sudarė atitinkamai 9,9 mlrd. EUR ir 1 024 mln. EUR ([88]). Pagal Graikijos bankams skirtą paramos schemą teikiama būsima parama likvidumui padidinti taip pat būtų laikoma valstybės pagalba.

7.1.1.2. *Valstybės rekapitalizavimo priemonė, suteikta pagal Graikijos bankams skirtos paramos schemos rekapitalizavimo priemonę (A priemonė)*

(211) 2008 m. lapkričio 19 d. sprendime dėl Graikijos bankams skirtos paramos schemos Komisija jau nustatė, kad pagal tos schemos rekapitalizavimo priemonę vykdomas rekapitalizavimas yra valstybės pagalba. Bankas gavo 750 mln. EUR privilegijuotosiomis akcijomis, tai sudaro 2,1 % pagal riziką įvertinto banko turto ([89]).

7.1.2. **Pagalba valstybės garantuojamos skubios paramos likvidumui padidinti atveju (L2 priemonė)**

(212) 2008 m. Bankų komunikato 51 punkte Komisija paaiškino, kad finansų įstaigoms skirtos centrinių bankų lėšos nėra valstybės pagalba, jeigu įvykdomos visos keturios sąlygos, susijusios su finansų įstaigos mokumu, priemonės užtikrinimu įkaitu, finansų įstaigai taikomomis palūkanomis ir priešpriešinės valstybės garantijos netaikymu. Kadangi bankui suteikta valstybės garantuojama skubi parama likvidumui padidinti visų tų keturių sąlygų neatitinka, visų pirma todėl, kad yra valstybės garantuojama ir suteikta kartu su kitomis paramos priemonėmis, negalima daryti išvados, kad valstybės garantuojama skubi parama likvidumui padidinti nėra valstybės pagalba.

(213) Valstybės garantuojama skubi parama likvidumui padidinti atitinka Sutarties 107 straipsnio 1 dalyje nustatytus reikalavimus. Pirma, kadangi ta priemonė apima Graikijos bankui skirtą valstybės garantiją, visus nuostolius padengs valstybė. Todėl priemonė susijusi su valstybės ištekliais. Skubi parama likvidumui padidinti leidžia bankams gauti finansavimą tuo metu, kai jie neturi galimybės naudotis didmeninio finansavimo rinka ir įprastinėmis Eurosistemos refinansavimo operacijomis. Todėl valstybės garantuojama skubia parama likvidumui padidinti bankui suteikiamas pranašumas. Valstybės garantuojama skubi parama likvidumui padidinti yra teikiama tik bankų sektoriui, todėl priemonė yra atrankioji. Dėl to, kad valstybės garantuojama skubi parama likvidumui padidinti leidžia bankui toliau veikti rinkoje, kartu užtikrinant, kad bankas vykdytų įsipareigojimus ir jam nereikėtų pasitraukti iš rinkos, ji iškraipo konkurenciją. Kadangi bankas veikia kitose valstybėse narėse, o kitų valstybių narių finansų įstaigos veikia arba būtų potencialiai suinteresuotos veikti Graikijoje, bankui suteiktas pranašumas daro poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai.

(214) Remdamasi tuo, kas išdėstyta pirmiau, Komisija mano, kad valstybės garantuojama skubi parama likvidumui padidinti (L2 priemonė) yra valstybės pagalba. Valstybės garantuojamos skubios paramos likvidumui padidinti suma laikui bėgant kito. 2012 m. gruodžio 31 d. ji buvo maždaug 31,4 mlrd. EUR. Smarkiai sumažėjus paramos sumai 2013 m., tų metų pabaigoje ji sudarė tik 750 mln. EUR.

7.1.3. **Pagalba priemonių, suteiktų per HFSF, atveju**

7.1.3.1. *Pirmasis tarpinis rekapitalizavimas (B1 priemonė)*

(215) Sprendimo pradėti procedūrą dėl „Piraeus“ 5.1 skirsnyje Komisija jau padarė išvadą, kad pirmasis tarpinis rekapitalizavimas yra valstybės pagalba. Gautas kapitalas sudarė 4,7 mlrd. EUR.

7.1.3.2. *Antrasis tarpinis rekapitalizavimas (B2 priemonė)*

(216) B2 priemonė buvo įgyvendinta naudojantis HFSF ištekliais, taigi, kaip paaiškinta sprendimo pradėti procedūrą dėl „Piraeus“ 65 konstatuojamojoje dalyje, naudojami valstybės ištekliai.

([87]) Žr. 4 išnašą.
([88]) 2014 m. birželio 25 d. pateiktas restruktūrizavimo planas, p. 51.
([89]) Žr. Sprendimo pradėti procedūrą dėl „Piraeus“ 41 konstatuojamąją dalį.

(217) Kalbant apie pranašumo buvimą, dėl B2 priemonės banko kapitalo pakankamumo rodiklis padidėjo tiek, kad bankas gali toliau veikti rinkoje ir naudotis Eurosistemos finansavimu. Be to, atlygį už B2 priemonę sudarė sukauptos palūkanos už EFSF obligacijas ir papildomas 1 % mokestis. Dėl to, kad tas atlygis yra akivaizdžiai mažesnis negu atlygis už panašias kapitalo priemones rinkoje, bankas tikrai nebūtų galėjęs tokiomis sąlygomis pritraukti to kapitalo rinkoje. Taigi B2 priemone bankui suteiktas pranašumas iš valstybės išteklių. Priemone galėjo pasinaudoti tik bankas, todėl ji yra atrankaus pobūdžio.

(218) Dėl B2 priemonės banko padėtis sustiprėjo, nes bankui buvo suteikti finansiniai ištekliai, kad jis toliau atitiktų kapitalo reikalavimus, taigi buvo iškraipyta konkurencija. Kadangi bankas veikia kitų valstybių narių bankų rinkose, o kitų valstybių narių finansų įstaigos veikia arba būtų potencialiai suinteresuotos veikti Graikijoje, B2 priemonė daro poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai.

(219) Komisija mano, kad B2 priemonė yra valstybės pagalba. Nacionalinės valdžios institucijos pranešė apie ją kaip apie pagalbą. Gautas kapitalas sudarė 1 553 mln. EUR.

7.1.3.3. *Įsipareigojimo raštas (B3 priemonė)*

(220) B3 priemone HFSF įsipareigojo suteikti papildomo kapitalo, būtino banko rekapitalizavimui užbaigti, iki sumos, kurios Graikijos bankas prašė atlikdamas 2012 m. testavimą nepalankiausiomis sąlygomis. Savo išteklius HFSF gauna iš valstybės. Todėl raštu įsipareigojama skirti valstybės išteklius. Aplinkybės, kuriomis HFSF gali teikti paramą finansų įstaigoms, yra tiksliai apibrėžtos ir apribotos įstatymais. Atitinkamai tų valstybės išteklių naudojimas priskiriamas valstybei. HFSF įsipareigojo suteikti iki 1 082 mln. EUR papildomo kapitalo.

(221) Įsipareigojimo raštu bankui suteiktas pranašumas, nes juo indėlininkai užtikrinami, kad bankas sugebės gauti visą reikiamą kapitalo sumą, t. y. HFSF suteiks kapitalą, jei bankui nepavyktų pritraukti kapitalo rinkoje. Tas įsipareigojimas taip pat padėjo rinkoje pritraukti privataus kapitalo, nes investuotojai buvo užtikrinti, kad jei bankas rinkoje negalėtų gauti dalies kapitalo, jį suteiks HFSF. Joks privatus investuotojas nebūtų sutikęs įsipareigoti, kol dar nežinomos rekapitalizavimo sąlygos, ir tuo metu bankas neturėjo galimybės naudotis kapitalo rinkomis. Tas pranašumas yra atrankusis, nes jis nebuvo suteiktas visiems Graikijoje veikiantiems bankams.

(222) Kadangi bankas veikia kitose valstybėse narėse, o kitų valstybių narių finansų įstaigos veikia arba būtų potencialiai suinteresuotos veikti Graikijoje, B3 priemonė taip pat gali daryti poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai ir iškraipyti konkurenciją.

(223) Todėl B3 priemonė yra valstybės pagalba ir Graikijos valdžios institucijos pranešė apie ją kaip apie valstybės pagalbą.

7.1.3.4. *HFSF dalyvavimas vykdant 2013 m. pavasario rekapitalizavimą, siekiant padengti kapitalo poreikius, nustatytus atliekant 2013 m. testavimą nepalankiausiomis sąlygomis (B4 priemonė)*

(224) HFSF dalyvavimas vykdant 2013 m. pavasario rekapitalizavimą, siekiant padengti kapitalo poreikius, nustatytus atliekant 2012 m. testavimą nepalankiausiomis sąlygomis (B4 priemonė) – tai dalies pirmojo ir antrojo tarpinio rekapitalizavimo (B1 ir B2 priemonės) pakeitimas nuolatiniu rekapitalizavimu 5 891 mln. EUR paprastosiomis akcijomis. Kadangi B4 priemonė yra dalies jau suteiktos pagalbos pakeitimas, ji vis dar susijusi su valstybės ištekliais, bet dėl jos nominali pagalbos suma nepadidėja. Tačiau dėl atitinkamos nominalios pagalbos sumos bankui suteikiamas didesnis pranašumas (taigi iškraipoma konkurencija), nes rekapitalizavimas yra nuolatinis, o ne laikinas, kaip B1 ir B2 priemonių atveju.

(225) Komisija pažymi, kad tokia parama nebuvo suteikta visiems Graikijoje veikiantiems bankams. Dėl konkurencijos iškraipymo ir poveikio prekybai Komisija pažymi, kad, pvz., pagalba leido bankui vykdyti veiklą kitose valstybėse narėse. Banko likvidavimo atveju jo veikla užsienyje būtų nutraukta likviduojant arba parduodant tą veiklą. Be to, Graikijoje veikė tam tikri kitų valstybių narių bankai. Taigi priemonė iškraipo konkurenciją ir daro poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai. Todėl Komisija mano, kad B4 priemonė yra valstybės pagalba.

7.1.3.5. *Išvada dėl B1, B2, B3 ir B4 priemonių*

(226) B1, B2, B3 ir B4 priemonės yra valstybės pagalba pagal Sutarties 107 straipsnio 1 dalį. Pagal B1, B2, B3 ir B4 priemones suteiktos valstybės pagalbos suma yra 7 335 mln. EUR. Kaip nurodyta 7.1.3.3 skirsnyje, vykdant

2013 m. pavasario rekapitalizavimą bankas pritraukė 1 444 mln. EUR privataus kapitalo, todėl tik dalis pirmojo ir antrojo tarpinio rekapitalizavimo (B1 ir B2 priemonės) buvo pakeista nuolatiniu rekapitalizavimu (B4 priemonė). HFSF įsipareigoto skirti 1 082 mln. EUR papildomo kapitalo (B3 priemonė) neprireikė, todėl ši suma nebuvo išmokėta. Taigi išmokėta valstybės paramos suma – tai pirmosios ir antrosios tarpinio rekapitalizavimo priemonių suma, t. y. 6 253 mln. EUR, ir dalis tos pagalbos buvo grąžinta per 6 mėnesius 2013 m. pavasario rekapitalizavimo laikotarpiu (B4 priemonė), nes privačių investuotojų dalyvavimas viršijo įsipareigojimo sumą.

(227) Restruktūrizavimo komunikato 31 punkte nurodyta, kad be absoliučios pagalbos sumos Komisija turi atsižvelgti į pagalbą „lyginant su pagal riziką įvertintu banko turtu“. B1, B2 ir B3 priemonės buvo suteiktos per vienų metų laikotarpį, nuo 2012 m. balandžio mėn. iki 2013 m. gegužės mėn. Per tą laikotarpį, įvykdžius keletą įsigijimų, pagal riziką įvertintas banko turtas smarkiai išaugo. Taigi kyla klausimas, koks pagal riziką įvertinto turto lygis turėtų būti naudojamas ir, konkrečiau, ar valstybės pagalba turėtų būti vertinama remiantis pagal riziką įvertintu turtu, kuris buvo laikotarpio pradžioje ar laikotarpio pabaigoje. B1, B2 ir B3 priemonės skirtos padengti 2012 m. kovo mėn. Graikijos banko nustatytą kapitalo poreikį (2012 m. testavimas nepalankiausiomis sąlygomis). Kitaip tariant, kapitalo poreikiai, kuriuos tomis valstybės paramos priemonėmis siekiama padengti, 2012 m. kovo mėn. jau buvo. Todėl Komisija mano, kad pagal B1, B2 ir B3 priemones suteiktos pagalbos suma turėtų būti lyginama su pagal riziką įvertintu banko turtu 2012 m. kovo 31 d. Taip pat primenama, kad Graikijos bankas po 2012 m. kovo mėn., iki 2013 m. pavasario rekapitalizavimo neatsižvelgė į Graikijos bankų įvykdytus įsigijimus, kad pakoreguotų, sumažindamas arba padidindamas, jų kapitalo poreikius. Tas veiksnys taip pat rodo, kad B1, B2 ir B3 priemonės buvo pagalbos priemonės, susijusios su banko apimtimi, buvusia 2012 m. kovo 31 d.

(228) Bankui suteikta pagalba buvo lygi pirmosios ir antrosios tarpinio rekapitalizavimo priemonių (B1 ir B2 priemonės) ir HFSF įsipareigojimo (B3 priemonė) sumai, t. y. 7 335 mln. EUR arba 21,5 % pagal riziką įvertinto banko turto 2012 m. kovo 31 d.

(229) Bankui išmokėta pagalba buvo lygi pirmosios ir antrosios tarpinio rekapitalizavimo priemonių (B1 ir B2 priemonės) sumai, t. y. 6 253 mln. EUR arba 18,4 % pagal riziką įvertinto banko turto 2012 m. kovo 31 d.

(230) Kadangi bankui pavyko pritraukti privataus kapitalo, HFSF bankui galutinai skirta suma paprastosiomis akcijomis sudarė 5 891 mln. EUR, tai sudaro 17,3 % pagal riziką įvertinto banko turto 2012 m. kovo 31 d.

7.1.4. **Išvada dėl pagalbos buvimo ir visos banko gautos pagalbos sumos**

(231) A, B1, B2, B3, B4, L1 ir L2 priemonės yra valstybės pagalba pagal Sutarties 107 straipsnio 1 dalį. Tos priemonės apibendrinamos 11 lentelėje.

11 lentelė

Visos banko gautos pagalbos apžvalga

Nuoroda	Priemonė	Priemonės rūšis	Pagalbos suma	Pagalba / pagal riziką įvertintas turtas
A	Privilegijuotosios akcijos	Kapitalo parama	750 mln. EUR	2,1 %
B1 B2 B3	Pirmasis tarpinis rekapitalizavimas Antrasis tarpinis rekapitalizavimas Įsipareigojimo raštas	Kapitalo parama	4 700 mln. EUR 1 553 mln. EUR 1 082 mln. EUR	13,8 % 4,5 % 3,2 %
Visa bankui suteiktos kapitalo pagalbos suma A + B1 + B2 + B3			8 085 mln. EUR	23,7 %

Nuoroda	Priemonė	Priemonės rūšis	Pagalbos suma	Pagalba / pagal riziką įvertintas turtas
Visa bankui išmokėtos pagalbos suma A + B1 + B2			7 003 mln. EUR	21,6 %
B4	Rekapitalizavimas	Kapitalo parama	5 891 mln. EUR	17,3 %
Visa bankui išmokėtos kapitalo pagalbos suma, atėmus pagalbą, grąžintą per 6 mėnesius			6 641 mln. EUR	19,4 %

Nuoroda	Priemonė	Priemonės rūšis	Nominali pagalbos suma
L1	Parama likvidumui padidinti	Garantija Paskola, padengta obligacijomis	Garantijos: 9,9 mlrd. EUR Paskolos, padengtos obligacijomis: 1,3 mlrd. EUR
L2	Valstybės garantuojama skubi parama likvidumui padidinti	Finansavimas ir garantija	31,4 mlrd. EUR
Visa bankui suteiktos pagalbos likvidumui padidinti suma			42,6 mlrd. EUR

7.2. TEISINIS SUDERINAMUMO VERTINIMO PAGRINDAS

(232) Kaip nustatyta 183 konstatuojamojoje dalyje, teisinis pagalbos priemonių vertinimo pagrindas turėtų būti Sutarties 107 straipsnio 3 dalies b punktas ([90]).

(233) Per finansų krizę Komisija nustatė skirtingoms pagalbos priemonių rūšims taikomus suderinamumo kriterijus. Pagalbos priemonių vertinimo principai pirmiausia buvo nustatyti 2008 m. Bankų komunikate.

(234) Gairės dėl rekapitalizavimo priemonių pateikiamos Kapitalo atkūrimo komunikate ir 2011 m. Pratęsimo komunikate.

(235) Restruktūrizavimo komunikate apibūdinamas požiūris, kurio Komisija laikosi vertindama restruktūrizavimo planus, visų pirma dėl būtinybės atkurti gyvybingumą, užtikrinti tinkamą pagalbos gavėjo įnašą ir riboti konkurencijos iškraipymą.

(236) Ta sistema buvo papildyta 2013 m. Bankų komunikatu, kuris taikomas pagalbos priemonėms, apie kurias pranešta arba kurios suteiktos be išankstinio Komisijos pritarimo po 2013 m. liepos 31 d.

7.2.1. **Teisinis bankui suteiktos paramos likvidumui padidinti (L1 priemonė) suderinamumo vertinimo pagrindas**

(237) Banko jau gauta parama likvidumui padidinti galutinai patvirtinta priėmus kelis sprendimus, kuriais leista taikyti priemones pagal Graikijos bankams skirtą paramos schemą, ir jos pakeitimus bei pratęsimus ([91]). Bet kokia būsima parama likvidumui padidinti bankui turės būti teikiama pagal tinkamai Komisijos patvirtintą schemą. Prieš suteikiant tokią pagalbą jos sąlygas turės patvirtinti Komisija, todėl šiame sprendime jų išsamiau vertinti nereikia.

7.2.2. **Teisinis privilegijuotųjų akcijų (A priemonė) suderinamumo vertinimo pagrindas**

(238) 2009 m. rekapitalizavimo privilegijuotosiomis akcijomis priemonė (A priemonė) buvo suteikta pagal Graikijos bankams skirtos paramos schemos rekapitalizavimo priemonę, kuri buvo patvirtinta 2008 m. pagal 2008 m. Bankų komunikatą. Todėl jos nereikia iš naujo vertinti pagal 2008 m. Bankų komunikatą, ją reikia vertinti tik pagal Restruktūrizavimo komunikatą.

([90]) Taip pat pažymima, kad Graikija pagalbą bankui suteikė pagal Graikijos bankams skirtą paramos schemą, kuriai Komisija pritarė remdamasi Sutarties 107 straipsnio 3 dalies b punktu, taip pat per HFSF, kurio įsteigimas taip pat buvo patvirtintas Komisijos sprendimu.

([91]) Žr. 6 išnašą.

7.2.3. **Teisinis valstybės garantuojamos skubios paramos likvidumui padidinti (L2 priemonė) suderinamumo vertinimo pagrindas**

(239) Valstybės garantuojamos skubios paramos likvidumui padidinti (L2 priemonė) suderinamumas turėtų būti vertinamas remiantis 2008 m. Bankų komunikatu ir 2011 m. Pratęsimo komunikatu. Po 2013 m. liepos 31 d. be išankstinio Komisijos pritarimo teikiamai valstybės garantuojamai skubiai paramai likvidumui padidinti taikomas 2013 m. Bankų komunikatas.

7.2.4. **Teisinis HFSF vykdomo rekapitalizavimo (B1, B2, B3 ir B4 priemonės) suderinamumo vertinimo pagrindas**

(240) HFSF vykdomo rekapitalizavimo (B1, B2, B3 ir B4 priemonės) suderinamumas, ypač dėl atlygio, pirmiausia turėtų būti vertinamas remiantis 2008 m. Bankų komunikatu, Kapitalo atkūrimo komunikatu ir 2011 m. Pratęsimo komunikatu. Sprendime pradėti procedūrą dėl „Piraeus“ Komisija išreiškė abejonių dėl B1 priemonės suderinamumo su tais komunikatais. Kadangi tos priemonės buvo įgyvendintos iki 2013 m. rugpjūčio 1 d., joms 2013 m. Bankų komunikatas netaikomas. HFSF vykdomo rekapitalizavimo (B1, B2, B3 ir B4 priemonės) suderinamumas taip pat turėtų būti vertinamas remiantis Restruktūrizavimo komunikatu.

7.3. L2 PRIEMONĖS ATITIKTIS 2008 M. BANKŲ KOMUNIKATUI, KAPITALO ATKŪRIMO KOMUNIKATUI IR 2011 M. PRATĘSIMO KOMUNIKATUI

(241) Kad pagalba būtų suderinama su vidaus rinka pagal Sutarties 107 straipsnio 3 dalies b punktą, ji turi atitikti bendruosius suderinamumo kriterijus: tinkamumo, būtinumo ir proporcingumo.

(242) Kadangi Graikijos bankai nebegalėjo naudotis didmeninėmis rinkomis ir tapo visiškai priklausomi nuo centrinio banko finansavimo, kaip nurodyta 37 konstatuojamojoje dalyje, o bankas negalėjo pasiskolinti pakankamai lėšų naudodamasis įprastinėmis refinansavimo operacijomis, bankas buvo priklausomas nuo valstybės garantuojamos skubios paramos likvidumui padidinti, kad pasiektų pakankamą likvidumą ir galėtų vykdyti savo įsipareigojimus. Komisija mano, kad L2 priemonė yra tinkama priemonė dideliems sutrikimams, kuriuos būtų sukėlęs banko įsipareigojimų nevykdymas, atitaisyti.

(243) Kadangi dėl valstybės garantuojamos skubios paramos likvidumui padidinti bankui susidaro palyginti didelės finansavimo išlaidos, bankas turi pakankamą paskatą vengti priklausomybės nuo to finansavimo šaltinio savo veiklai plėtoti. Bankas turėjo mokėti […] baziniais punktais didesnes palūkanas nei įprastinių Eurosistemos refinansavimo operacijų atveju. Be to, bankas turėjo mokėti valstybei […] bazinių punktų garantijos mokestį. Todėl visos banko valstybės garantuojamos skubios paramos likvidumui padidinti išlaidos yra daug didesnės nei įprastos ECB refinansavimo išlaidos. Visų pirma, tų išlaidų skirtumas yra didesnis nei 2011 m. Pratęsimo komunikate nustatytas garantijos mokesčio dydis. Todėl visa valstybės taikomo atlygio suma gali būti laikoma pakankama. Kalbant apie valstybės garantuojamos skubios paramos likvidumui padidinti sumą, Graikijos bankas ir ECB ją reguliariai peržiūri atsižvelgdami į faktinius banko poreikius. Jie atidžiai stebi, kaip ji naudojama, ir užtikrina, kad ji būtų apribota iki mažiausios būtinos sumos. Todėl L2 priemone bankui nesuteikiama perteklinio likvidumo, kuriuo galėtų būti naudojamasi konkurenciją iškreipiančiai veiklai finansuoti. Ta priemonė yra apribota iki mažiausios būtinos sumos.

(244) Taip atidžiai stebint, kaip naudojama valstybės garantuojama skubi parama likvidumui padidinti, ir reguliariai tikrinant, ar jos naudojimas yra apribotas iki minimumo, taip pat užtikrinama, kad tas likvidumas būtų proporcingas ir dėl jo nebūtų netinkamai iškraipoma konkurencija. Komisija taip pat pažymi, jog Graikija įsipareigojo, kad bankas įgyvendins restruktūrizavimo planą, kuriuo siekiama sumažinti priklausomybę nuo centrinio banko finansavimo, ir kad bankas laikysis elgesio apribojimų, kaip nagrinėjama 7.6 skirsnyje. Tais veiksniais užtikrinama, kad priklausomybė nuo paramos likvidumui padidinti kuo greičiau pasibaigs ir kad tokia pagalba bus proporcinga.

(245) Todėl L2 priemonė atitinka 2008 m. Bankų komunikatą ir 2011 m. Pratęsimo komunikatą. Kadangi 2013 m. Bankų komunikate papildomų reikalavimų dėl garantijų nenustatyta, L2 priemonė taip pat atitinka 2013 m. Bankų komunikatą.

7.4. B1, B2, B3 IR B4 PRIEMONIŲ ATITIKTIS 2008 M. BANKŲ KOMUNIKATUI, KAPITALO ATKŪRIMO KOMUNIKATUI, 2011 M. PRATĘSIMO KOMUNIKATUI IR 2013 M. BANKŲ KOMUNIKATUI

(246) Kaip nurodyta 241 konstatuojamojoje dalyje, pagal 2008 m. Bankų komunikato 15 punktą siekiant, kad pagalba būtų suderinama su vidaus rinka pagal Sutarties 107 straipsnio 3 dalies b punktą, ji turi atitikti bendruosius suderinamumo kriterijus ([92]): tinkamumo, būtinumo ir proporcingumo.

([92]) Žr. Komisijos sprendimo byloje NN 51/2008 Danijos bankų garantijos sistema (OL C 273, 2008 10 28, p. 2) 41 konstatuojamąją dalį.

(247) Kapitalo atkūrimo komunikate ir 2011 m. Pratęsimo komunikate pateikiamos papildomos gairės dėl reikiamo atlygio už valstybės kapitalo injekcijas lygio.

7.4.1. **Priemonių tinkamumas**

(248) Komisija mano, kad HFSF vykdomos rekapitalizavimo operacijos (B1, B2, B3 ir B4 priemonės) yra tinkamos, nes taikant tas priemones bankas gali laikytis kapitalo reikalavimų. Be HFSF vykdomo rekapitalizavimo bankas nebūtų galėjęs vykdyti veiklos ir būtų netekęs galimybės naudotis ECB refinansavimo operacijomis.

(249) Šiuo klausimu Komisija sprendime pradėti procedūrą dėl „Piraeus“ pažymėjo, kad bankas yra vienas didžiausių bankų Graikijoje tiek skolinimo, tiek surinktų indėlių požiūriu. Todėl bankas yra sisteminės svarbos bankas Graikijoje. Taigi banko įsipareigojimų nevykdymo atveju būtų kilę didelių Graikijos ekonomikos sutrikimų. Tuo metu buvusiomis aplinkybėmis Graikijos finansų įstaigos susidūrė su sunkumais norėdamos gauti finansavimą. Dėl trūkstamo finansavimo jų galimybė teikti paskolas Graikijos ekonomikai buvo ribota. Tokiomis sąlygomis dėl banko įsipareigojimų nevykdymo ekonomikos sutrikimai būtų buvę dar didesni. Be to, B1, B2, B3 ir B4 priemonės daugiausia buvo taikomos dėl PSD programos, labai neįprasto ir nenuspėjamo atvejo, o ne dėl netinkamo banko valdymo ar pernelyg didelės rizikos prisiėmimo. Taigi priemonės iš esmės skirtos PSD programos sukeltoms problemoms spręsti ir padėti išlaikyti Graikijos finansinį stabilumą.

(250) Sprendime pradėti procedūrą dėl „Piraeus“ Komisija pareiškė abejojanti, ar buvo nedelsiant imtasi visų įmanomų priemonių, kad bankui vėl neprireiktų pagalbos ateityje. Kaip nurodyta šio sprendimo 140–141 konstatuojamosiose dalyse, Graikija įsipareigojo įgyvendinti keletą veiksmų, susijusių su banko valdymu ir komercine veikla. Kaip aprašyta 115, 116 ir 117 konstatuojamosiose dalyse, bankas taip pat gerokai restruktūrizavo savo veiklą, nemažai sąnaudų mažinimo priemonių jau įgyvendinta. Taigi Komisijos abejonės buvo išsklaidytos.

(251) Sprendime pradėti procedūrą dėl „Piraeus“ Komisija taip pat pareiškė abejojanti, ar numatytos pakankamos apsaugos priemonės tuo atveju, jeigu banko kontrolę perimtų valstybė arba jeigu kontrolę išlaikytų privatūs akcininkai, o didžioji nuosavybės dalis priklausytų valstybei. Šio sprendimo 140 ir 141 konstatuojamosiose dalyse aprašytais įsipareigojimais užtikrinama, kad banko kredito operacijos bus vykdomos komerciniais pagrindais, o kasdienė veikla bus apsaugota nuo valstybės kišimosi. HFSF ir banko sutarta santykių palaikymo tvarka taip pat užtikrinama, kad valstybės, kaip pagrindinės akcininkės, interesai būtų apsaugoti nuo to, kad banko vadovybė neprisiimtų pernelyg didelės rizikos.

(252) Taigi B1, B2, B3 ir B4 priemonėmis užtikrinama, kad bus išlaikytas Graikijos finansinis stabilumas. Imtasi reikšmingų veiksmų siekiant sumažinti būsimus nuostolius ir užtikrinti, kad banko veiklai nekiltų pavojaus dėl netinkamo valdymo. Tuo remdamasi Komisija mano, kad B1, B2, B3 ir B4 priemonės yra tinkamos.

7.4.2. **Būtinumas – pagalbos apribojimas iki mažiausios sumos**

(253) Pagal 2008 m. Bankų komunikatą savo dydžiu ir forma pagalbos priemonė turi būti būtina tikslui pasiekti. Tai reiškia, kad kapitalo injekcija turi būti apribota iki mažiausios sumos, būtinos tikslui pasiekti.

(254) Kapitalo paramos sumą Graikijos bankas apskaičiavo atlikdamas 2012 m. testavimą nepalankiausiomis sąlygomis, siekdamas užtikrinti, kad 2012–2014 m. laikotarpiu banko bendro 1 lygio nuosavo kapitalo pakankamumo koeficientas ir toliau būtų didesnis už tam tikrą lygį, kaip parodyta 3 lentelėje. Taigi B1, B2, B3 ir B4 priemonėmis bankui nesuteikiama jokio perteklinio kapitalo. Kaip paaiškinta 250 konstatuojamojoje dalyje, imtasi veiksmų siekiant sumažinti riziką, kad bankui prireiks papildomos pagalbos ateityje.

(255) Kalbant apie atlygį už pirmąjį ir antrąjį tarpinį rekapitalizavimą (B1 ir B2 priemonės), Komisija primena, kad tos priemonės suteiktos atitinkamai 2012 m. gegužės ir 2012 m. gruodžio mėn. ir išmokėtos natūra, t. y. EFSF obligacijomis. HFSF kaip atlygį nuo EFSF obligacijų išmokėjimo dienos iki 2013 m. pavasario rekapitalizavimo dienos gavo sukauptas palūkanas už EFSF obligacijas ir 1 % dydžio mokestį ([93]). Kaip pabrėžta sprendime pradėti procedūrą dėl „Piraeus“, tas atlygis yra mažesnis už Kapitalo atkūrimo komunikate nustatytą 7–9 % ribą. Tačiau

([93]) Žr. 96 konstatuojamąją dalį: sukauptos palūkanos laikomos papildomu HFSF įnašu, todėl sumažinta suma, kurią HFSF turėjo sumokėti bankui vykdant 2013 m. pavasario rekapitalizavimą.

mažesnis atlygis taikomas ribotą laikotarpį – vienus metus už B1 priemonę ir penkis mėnesius už B2 priemonę (t. y. kol tarpinis rekapitalizavimas bus pakeistas standartiniu rekapitalizavimu paprastosiomis akcijomis (B4 priemonė)). Nors dėl pirmojo ir antrojo tarpinio rekapitalizavimo esamų akcininkų valdoma akcinio kapitalo dalis nesumažėjo, įvykdžius 2013 m. pavasario rekapitalizavimą, t. y. pirmąjį ir antrąjį tarpinį rekapitalizavimą iš dalies pakeitus nuolatiniu rekapitalizavimu, ankstesnių akcininkų valdoma dalis smarkiai sumažėjo – jų turima banko nuosavo kapitalo dalis nukrito iki 2,3 %. Taip pasibaigė nuo pirmojo tarpinio rekapitalizavimo dienos buvusi neįprasta padėtis. Taigi sprendime pradėti procedūrą dėl „Piraeus“ išreikštos abejonės buvo išsklaidytos.

(256) Antra, atsižvelgiant į netipinę banko sunkumų atsiradimo priežastį, kai nuostoliai susidarė daugiausia dėl skolos atsisakymo valstybės naudai (PSD programos ir skolos išpirkimo, dėl kurių valstybė gauna reikšmingą naudą, t. y. sumažėja skola) ir dėl užsitęsusio šalies ekonomikos nuosmukio padarinių, Komisija gali pritarti tokiam laikinam nuokrypiui nuo Kapitalo atkūrimo komunikate nustatytų standartinio atlygio reikalavimų ([94]).

(257) Kalbant apie B3 priemonę, tai buvo įsipareigojimas suteikti kapitalo didinant kapitalą ateityje. Tą 2012 m. gruodžio mėn. prisiimtą įsipareigojimą buvo galima skiriant faktinę kapitalo injekciją 2013 m. gegužės–birželio mėn., t. y. vos po penkių mėnesių, kai bankas ėmėsi didinti kapitalą. Kadangi bankas pritraukė kapitalo iš privačių investuotojų, HFSF nereikėjo skirti kapitalo injekcijos, kaip buvo įsipareigota. Atsižvelgiant į trumpą laikotarpį, kurį tas įsipareigojimas suteikti kapitalo buvo taikomas, ir dėl 256 konstatuojamojoje dalyje išdėstytų priežasčių priimtina, kad už tą įsipareigojimą nemokėta jokio atlygio.

(258) Kalbant apie B4 priemonę, pagal 2011 m. Pratęsimo komunikato 8 punktą pasirašomų kapitalo injekcijų akcijų kaina turėtų būti pakankamai diskontuota, patikslinus atsižvelgiant į vertės sumažėjimą, kad būtų pakankamai užtikrinta, kad valstybė gautų deramą atlygį. Nors B4 priemonės atveju akcijų kainai nebuvo taikomas reikšmingas diskontas, patikslinus atsižvelgiant į vertės sumažėjimą, faktiškai teorinei kainai be pasirašymo mokesčio ([95]) buvo neįmanoma taikyti reikšmingą diskontą. Prieš 2013 m. pavasario rekapitalizavimą banko rinkos kapitalizacija buvo tik keli šimtai milijonų eurų. Tokiomis aplinkybėmis kyla klausimas, ar esami akcininkai turėjo netekti visos savo dalies. Komisija pažymi, kad nustatyta emisijos kaina – 50 % diskontuota vidutinė rinkos kaina 50 dienų prieš siūlomos kainos nustatymo dieną. Komisija taip pat pažymi, kad esamų akcininkų valdoma akcinio kapitalo dalis smarkiai sumažėjo, nes po 2013 m. pavasario rekapitalizavimo jie turėjo tik 2,3 % banko akcijų. Todėl papildomo diskonto taikymas rinkos kainai būtų turėjęs nedidelį poveikį HFSF atlygiui. Atsižvelgdama į ypatingą Graikijos bankų padėtį, kaip paaiškinta 256 konstatuojamojoje dalyje, ir į tai, kad pagalbos daugiausia prireikė dėl skolos atsisakymo valstybės naudai, Komisija mano, kad valstybės pasirašytų akcijų emisijos kaina buvo pakankamai maža.

(259) HFSF taip pat išleido varantus ir po varantą suteikė už kiekvieną naują akciją, kurią pasirašė privatus investuotojas, dalyvaujantis vykdant 2013 m. pavasario rekapitalizavimą. HFSF tuos varantus suteikė be jokio atlygio. Kaip paaiškinta 106 konstatuojamojoje dalyje, kiekvienas varantas suteikia teisę nustatytais intervalais ir vykdymo kainomis įsigyti 4,48 HFSF akcijų. Vykdymo kaina lygi HFSF pasirašymo kainai, prie jos pridėjus metinę kaupiamąją maržą (4 % pirmaisiais metais, 5 % antraisiais metais, 6 % trečiaisiais metais, 7 % ketvirtaisiais metais ir 8 % (apskaičiuota metams) paskutinius šešis mėnesius). HFSF atlygis, gautas už jo turimas akcijas, *de facto* neviršija tų lygių. Tas atlygis yra mažesnis už Kapitalo atkūrimo komunikate nustatytą 7–9 % ribą. Tačiau tie varantai buvo pagrindinis sėkmingos teisių emisijos ir neviešo platinimo, kuriuos bankas pradėjo įgyvendinti vykdant 2013 m. pavasario rekapitalizavimą, veiksnys, todėl Komisija mano, kad tie varantai leido bankui pagalbos sumą sumažinti 1 444 mln. EUR. Iš tikrųjų, dėl mažo banko kapitalo pakankamumo rodiklio prieš rekapitalizavimą ir dėl vyraujančio didelio netikrumo tuo metu turimi modeliavimo rezultatai parodė, kad be varantų privatūs investuotojai nebūtų gavę pakankamos grąžos ir nebūtų dalyvavę. Dėl 249 ir 256 konstatuojamosiose dalyse paaiškintų priežasčių, taip pat dėl to, kad HFSF gautų tam tikrą minimalų atlygį, jeigu varantai būtų panaudoti, ir kad EFPM buvo siekiama pritraukti privačių investuotojų, kad kai kurie bankai liktų privačiai valdomi, taip išvengiant atvejų, kai visas bankų sektorius būtų kontroliuojamas HFSF, Komisija gali pritarti tokiam nuokrypiui nuo Kapitalo atkūrimo komunikate nustatytų standartinio atlygio reikalavimų. Tas pritarimas taip pat pagrįstas tuo, kad HFSF įstatyme (su pakeitimais, padarytais 2014 m.) nenumatytas joks varantų koregavimas akcinio kapitalo didinimo netaikant pirmenybės teisių įsigyti vertybinius popierius atveju, o teisių emisijos atveju gali būti koreguojama tik varantų vykdymo kaina ir toks koregavimas gali būti daromas tik *ex post* ir tik iki realizuotų HFSF pirmenybės teisių pardavimo pajamų dydžio. Be to, Graikijos įsipareigojimas, kad prieš bet kokį HFSF išleistų varantų išpirkimą ji kreipsis į Komisiją pritarimo, leis Komisijai užtikrinti, kad dėl jokio galimo būsimo išpirkimo dar labiau nesumažėtų HFSF atlygis ir nepadidėtų varantų turėtojų atlygis.

([94]) Taip pat žr. 7.5.1 skirsnį.

([95]) Teorinė kaina be pasirašymo mokesčio (TERP) – visuotinai pripažintas rinkos metodas vertės sumažėjimui didinant akcinį kapitalą apskaičiuoti.

(260) Kalbant apie tai, kad HFSF akcijos yra be balsavimo teisės, Komisija primena, kad pagalbos poreikis daugiausia kyla ne dėl pernelyg didelės rizikos prisiėmimo. Be to, EFPM buvo siekiama kai kuriuos bankus išlaikyti privačiai valdomus. Santykių palaikymo tvarka ir automatišku balsavimo teisių susigrąžinimu, jei restruktūrizavimo planas nebūtų įgyvendinamas, užtikrinamos apsaugos priemonės, kad privatūs valdytojai neprisiimtų pernelyg didelės rizikos. Galiausiai PSD programa ir 2012 m. gruodžio mėn. išpirkimas tam tikra prasme yra atlygis valstybei, nes pastarosios skola bankui buvo sumažinta keliais milijardais eurų. Dėl visų tų priežasčių Komisija gali sutikti, kad HFSF gautų akcijas be balsavimo teisės. Todėl Komisija daro išvadą, kad B4 priemonė buvo būtina.

(261) Taigi kaip sanavimo pagalba B1, B2, B3 ir B4 priemonės savo dydžiu ir forma yra būtinos.

7.4.3. **Proporcingumas – priemonės, kuriomis ribojamas neigiamas šalutinis poveikis**

(262) Bankas gavo labai didelę valstybės pagalbą. Taigi dėl tokios padėties gali būti smarkiai iškraipoma konkurencija. Tačiau Graikija įsipareigojo įgyvendinti keletą priemonių, kuriomis siekiama sumažinti neigiamą šalutinį poveikį. Visų pirma įsipareigojimais numatyta, kad banko veikla ir toliau bus vykdoma komerciniais pagrindais, kaip paaiškinta 136 ir 137 konstatuojamosiose dalyse. Graikija taip pat įsipareigojo laikytis draudimo įsigyti ir parduoti tam tikrą turtą, kaip aprašyta 138, 139 ir 143 konstatuojamosiose dalyse. Konkurencijos iškraipymų ribojimai išsamiau bus vertinami 7.6 skirsnyje.

(263) Banke paskirtas už stebėseną atsakingas patikėtinis, kuris stebės, ar tinkamai vykdomi įsipareigojimai dėl banko valdymo ir komercinės veiklos. Tai padės išvengti bet kokių žalingų banko komercinės praktikos pokyčių ir kartu sumažinti galimą neigiamą šalutinį poveikį.

(264) Be to, 2014 m. birželio 25 d. Komisijai pateiktas naujas išsamus restruktūrizavimo planas. Tas restruktūrizavimo planas bus vertinamas 7.6 skirsnyje.

(265) Taigi sprendime pradėti procedūrą dėl „Piraeus“ išreikštos abejonės buvo išsklaidytos. Atsižvelgiant į 2008 m. Bankų komunikato 15 punktą, B1, B2, B3 ir B4 priemonės yra proporcingos.

7.4.4. **Išvada dėl HFSF vykdomo rekapitalizavimo atitikties 2008 m. Bankų komunikatui, Kapitalo atkūrimo komunikatui ir 2011 m. Pratęsimo komunikatui**

(266) Taigi daroma išvada, kad HFSF vykdomos rekapitalizavimo operacijos (B1, B2, B3 ir B4 priemonės) yra tinkamos, būtinos ir proporcingos atsižvelgiant į 2008 m. Bankų komunikato 15 punktą, Kapitalo atkūrimo komunikatą ir 2011 m. Pratęsimo komunikatą. Todėl B1, B2, B3 ir B4 priemonės atitinka 2008 m. Bankų komunikatą, Kapitalo atkūrimo komunikatą ir 2011 m. Pratęsimo komunikatą.

7.5. PERDUOTOS ATE VEIKLOS, „GENIKI“, PERDUOTOS KIPRO BANKŲ VEIKLOS IR MBG ĮSIGIJIMO ATITIKTIS RESTRUKTŪRIZAVIMO KOMUNIKATUI

(267) Restruktūrizavimo komunikato 23 punkte paaiškinama, kad remiamų bankų vykdomas įmonių įsigijimas negali būti finansuojamas naudojant valstybės pagalbą, išskyrus atvejus, kai tai būtina įmonės gyvybingumui atkurti. Restruktūrizavimo komunikato 40 ir 41 punktuose taip pat teigiama, kad bankai neturėtų naudoti valstybės pagalbos konkuruojančioms įmonėms įsigyti, išskyrus atvejus, kai įsigijimas yra konsolidavimo proceso, reikalingo finansiniam stabilumui atkurti arba veiksmingai konkurencijai užtikrinti, dalis. Be to, įsigijimai gali kelti grėsmę gyvybingumo atkūrimui arba jį apsunkinti. Todėl Komisija turi įvertinti, ar banko įvykdyti įsigijimai gali būti suderinami su Restruktūrizavimo komunikatu.

7.5.1. **Perduotos ATE veiklos įsigijimo atitiktis Restruktūrizavimo komunikatui**

7.5.1.1. *Perduotos ATE veiklos įsigijimo poveikis ilgalaikiam banko gyvybingumui*

(268) Įsigijus perduotą ATE veiklą bankui teko daug indėlių ir gerokai mažiau grynųjų paskolų ([96]). Tai padėjo gerokai sumažinti labai didelį banko paskolų ir indėlių santykį.

([96]) Žr. 55 konstatuojamąją dalį.

(269) Be to, įsigijimas leido pasiekti didelę sąveiką, kaip antai sąnaudų sąveiką sumažinus filialų, darbuotojų skaičių ir integravus IT sistemas, finansavimo sąveiką ir pajamų sąveiką.

(270) Todėl įsigijimas turi labai teigiamą poveikį ilgalaikio banko gyvybingumo atkūrimui.

7.5.1.2. *Perduotos ATE veiklos įsigijimo poveikis bankui reikalingai pagalbos sumai*

(271) Pagal Restruktūrizavimo komunikato 23 punktą restruktūrizavimo pagalba neturėtų būti naudojama kitoms įmonėms įsigyti, o tiktai restruktūrizavimo išlaidoms, reikalingoms banko gyvybingumui atkurti, padengti.

(272) Banko už perduotos ATE veiklos įsigijimą sumokėtas atlygis sudarė 0,6 % perduotų indėlių vertės, t. y. maždaug 95 mln. EUR. Tai sudarė 0,02 % viso banko turto įsigijimo metu. Todėl ta suma gali būti laikoma maža, tačiau ne nereikšminga.

(273) Dėl perduotos ATE veiklos įsigijimo gerokai sustiprėjo labai įtempta banko likvidumo pozicija ir bankas tapo daug gyvybingesnis. Komisija primena, kad […]. Todėl įsigijimas ir maža pirkimo kaina gali būti laikomi būtinais ilgalaikiam banko gyvybingumui atkurti ir jiems taikoma Restruktūrizavimo komunikato 23 punkte numatyta išimtis.

7.5.1.3. *Konkurenciją iškreipiantis perduotos ATE veiklos įsigijimo poveikis*

(274) Pagal Restruktūrizavimo komunikato 39 ir 40 punktus valstybės pagalba neturėtų būti naudojama darant žalą pagalbos negaunančioms įmonėms, visų pirma konkuruojančioms įmonėms įsigyti. Restruktūrizavimo komunikato 41 punkte taip pat teigiama, kad įsigijimai gali būti leidžiami, jei tai yra konsolidavimo proceso, reikalingo finansiniam stabilumui atkurti arba veiksmingai konkurencijai užtikrinti, dalis. Tokiomis aplinkybėmis įsigijimo procesas turėtų būti sąžiningas ir įsigijimu turėtų būti užtikrintos veiksmingos konkurencijos atitinkamose rinkose sąlygos.

(275) 2012 m. pradžioje vertindamas visų Graikijos bankų gyvybingumą Graikijos bankas manė, kad ATE, kaip savarankiškas bankas, nebuvo gyvybingas. Be to, Graikijos bankas nagrinėjo įvairias ATE tinkamas galimybes (pvz., likvidavimą) ir padarė išvadą, kad patraukliausia galimybė – parduoti perduotą ATE veiklą, nes taip būtų sumažinta vykdymo rizika ir sumažėtų Graikijos išlaidos. Taigi įsigijimas gali būti laikomas konsolidavimo proceso, reikalingo finansiniam stabilumui atkurti, dalimi, kaip aprašyta Restruktūrizavimo komunikato 41 punkte.

(276) Be to, pasiūlymo perduotai ATE veiklai įsigyti nepateikė nė vienas pagalbos negaunantis konkurso dalyvis.

(277) Galiausiai, kadangi perduotos ATE veiklos įsigijimą leido Graikijos konkurencijos tarnyba ([97]), galima manyti, kad pardavimo proceso rezultatas nekelia grėsmės veiksmingai konkurencijai Graikijoje.

(278) Todėl perduotos ATE veiklos įsigijimas atitinka Restruktūrizavimo komunikato 4 skirsnį.

7.5.1.4. *Išvada dėl perduotos ATE veiklos įsigijimo*

(279) Daroma išvada, kad, atsižvelgiant į nepaprastą Graikijos bankų padėtį ir į perduotos ATE veiklos įsigijimo ypatumus, tas įsigijimas atitinka Restruktūrizavimo komunikate nustatytus reikalavimus.

7.5.2. **„Geniki“ įsigijimo atitiktis Restruktūrizavimo komunikatui**

7.5.2.1. *„Geniki“ įsigijimo poveikis ilgalaikiam banko gyvybingumui*

(280) Veiklos pelningumo požiūriu „Geniki“ įsigijimas padės bankui atkurti ilgalaikį gyvybingumą. Remiantis to įsigijimo metu banko pateikta analize, sujungus du bankus toje pačioje geografinėje rinkoje bus pasiekta sąveika, pvz., sumažintos išlaidos sumažinus darbuotojų skaičių ir uždarius filialus. Bankas įsigys „Geniki“ klientus ir indėlininkus, taip gerokai sumažindamas platinimo sąnaudas.

(281) Likvidumo pozicijos požiūriu, kaip paaiškinta 65 konstatuojamojoje dalyje, „Geniki“ turėjo daugiau indėlių nei grynųjų paskolų. Taigi dėl įsigijimo banko likvidumas padidėjo, ir tai padėjo bankui sumažinti paskolų ir indėlių santykį. Be to, „Geniki“ prieš bankui jį įsigyjant buvo tinkamai kapitalizuotas. Taigi vargu ar dėl įsigijimo bankui atsiras kapitalo poreikių ateityje.

([97]) http://www.epant.gr/apofasi_details.php?Lang=gr&id=345&nid=689.

(282) Todėl įsigijimas turi teigiamą poveikį ilgalaikio banko gyvybingumo atkūrimui.

7.5.2.2. *„Geniki“ įsigijimo poveikis bankui reikalingai pagalbos sumai*

(283) Pagal Restruktūrizavimo komunikato 23 punktą restruktūrizavimo pagalba neturėtų būti naudojama kitoms įmonėms įsigyti, o tiktai restruktūrizavimo išlaidoms, reikalingoms banko gyvybingumui atkurti, padengti. Šiuo atveju, nors įsigijimas turi teigiamą poveikį banko gyvybingumui, jis nėra būtinas banko gyvybingumui pagal Restruktūrizavimo komunikato 23 punktą.

(284) Tačiau bankas įsigydamas „Geniki“ sumokėjo tik 1 mln. EUR, o tai laikoma labai maža suma. Be to, „Geniki“ buvo tinkamai kapitalizuotas, o „Société Générale“, kaip numatyta pagal sandorio sąlygas, bankui skyrė didelę kapitalo injekciją ([98]).

(285) Komisija daro išvadą, kad, atsižvelgiant į sandorio ypatumus (visiškai kapitalizuoto banko įsigijimas už labai mažą kainą ir pardavėjo bankui skirta kapitalo injekcija), dėl įsigijimo bankui nesusidaro jokių papildomų kapitalo poreikių, todėl „Geniki“ įsigijimas išimties tvarka neprieštarauja principui, kad pagalba turėtų būti apribota iki mažiausios būtinos sumos.

7.5.2.3. *Konkurenciją iškreipiantis „Geniki“ įsigijimo poveikis*

(286) Kaip nurodyta 274 konstatuojamojoje dalyje, pagal Restruktūrizavimo komunikato 39 ir 40 punktus valstybės pagalba neturėtų būti naudojama darant žalą pagalbos negaunančioms įmonėms, visų pirma konkuruojančioms įmonėms įsigyti, išskyrus tiksliai apibrėžtas aplinkybes.

(287) 2012 m. pradžioje vertindamas visų Graikijos bankų gyvybingumą Graikijos bankas manė, kad „Geniki“, kaip savarankiškas bankas, nebuvo gyvybingas. Dėl „Geniki“ „Société Générale“ susidarė didelių nuostolių, todėl pastaroji norėjo jį parduoti, o tuo atveju, jei parduoti būtų neįmanoma, galėjo svarstyti, kaip leisti jam bankrutuoti. Todėl įsigijimas gali būti laikomas konsolidavimo proceso, reikalingo finansiniam stabilumui atkurti, dalimi, kaip aprašyta Restruktūrizavimo komunikato 41 punkte.

(288) Be to, tinkamo pasiūlymo „Geniki“ įsigyti nepateikė nė vienas pagalbos negaunantis konkurso dalyvis. Taigi bankas neišstūmė jokio pagalbos negaunančio konkurso dalyvio.

(289) Be to, kadangi įsigijimą leido Graikijos konkurencijos tarnyba ([99]), galima manyti, kad pardavimo proceso rezultatas nekelia grėsmės veiksmingai konkurencijai Graikijoje.

(290) Galiausiai pirkimo kaina buvo labai maža. Todėl negali būti manoma, kad bankas naudojo valstybės pagalbą įsigijimui finansuoti. Atsižvelgiant į tuos veiksnius, galima daryti išvadą, kad „Geniki“ įsigijimui taikoma Restruktūrizavimo komunikato 41 punkte numatyta išimtis.

7.5.2.4. *Išvada dėl „Geniki“ įsigijimo*

(291) Daroma išvada, kad, atsižvelgiant į nepaprastą Graikijos bankų padėtį ir į „Geniki“ įsigijimo ypatumus, tas įsigijimas atitinka Restruktūrizavimo komunikate nustatytus reikalavimus.

7.5.3. **Perduotos Kipro bankų veiklos įsigijimo atitiktis Restruktūrizavimo komunikatui**

7.5.3.1. *Perduotos Kipro bankų veiklos įsigijimo poveikis ilgalaikiam banko gyvybingumui*

(292) Perduotos Kipro bankų veiklos įsigijimas prisideda prie ilgalaikio banko gyvybingumo.

(293) Remiantis įsigijimo metu banko pateikta analize, sandoris leis pasiekti didelę sąveiką, kaip antai sąnaudų sąveiką sumažinus administracines ir personalo išlaidas ir gerokai sumažinus indėlių sąnaudas. Nuo to laiko, kai įsigijo trijų Kipro bankų veiklą Graikijoje, bankas ją visiškai integravo, pakeitė visų trijų Kipro bankų filialų pavadinimus ir padarė nemažą pažangą racionalizuodamas tinklą.

(294) Trijų Kipro bankų veiklos Graikijoje paskolų portfeliams buvo sudaryti tinkami atidėjiniai. Iš tikrųjų, bankas tas paskolas įsigijo gerokai mažesne kaina nei jų nominalioji vertė: pirkimo kaina buvo sumažinta atsižvelgiant į atliekant testavimą nepalankiausiomis sąlygomis PIMCO apskaičiuotus būsimus nuostolius. Todėl rizika, kad paskolų nuostoliai viršys nuostolius, į kuriuos jau atsižvelgta nustatant mažą pirkimo kainą, yra ribota.

([98]) Žr. 68 konstatuojamąją dalį.
([99]) http://www.epant.gr/news_details.php?Lang=en&id=89&nid=497

(295) Bankas taip pat įgijo daug indėlių, beveik tiek pat, kiek grynųjų paskolų. Taigi jo likvidumo pozicija sustiprėjo.

(296) Todėl įsigijimas turi teigiamą poveikį ilgalaikio banko gyvybingumo atkūrimui.

7.5.3.2. *Perduotos Kipro bankų veiklos įsigijimo poveikis bankui reikalingai pagalbos sumai*

(297) Pagal Restruktūrizavimo komunikato 23 punktą restruktūrizavimo pagalba neturėtų būti naudojama kitoms įmonėms įsigyti, o tiktai restruktūrizavimo išlaidoms, reikalingoms banko gyvybingumui atkurti, padengti.

(298) Kaip nagrinėjama 7.3 skirsnyje, pagalba buvo skirta perduotos Kipro bankų veiklos pirkėjo kapitalo poreikiams padengti, nes tuo įsigijimu būtų užtikrinta, kad bus išlaikytas Graikijos finansinis stabilumas. Banko už perduotos Kipro bankų veiklos įsigijimą galiausiai sumokėtas atlygis buvo gerokai mažesnis už įsigyto portfelio balansinę vertę. Jis buvo mažesnis net už paskolų vertę, kuri buvo sumažinta atsižvelgiant į atliekant testavimą nepalankiausiomis sąlygomis PIMCO apskaičiuotus būsimus paskolų nuostolius. Todėl įsigijimo kaina galėtų būti laikoma neigiama. Ta išvada grindžiama tuo, kad bankas, įsigydamas perduotą Kipro bankų veiklą, įtraukė į apskaitą didelį neigiamą prestižą, todėl jo kapitalas padidėjo.

(299) Tačiau jei vis dėlto būtų laikomasi nuomonės, kad bankas sumokėjo teigiamą kainą, Komisija pažymi, kad HFSF, kaip numatyta pagal išankstines įsigijimo sąlygas, įsipareigojo pirkėjui skirti pirkimo kainos dydžio kapitalo injekciją. HFSF tą įsipareigojimą įvykdė įgyvendinant 2013 m. pavasario rekapitalizavimą. Kaip paaiškinta 6.2.1 skirsnyje, ta kapitalo injekcija – tai pagalba perduotai Kipro bankų veiklai, o ne bankui. Taigi dėl įsigijimo bankui papildomos valstybės pagalbos neprireikė.

(300) Daroma išvada, kad, atsižvelgiant į netipines sąlygas (maža pirkimo kaina ir HFSF įsipareigojimas didinant kapitalą skirti injekciją pirkimo kainai padengti), perduotos Kipro bankų veiklos įsigijimas išimties tvarka neprieštarauja principui, kad pagalba turėtų būti apribota iki mažiausios būtinos sumos.

7.5.3.3. *Konkurenciją iškreipiantis perduotos Kipro bankų veiklos įsigijimo poveikis*

(301) Kaip nurodyta 274 konstatuojamojoje dalyje, pagal Restruktūrizavimo komunikato 39 ir 40 punktus valstybės pagalba neturėtų būti naudojama darant žalą pagalbos negaunančioms įmonėms, visų pirma konkuruojančioms įmonėms įsigyti, išskyrus tiksliai apibrėžtas aplinkybes.

(302) Parduodant Kipro bankų veiklą Graikijoje buvo siekiama apsaugoti Graikijos bankų sistemos stabilumą ir užtikrinti, kad Kipro bankai galėtų parduoti tas įmones dar prieš sumažėjant jų vertei. Taigi sandoris gali būti laikomas konsolidavimo proceso, reikalingo finansiniam stabilumui atkurti, dalimi, kaip aprašyta Restruktūrizavimo komunikato 41 punkte.

(303) Be to, tinkamo pasiūlymo trims Kipro bankams įsigyti nepateikė nė vienas pagalbos negaunantis konkurso dalyvis. Pardavimo procesas buvo viešas, skaidrus ir nediskriminacinis.

(304) Galiausiai, kadangi tą įsigijimą leido Graikijos konkurencijos tarnyba ([100]), galima manyti, kad pardavimo proceso rezultatas nekelia grėsmės veiksmingai konkurencijai Graikijoje.

(305) Atsižvelgiant į tuos veiksnius, galima daryti išvadą, kad perduotos Kipro bankų veiklos įsigijimui taikoma Restruktūrizavimo komunikato 41 punkte numatyta išimtis.

7.5.3.4. *Išvada dėl perduotos Kipro bankų veiklos įsigijimo*

(306) Daroma išvada, kad, atsižvelgiant į nepaprastą Graikijos bankų padėtį ir į perduotos Kipro bankų veiklos įsigijimo ypatumus, tas įsigijimas atitinka Restruktūrizavimo komunikate nustatytus reikalavimus.

7.5.4. **MBG įsigijimo atitiktis Restruktūrizavimo komunikatui**

7.5.4.1. *MBG įsigijimo poveikis ilgalaikiam banko gyvybingumui*

(307) Visiškai rekapitalizuoto MBG įsigijimas prisideda prie ilgalaikio banko gyvybingumo.

([100]) http://www.epant.gr/apofasi_details.php?Lang=gr&id=352&nid=713

(308) Remiantis įsigijimo metu banko pateikta analize, sandoris leis pasiekti didelę sąveiką, kaip antai sąnaudų sąveiką sumažinus filialų ir darbuotojų skaičių, indėlių sąnaudas, taip pat pajamų sąveiką. Tuo tarpu bankas visiškai integravo MBG.

(309) Be to, kadangi MBG prieš bankui jį įsigyjant buvo tinkamai kapitalizuotas, o bankas sumokėjo 1 mln. EUR pirkimo kainą, vargu ar dėl įsigijimo bankui atsiras kapitalo poreikių ateityje. Pagal sandorio sąlygas pardavėjas taip pat įsipareigojo bankui skirti 400 mln. EUR kapitalo injekciją. Tas įsipareigojimas buvo įvykdytas įgyvendinant 2013 m. pavasario rekapitalizavimą, kuomet BCP bankui skyrė 400 mln. EUR injekciją.

(310) Daroma išvada, kad įsigijimas turi teigiamą poveikį ilgalaikio banko gyvybingumo atkūrimui, o MBG pirkimo kaina buvo tokia maža, kad pagalba galėjo būti apribota iki mažiausios būtinos sumos.

7.5.4.2. *MBG įsigijimo poveikis bankui reikalingai pagalbos sumai*

(311) Pagal Restruktūrizavimo komunikato 23 punktą restruktūrizavimo pagalba neturėtų būti naudojama kitoms įmonėms įsigyti, o tiktai restruktūrizavimo išlaidoms, reikalingoms banko gyvybingumui atkurti, padengti. Šiuo atveju, nors įsigijimas turi teigiamą poveikį banko gyvybingumui, jis nėra būtinas banko gyvybingumui pagal Restruktūrizavimo komunikato 23 punktą.

(312) Tačiau bankas įsigydamas MBG sumokėjo tik 1 mln. EUR, o tai laikoma labai maža suma. Be to, BCP tinkamai kapitalizavo MBG ir, kaip numatyta pagal sandorio sąlygas, bankui skyrė 400 mln. EUR kapitalo injekciją ([101]).

(313) Daroma išvada, kad, atsižvelgiant į sandorio ypatumus (visiškai kapitalizuoto banko įsigijimas už labai mažą kainą ir pardavėjo bankui skirta kapitalo injekcija), dėl MBG įsigijimo bankui nesusidaro jokių papildomų kapitalo poreikių, todėl MBG įsigijimas išimties tvarka neprieštarauja reikalavimui apriboti pagalbą iki mažiausios sumos.

7.5.4.3. *Konkurenciją iškreipiantis MBG įsigijimo poveikis*

(314) Kaip nurodyta 274 konstatuojamojoje dalyje, pagal Restruktūrizavimo komunikato 39 ir 40 punktus valstybės pagalba neturėtų būti naudojama darant žalą pagalbos negaunančioms įmonėms, visų pirma konkuruojančioms įmonėms įsigyti, išskyrus tiksliai apibrėžtas aplinkybes.

(315) 2012 m. pradžioje vertindamas visų Graikijos bankų gyvybingumą Graikijos bankas manė, kad MBG, kaip savarankiškas bankas, nebuvo gyvybingas. Dėl MBG BCP susidarė didelių nuostolių, todėl pastarasis norėjo jį parduoti, o tuo atveju, jei parduoti būtų neįmanoma, galėjo svarstyti leisti jam bankrutuoti. MBG pardavimas taip pat buvo numatytas BCP restruktūrizavimo plane ([102]). Todėl įsigijimas gali būti laikomas konsolidavimo proceso, reikalingo finansiniam stabilumui atkurti, dalimi, kaip aprašyta Restruktūrizavimo komunikato 41 punkte.

(316) Be to, tinkamo pasiūlymo MBG įsigyti nepateikė nė vienas pagalbos negaunantis konkurso dalyvis.

(317) Atsižvelgiant į tas aplinkybes, galima daryti išvadą, kad MBG įsigijimui taikoma Restruktūrizavimo komunikato 41 punkte numatyta išimtis.

7.5.4.4. *Išvada dėl MBG įsigijimo*

(318) Daroma išvada, kad, atsižvelgiant į nepaprastą Graikijos bankų padėtį ir į MBG įsigijimo ypatumus, tas įsigijimas atitinka Restruktūrizavimo komunikate nustatytus reikalavimus.

7.6. A, B1, B2, B3 IR B4 PRIEMONIŲ ATITIKTIS RESTRUKTŪRIZAVIMO KOMUNIKATUI

7.6.1. **Sunkumų atsiradimo priežastys ir reikšmė vertinimui pagal Restruktūrizavimo komunikatą**

(319) Kaip nurodyta 2.1.1 ir 2.1.2 skirsniuose, banko patiriami sunkumai daugiausia kilo dėl Graikijos valstybės skolos krizės ir gilaus nuosmukio Graikijoje ir Pietų Europoje. Kalbant apie pirmąjį veiksnį, Graikijos valdžios sektorius prarado galimybę naudotis finansų rinkomis ir galiausiai jam teko derėtis su šalies ir tarptautiniais kreditoriais dėl

([101]) Žr. 80 konstatuojamąją dalį.
([102]) 2013 m. rugpjūčio 30 d. Komisijos sprendimas dėl valstybės pagalbos SA.34724 „Banco Comercial Português (BCP) Group“ restruktūrizavimas, dar nepaskelbtas.

susitarimo, PSD programos, dėl to reikalavimų valstybei vertė buvo sumažinta 53,3 %. Be to, 31,5 % reikalavimų buvo iškeisti į naujas GVO su mažesnėmis palūkanomis ir ilgesniais išpirkimo terminais. Tas naujas GVO valstybė iš Graikijos bankų išpirko 2012 m. gruodžio mėn. už 30,2–40,1 % jų nominaliosios vertės kainą, dėl to Graikijos bankams susidarė papildomų nuostolių. Be PSD programos ir skolos išpirkimo poveikio jo kapitalo pozicijai bankas taip pat susidūrė su dideliu indėlių atsiėmimu nuo 2010 m. iki 2012 m. vidurio – dėl rizikos, kad Graikija dėl netvarios valstybės skolos ir ekonomikos nuosmukio gali pasitraukti iš euro zonos.

(320) Bankui suteikta pagalba, t. y. B1, B2, B3 ir B4 priemonių suma, arba 7 335 mln. EUR, viršija įgyvendinus PSD programą į apskaitą įtrauktų nuostolių sumą (5 911 mln. EUR).

(321) Didelė dalis kapitalo poreikių yra susijusi su įprastine finansų įstaigos rizika dėl buveinės šalies valstybės skolos. Tas faktas taip pat buvo nurodytas sprendimo pradėti procedūrą dėl „Piraeus“ 63 ir 74 konstatuojamosiose dalyse. Todėl bankui mažiau nei kitoms remiamoms finansų įstaigoms, kurios sukaupė pernelyg didelę riziką, savo restruktūrizavimo plane reikia spręsti neatsakingo elgesio rizikos problemas. Tos pagalbos priemonės turi mažesnį iškreipiamąjį poveikį, todėl priemonės, kurių imamasi konkurencijos iškraipymams riboti, turėtų būti proporcingai sušvelnintos. Kadangi PSD programa ir skolos išpirkimas yra skolos atsisakymas valstybės naudai, atlygis valstybei bankų rekapitalizavimo atveju gali būti mažesnis. Tačiau Komisija pažymi, kad bankui dėl Graikijos valstybės skolos kylanti rizika buvo didesnė nei kitiems dideliems Graikijos bankams ([103]). Todėl ne visi GVO nuostoliai gali būti siejami su įprastine finansų įstaigos rizika dėl buveinės šalies valstybės skolos.

(322) Kita banko nuostolių atsiradimo priežastis – Graikijos namų ūkiams ir įmonėms suteiktų paskolų nuostoliai. Komisija mano, kad tie nuostoliai daugiausia susidarė dėl nepaprastai didelio ir užsitęsusio BVP sumažėjimo – maždaug 25 % per penkerius metus, o ne dėl rizikingos banko skolinimo praktikos. Taigi dėl pagalbos, suteiktos tiems nuostoliams padengti, nekyla neatsakingo elgesio rizikos; taip būna tuo atveju, kai pagalba bankas yra apsaugomas nuo ankstesnio rizikingo elgesio pasekmių. Todėl pagalba turi mažesnį iškreipiamąjį poveikį ([104]).

(323) Tačiau dalis banko kapitalo poreikių ir paskolų nuostolių susidarė dėl kai kurių tarptautinių patronuojamųjų įmonių. Testavimas nepalankiausiomis sąlygomis, atliktas 2012 m. siekiant nustatyti banko kapitalo poreikius, parodė, kad užsienio paskolų kredito nuostolio projekcijos sudarė 1 314 mln. EUR pagal pagrindinį scenarijų ir 1 624 mln. EUR pagal nepalankų scenarijų. Pastaraisiais metais keletas iš tų užsienyje veikiančių įmonių buvo nuostolingos. 2012 m. tarptautinės veiklos nuostoliai sudarė 244 mln. EUR prieš apmokestinimą ([105]). Dėl užsienio turto likvidumas taip pat smarkiai sumažėjo.

(324) Taigi galima daryti išvadą, kad 2011 m. Pratęsimo komunikato 14 punktas taikomas didelei nuostolių daliai ir pagalbos poreikiui, todėl Komisija gali sušvelninti reikalavimus. Be to, dalies pagalbos prireikė dėl nepaprastai gilaus nuosmukio Graikijoje, o ne dėl rizikingo skolinimo. Dėl tokios pagalbos nekyla neatsakingo elgesio rizikos, todėl ji turi mažesnį iškreipiamąjį poveikį.

(325) Be to, dalis pagalbos poreikio susijusi su paties banko rizikavimu, kalbant apie didelę jo turimą valstybės skolos dalį ir jo užsienio patronuojamąsias įmones.

7.6.2. **Gyvybingumas**

(326) Restruktūrizavimo planu turi būti užtikrinta, kad iki restruktūrizavimo laikotarpio pabaigos finansų įstaiga sugebės atkurti ilgalaikį gyvybingumą (Restruktūrizavimo komunikato 2 skirsnis). Nagrinėjamu atveju restruktūrizavimo laikotarpis – tai laikotarpis nuo šio sprendimo priėmimo dienos iki 2018 m. gruodžio 31 d.

(327) Pagal Restruktūrizavimo komunikato 9, 10 ir 11 punktus Graikija pateikė visapusišką ir išsamų restruktūrizavimo planą, kuriame pateikiama išsami informacija apie banko verslo modelį. Be to, plane nurodomos banko patiriamų sunkumų priežastys, taip pat priemonės, kurių imtasi visoms gyvybingumo problemoms, su kuriomis jis susidūrė, spręsti. Visų pirma restruktūrizavimo plane aprašoma pasirinkta strategija banko veiklos efektyvumui išlaikyti ir klausimams, susijusiems su aukštu neveiksnių paskolų lygiu, silpnomis likvidumo ir kapitalo pozicijomis, taip pat užsienyje veikiančiomis įmonėmis, kurios pastaraisiais metais dėl finansavimo ir kapitalo buvo priklausomos nuo savo patronuojančiosios įmonės, spręsti.

([103]) Žr. 2 lentelę.

([104]) Žr. Restruktūrizavimo komunikato 28 punktą ir 2011 m. balandžio 5 d. Komisijos sprendimo dėl priemonių C 11/2009 (ex NN 53b/2008, NN 2/2010 ir N 19/2010), kurias Nyderlandų valstybė įgyvendino dėl ABN AMRO Group NV (sukurtos susijungus Fortis Bank Nederland ir ABN AMRO N) (OL L 333, 2011 12 15, p. 1) 320 konstatuojamąją dalį.

([105]) http://www.piraeusbankgroup.com/en/investors/financials/presentation-audio-archive

7.6.2.1. *Graikijoje vykdoma bankininkystės veikla*

(328) Kalbant apie likvidumą ([106]) ir banko priklausomybę nuo Eurosistemos finansavimo, restruktūrizavimo plane numatomas ribotas balanso augimas Graikijoje, o indėlių bazė vėl turėtų didėti. Jau sumažėjusi priklausomybė nuo valstybės garantuojamos skubios paramos likvidumui padidinti ir toliau mažės, o tai padės bankui sumažinti ir savo finansavimo išlaidas.

(329) 137 konstatuojamojoje dalyje nurodytu įsipareigojimu dėl paskolų ir indėlių santykio užtikrinama, kad restruktūrizavimo laikotarpio pabaigoje banko balanso struktūra bus tvari. Pardavus vertybinius popierius ir kitą nepagrindinę veiklą taip pat sustiprės banko likvidumo pozicija. Kadangi banko likvidumo pozicija vis dar įtempta, Komisija gali pritarti Graikijos valdžios institucijų prašymui leisti padidinti banko likvidumą taikant Graikijos bankams skirtos paramos schemos garantijų ir paskolų, padengtų Vyriausybės obligacijomis, priemones ir valstybės garantuojamą skubią paramą likvidumui padidinti.

(330) Kad būtų sumažintos finansavimo išlaidos, Graikija taip pat įsipareigojo, kad bankas toliau mažins už indėlius Graikijoje mokamas palūkanas, kaip aprašyta 137 konstatuojamojoje dalyje. Toks indėlių sąnaudų sumažinimas bus svarbus veiksnys didinant banko pelningumą prieš atidėjinių sudarymą.

(331) Nuo krizės pradžios bankas įsigijo dideles įmonių kapitalo dalis, dėl to smarkiai išaugo jo dydis ir indėlių bazė. Bankas per trumpiausią laiką sėkmingai integravo įsigytą verslą. Įvykdęs tuos įsigijimus, dabar bankas stengiasi pasiekti visą įmanomą sąveiką. Jis pradėjo racionalizuoti savo komercinį tinklą Graikijoje mažindamas filialų ir darbuotojų skaičių ([107]). Iki 2017 m. banko bendros sąnaudos Graikijoje bus sumažintos dar […] %, palyginti su 2013 m. Kad tas tikslas būtų pasiektas, Graikija įsipareigojo, kad bankas savo filialų ir darbuotojų skaičių Graikijoje sumažins iki atitinkamai […] ir […] 2017 m. gruodžio 31 d., o bendros sąnaudos Graikijoje neviršys […] mlrd. EUR. Numatomas sąnaudų ir pajamų santykis restruktūrizavimo laikotarpio pabaigoje bus mažesnis nei […] %. Komisija mano, kad restruktūrizavimo planu išlaikomas banko efektyvumas naujomis rinkos sąlygomis.

(332) Kita svarbi sritis – neveiksnių paskolų valdymas, nes 2013 m. gruodžio 31 d. jos sudarė 36 % banko portfelio ([108]). Siekdamas sumažinti nuostolius, bankas planuoja griežtinti savo paskolų politiką (ribos, užtikrinimas įkaitu) ir daugiausia dėmesio skirti pagrindinei veiklai. Graikija taip pat įsipareigojo, kad bankas, vykdydamas paskolų politiką, laikysis aukštų standartų, siekdamas valdyti riziką ir užtikrinti kuo didesnę vertę bankui kiekviename paskolų teikimo proceso etape, įskaitant paskolų restruktūrizavimą, kaip aprašyta 141 konstatuojamojoje dalyje.

7.6.2.2. *Banko valdymas*

(333) Kitas pagrindinis klausimas – banko valdymas, atsižvelgiant į tai, kad po 2013 m. pavasario rekapitalizavimo HFSF turi daugumą banko akcijų, tačiau ribotą balsavimo teisę. Be to, kai kurie banką kontroliuojantys privatūs investuotojai taip pat turi varantų, todėl jie gautų visapusišką naudą, jeigu akcijų kaina restruktūrizavimo laikotarpiu staigiai pakiltų. Kadangi dėl to galėtų kilti neatsakingo elgesio rizika, 2013 m. bankas ir HFSF susitarė dėl specialios santykių palaikymo tvarkos. Tuo susitarimu kasdienė banko veikla apsaugoma nuo bet kokio pagrindinių akcininkų kišimosi, kartu užtikrinant, kad HFSF galėtų stebėti, kaip įgyvendinamas restruktūrizavimo planas, ir neleisti banko vadovybei prisiimti pernelyg didelės rizikos rengiant atitinkamas konsultacijas. Bankas taip pat įsipareigojo atidžiai stebėti savo poziciją susijusiems skolininkams. Komisija teigiamai vertina tai, kad HFSF automatiškai atgautų balsavimo teises, jei bankas neįgyvendintų savo restruktūrizavimo plano.

7.6.2.3. *Tarptautinė veikla*

(334) Kaip paaiškinta 323 konstatuojamojoje dalyje, dėl tam tikros tarptautinės banko veiklos praeityje smarkiai sumažėjo banko kapitalas ir likvidumas.

(335) Restruktūrizavimo plane numatyta, kad bankas toliau persiorientuos į savo šalies rinką. Bankas jau pardavė patronuojamąją įmonę Jungtinėse Amerikos Valstijose. Jis taip pat pradėjo racionalizuoti kitas patronuojamąsias įmones, stiprinti paskolų garantavimo procesą ir mažinti patronuojamųjų įmonių finansavimo trūkumą. Bankas planuoja tolesnį savo tinklo racionalizavimą išlaikytose patronuojamosiose įmonėse, kaip aprašyta 130 konstatuojamojoje dalyje.

(336) Taigi ateityje bendra užsienio turto suma sumažės. Restruktūrizavimo laikotarpio pabaigoje užsienio turtas sudarys […] dalį viso banko balanso.

([106]) Komisija taip pat pažymi, kad dalis banko likvidumo poreikių susidaro dėl netipinio HFSF dalyvavimo vykdant pirmąjį ir antrąjį tarpinį rekapitalizavimą, taip pat 2013 m. pavasario rekapitalizavimą. Iš tikrųjų, kaip atlygį už savo dalyvavimą HFSF vietoj grynųjų pinigų perleido bankui EFSF obligacijas. Bankas turi didelį kiekį vidutinės trukmės ir ilgalaikių EFSF obligacijų, dėl kurių jo finansavimo poreikiai yra didesni, palyginti su tuo atveju, jei rekapitalizavimo priemonė būtų buvusi išmokėta grynaisiais. Ta likvidumo poreikių dalis nereiškia netinkamo verslo modelio ar balanso struktūros. Tie poreikiai automatiškai išnyks, kai sueis EFSF obligacijų išpirkimo terminas.

([107]) Žr. 116 konstatuojamąją dalį.

([108]) 2014 m. birželio 25 d. pateiktas restruktūrizavimo planas, p. 132.

(337) Todėl Komisija mano, kad bankas bus pakankamai restruktūrizavęs tas užsienyje veikiančias įmones ir sumažinęs jų dydį, kad ateityje nepatirtų papildomų kapitalo poreikių ir likvidumo trūkumo. 138 konstatuojamojoje dalyje aprašytas įsipareigojimas neskirti didelių kapitalo injekcijų banko tarptautinėms patronuojamosioms įmonėms taip pat padeda užtikrinti, kad užsienio patronuojamosios įmonės nekels grėsmės banko kapitalo ar likvidumo pozicijai.

7.6.2.4. *Išvada dėl gyvybingumo*

(338) Pagal pagrindinį scenarijų, kaip aprašyta 2.4 skirsnyje, restruktūrizavimo laikotarpio pabaigoje bankas sugebės gauti grąžą, kuri leis jam padengti visas savo sąnaudas ir užtikrinti tinkamą nuosavo kapitalo grąžą, atsižvelgiant į jo rizikos profilį. Tuo pat metu banko kapitalo pozicija turėtų išlikti patenkinama.

(339) Galiausiai Komisija atsižvelgia į Graikijos valdžios institucijų pateiktame banko restruktūrizavimo plane aprašytą nepalankų scenarijų. Tas nepalankus scenarijus grindžiamas su HFSF suderintomis prielaidomis. Šiuo scenarijumi atsižvelgiama į ilgesnį ir gilesnį nuosmukį, taip pat į didesnę nekilnojamojo turto kainų defliaciją. Iš restruktūrizavimo plano matyti, kad bankas gali atlaikyti pakankamai nemažai nepalankiausių sąlygų, nes pagal nepalankų scenarijų bankas restruktūrizavimo laikotarpio pabaigoje išliks pelningas ir turės pakankamai kapitalo.

(340) 2014 m. pritrauktos papildomo kapitalo sumos, t. y. 1 750 mln. EUR, pakanka 2013 m. testavimo nepalankiausiomis sąlygomis pagrindiniam scenarijui restruktūrizavimo laikotarpiu įgyvendinti ir privilegijuotosioms akcijoms išpirkti (bankas tai padarė 2014 m. gegužės mėn. ([109])). […] Komisija primena, kad vertindamas kapitalo poreikius pagal pagrindinį scenarijų Graikijos bankas jau padarė keletą pakeitimų, dėl kurių padidėjo numatomi kapitalo poreikiai, palyginti su banko pagal savo pagrindinį scenarijų apskaičiuotais kapitalo poreikiais. Todėl Komisija mano, kad Graikijos banko pagal pagrindinį scenarijų apskaičiuotų kapitalo poreikių atveju atsižvelgiama į tam tikrą nepalankiausių sąlygų lygį. Kad padarytų išvadą, jog bankas yra gyvybingas, Komisija nereikalauja, kad bankas iš anksto turėtų pakankamai kapitalo Graikijos banko pagal testavimo nepalankiausiomis sąlygomis scenarijų apskaičiuotiems kapitalo poreikiams padengti, nes tas apskaičiuotas lygis reiškia aukštą nepalankiausių sąlygų lygį, o 2014 m. kovo mėn. pritrauktas kapitalas rodo, kad bankas vėl turi galimybę naudotis kapitalo rinkomis.

(341) Be to, aišku, kad bankas papildomai neinvestuos į neinvesticinio reitingo vertybinius popierius; tai padės išlaikyti kapitalo ir likvidumo poziciją.

(342) Todėl daroma išvada, kad jau įgyvendinto restruktūrizavimo kartu su papildomu siūlomu restruktūrizavimu pakanka ilgalaikiam banko gyvybingumui atkurti.

7.6.3. **Nuosavas įnašas ir naštos pasidalijimas**

(343) Kaip nurodyta Restruktūrizavimo komunikato 3 skirsnyje, siekiant užtikrinti, kad pagalba būtų apribota iki mažiausios būtinos sumos, bankai ir jų kapitalo savininkai turi kiek galėdami prisidėti prie restruktūrizavimo. Taigi restruktūrizavimui finansuoti bankai turėtų naudoti savo išteklius, šiuo tikslu, pvz., parduodami turtą, o kapitalo savininkai, jei įmanoma, turėtų padengti banko nuostolius.

7.6.3.1. *Banko įnašas: turto pardavimas ir sąnaudų mažinimas*

(344) Siekdamas padidinti kapitalo pakankamumą ir sustiprinti likvidumo poziciją bankas jau pardavė nedideles užsienyje veikiančias įmones (Jungtinėse Amerikos Valstijose) ir sumažino dalies savo portfelio įsiskolinimą. Restruktūrizavimo plane numatytas banko užsienyje vykdomos veiklos įsiskolinimo mažinimas, kaip aprašyta 125–129 konstatuojamosiose dalyse. Atsižvelgiant į jau sumažintą finansinį įsiskolinimą ir parduotą turtą, taip pat įgyvendinus įsipareigojimus, susijusius su užsienyje veikiančių įmonių finansinio įsiskolinimo mažinimu ir pardavimu, bankas bus reikšmingai sumažinęs savo geografinį buvimą […]. Sumažinus banko tarptautinio turto dydį taip pat gerokai sumažės nenumatyta rizika, kad pagalbos prireiks ateityje. Taigi tai padeda sumažinti pagalbą iki mažiausios sumos.

(345) Siekdamas apriboti kapitalo poreikius bankas nenaudos kapitalo užsienio patronuojamosioms įmonėms remti arba plėsti, kaip aprašyta 138 konstatuojamojoje dalyje. Be to, Graikijos prisiimtais įsipareigojimais užtikrinama, kad bankas nevykdys brangių įsigijimų.

(346) Bankas taip pat ėmėsi plataus masto sąnaudų mažinimo programos, kaip nurodyta 2.4.2 skirsnyje. Jo sąnaudos toliau mažės iki 2017 m. Mažinamas banko darbuotojų skaičius ir darbo užmokestis. Graikija taip pat įsipareigojo apriboti banko valdytojų atlygį, […].

([109]) Žr. 52 konstatuojamąją dalį.

7.6.3.2. *Istorinių akcininkų dalijimasis našta ir rinkoje pritrauktas naujas kapitalas*

(347) Banko istorinių akcininkų valdoma akcinio kapitalo dalis sumažėjo 2009 m. įvykdžius teisių emisiją ([110]), o vėliau – HFSF įvykdžius rekapitalizavimą (B4 priemonė) ir 2013 m. bei 2014 m. kovo mėn. pritraukus privataus kapitalo. Pavyzdžiui, banko akcininkų (tuo metu jie apėmė investuotojus, kurie investavo pinigų 2009 m.) turima dalis sumažėjo nuo 100 % prieš 2013 m. pavasario rekapitalizavimą iki vos 2,3 % po to rekapitalizavimo. Be to, bankas nuo 2008 m. nemokėjo jokių dividendų grynaisiais. Be to istorinių akcininkų dalijimosi našta, nuo krizės pradžios 2008 m. bankas pritraukė didelę privataus kapitalo sumą, t. y. 807 mln. EUR 2009 m., 1 444 mln. EUR 2013 m. ir 1 750 mln. EUR 2014 m.

7.6.3.3. *Subordinuotosios skolos priemonių turėtojų dalijimasis našta*

(348) Banko mišrių ir subordinuotosios skolos priemonių turėtojai prisidėjo prie banko restruktūrizavimo išlaidų. Siekdamas padidinti kapitalą bankas įgyvendino keletą įsipareigojimų valdymo priemonių, kaip aprašyta 134 konstatuojamojoje dalyje.

(349) Vis dar neapmokėtoms priemonėms taikomas 143 konstatuojamojoje dalyje nurodytas draudimas mokėti atkarpas. Todėl Komisija mano, kad užtikrintas tinkamas banko mišrių ir subordinuotosios skolos priemonių turėtojų dalijimasis našta ir laikomasi atitinkamų Restruktūrizavimo komunikato reikalavimų.

7.6.3.4. *Išvada dėl nuosavo įnašo ir naštos pasidalijimo*

(350) Palyginti su visa gauta valstybės rekapitalizavimo suma, nuosavas įnašas ir naštos pasidalijimas, ypač parduodant turtą ir mažinant paskolų portfelį, yra gerokai mažesni nei tie dydžiai, kuriuos Komisija paprastai laikytų pakankamais. Mažinimas taikomas tik užsienyje vykdomai veiklai, kuri sudaro ribotą banko dalį ([111]), o vykdant restruktūrizavimą nenumatoma mažinti Graikijos paskolų ir indėlių portfelių dydžio, nors tie portfeliai pastaraisiais metais įvykdžius įsigijimus kaip tik smarkiai išaugo. Tačiau Komisija atsižvelgia į 7.6.1 skirsnyje aptartus veiksnius ir ypač į tai, kad gautai pagalbai iš dalies gali būti taikoma 2011 m. Pratęsimo komunikato 14 punkte nustatyta išimtis, kuomet Komisija gali sutikti su mažesniu nuosavu įnašu ir naštos pasidalijimu. Komisija taip pat teigiamai vertina tai, kad 2013 m. gegužės mėn. bankas rinkoje pritraukė 1 444 mln. EUR, o 2014 m. kovo mėn. –1 750 mln. EUR, […]. Be to, 2014 m. kovo mėn. kapitalas buvo pritrauktas už tokią kainą už akciją, kuri atitinka kainą, už kurią HFSF pasirašė akcijas vykdant 2013 m. pavasario rekapitalizavimą (B4 priemonė). Taigi taikant aukštą emisijos kainą apribotas HFSF valdomos akcinio kapitalo dalies sumažėjimas. Bankas taip pat išpirko privilegijuotąsias akcijas (A priemonė). Atsižvelgiant į visus tuos veiksnius, gali būti laikoma, jog restruktūrizavimo plane numatytos pakankamos nuosavo įnašo ir naštos pasidalijimo priemonės, kad pagalba būtų apribota iki mažiausios būtinos sumos.

7.6.4. **Konkurencijos iškraipymą ribojančios priemonės**

(351) Restruktūrizavimo komunikate reikalaujama, kad restruktūrizavimo plane būtų pasiūlyta priemonių, kuriomis ribojami konkurencijos iškraipymai ir užtikrinamas konkurencingas bankų sektorius. Be to, tomis priemonėmis taip pat turėtų būti sprendžiamos neatsakingo elgesio rizikos problemos ir užtikrinta, kad valstybės pagalba nebūtų naudojama antikonkurenciniams veiksmams finansuoti.

(352) Restruktūrizavimo komunikato 31 punkte nurodyta, kad vertindama pagalbos sumą ir dėl pagalbos kylančius konkurencijos iškraipymus Komisija turi atsižvelgti tiek į absoliučią, tiek į santykinę gautos valstybės pagalbos sumą, taip pat į naštos pasidalijimo lygį ir į finansų įstaigos padėtį rinkoje po restruktūrizavimo. Šiuo klausimu Komisija primena, kad bankas iš valstybės gavo kapitalo paramą, kuri sudarė 23,7 % pagal riziką įvertinto jo turto ([112]). Be to, 2010 m. bankui suteiktos likvidumo garantijos, kurios siekė 9,9 mlrd. EUR, ir 1,3 mlrd. EUR paskolų, padengtų Vyriausybės obligacijomis; kartu tai sudarė beveik 25 % banko balanso. Bankas taip pat gavo valstybės garantuojamą skubią paramą likvidumui padidinti. Taigi, atsižvelgiant į didelę pagalbos sumą, būtinos priemones, kuriomis būtų ribojami galimi konkurencijos iškraipymai. Be to, banko rinkos dalis Graikijoje yra didelė. Įsigijus perduotą ATE veiklą, „Geniki“, MBG ir perduotą Kipro bankų veiklą padidėjo banko rinkos dalys. Po tų įsigijimų banko indėlių rinkos dalis Graikijoje 2013 m. pabaigoje sudarė 29 %, o jo gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto hipotekos paskolų, vartojimo kreditų ir paskolų įmonėms rinkos dalys siekė atitinkamai 25 %, 22 % ir 35 % (palyginti su atitinkamai 10 %, 8 %, 8 % ir 14 % 2011 m.) ([113]).

([110]) Žr. 132 konstatuojamąją dalį.

([111]) Dėl 7.1.3.5 skirsnyje paaiškintos priežasties siūlomos nuosavo įnašo priemonės dydis turi būti lyginamas su banko dydžiu prieš perduotos ATE veiklos, „Geniki“, BCP ir perduotos Kipro bankų veiklos įsigijimą.

([112]) Kai atsižvelgiama tik į faktiškai išmokėtą pagalbą, kuri yra naudingiausia, taigi turi didžiausią konkurenciją iškreipiantį poveikį, pagalbos suma sumažinama iki 19,4 % pagal riziką įvertinto banko turto.

([113]) 2014 m. birželio 25 d. pateiktas restruktūrizavimo planas, p. 35.

(353) Komisija primena, kad banko patiriami sunkumai daugiausia kilo dėl išorės sukrėtimų, kaip antai Graikijos valstybės skolos krizės ir užsitęsusio nuosmukio, dėl kurio Graikijos ekonomika yra sutrikdyta nuo 2008 m., kaip nurodyta sprendimo pradėti procedūrą dėl „Piraeus“ 74 konstatuojamojoje dalyje. Todėl poreikis spręsti neatsakingo elgesio rizikos problemas sumažėjęs. Kaip aptarta šio sprendimo 7.6.1 skirsnyje, atsižvelgiant į tuos veiksnius pagalbos priemonių konkurenciją iškreipiantis poveikis yra mažesnis, taigi ir konkurencijos iškraipymą ribojančių priemonių poreikis yra mažesnis. Dėl tų priežasčių Komisija išimties tvarka gali sutikti, kad, nepaisant didelės pagalbos sumos ir didelių rinkos dalių, restruktūrizavimo plane nebūtų numatyta jokio balanso sumos ir paskolų mažinimo Graikijoje. Tačiau kiltų problemų, jei iš keturių didelių Graikijos bankų daugiausia pagalbos gaunantis bankas, kuris pastaraisiais metais vykdydamas įsigijimus išaugo labiausiai, restruktūrizavimo laikotarpiu ir toliau augtų sparčiau nei rinka, taip išstumdamas mažiau remiamus bankus. Todėl Komisija palankiai vertina įsipareigojimą, kad banko augimas neviršys rinkos augimo.

(354) Tačiau Komisija pažymi, kad valstybės rekapitalizavimo priemonės leido bankui tęsti bankininkystės veiklą užsienio rinkose.

(355) Komisija pažymi, kad be jau įgyvendinto finansinio įsiskolinimo mažinimo ir restruktūrizavimo bankas iki 2018 m. birželio 30 d. toliau restruktūrizuos savo užsienio turtą ir mažins finansinį įsiskolinimą ([114]). Be to, bankas įsipareigojo nenaudoti pagalbos tos veiklos plėtrai finansuoti. Taigi pagalba nebus naudojama konkurencijai tose užsienio rinkose iškraipyti.

(356) Graikija taip pat įsipareigojo, kad bankas nevykdys brangių įsigijimų, taip užtikrinant, kad bankas nenaudos gautos valstybės pagalbos naujam verslui įsigyti. Tas draudimas padeda užtikrinti, kad pagalba būtų griežtai naudojama Graikijos bankininkystės veiklos gyvybingumo atkūrimui remti, o ne, pavyzdžiui, plėstis užsienio rinkose.

(357) Įsipareigojimu mažinti už Graikijos indėlius mokamas palūkanas taip pat užtikrinama, kad pagalba nebus naudojama netvarioms indėlių priėmimo strategijoms, kuriomis iškraipoma konkurencija Graikijos rinkose, finansuoti. Taip pat įsipareigojimu įgyvendinti griežtas gaires dėl naujų paskolų kainų nustatymo remiantis tinkamu kredito rizikos vertinimu bus užtikrinta, kad bankas netinkamomis paskolų klientams kainų nustatymo strategijomis neiškraipytų konkurencijos Graikijos rinkoje.

(358) Atsižvelgdama į ypatingą padėtį, aprašytą 7.6.1 skirsnyje, ir į restruktūrizavimo plane numatytas priemones Komisija mano, kad esama pakankamų apsaugos priemonių, kuriomis ribojami konkurencijos iškraipymai.

7.6.5. **Stebėsena**

(359) Pagal Restruktūrizavimo komunikato 5 skirsnį reikalaujama teikti reguliarias ataskaitas, kad Komisija galėtų tikrinti, ar restruktūrizavimo planas įgyvendinamas tinkamai. Kaip nurodyta Graikijos prisiimtuose įsipareigojimuose ([115]), Graikija užtikrins, kad iki restruktūrizavimo laikotarpio pabaigos, t. y. 2018 m. gruodžio 31 d., už stebėseną atsakingas patikėtinis, kurį bankas paskyrė, pritarus Komisijai, stebės Graikijos prisiimtus įsipareigojimus, susijusius su veiklos Graikijoje ir užsienyje restruktūrizavimu ir su banko valdymu ir komercine veikla. Todėl Komisija mano, kad užtikrinta tinkama restruktūrizavimo plano įgyvendinimo stebėsena.

7.6.6. **Išvada dėl A, B1, B2, B3 ir B4 priemonių atitikties Restruktūrizavimo komunikatui**

(360) Komisija pripažįsta, kad restruktūrizavimu planu (vertinant jį kartu su šio sprendimo priede išdėstytais įsipareigojimais) užtikrinamas ilgalaikio banko gyvybingumo atkūrimas, jis yra pakankamas naštos pasidalijimo bei nuosavo įnašo požiūriu, taip pat tinkamas šiame sprendime nagrinėjamų pagalbos priemonių konkurenciją iškreipiančiam poveikiui atsverti ir proporcingas. Komisijai pateiktas restruktūrizavimo planas ir įsipareigojimai atitinka Restruktūrizavimo komunikato kriterijus.

8. **IŠVADA**

(361) Komisija apgailestauja, kad Graikija, pažeisdama Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio 3 dalį, neteisėtai įgyvendino B2, B3 ir B4 pagalbos priemones, nes jos buvo įgyvendintos prieš tai oficialiai apie jas nepranešus. Tačiau tos priemonės, taip pat kitos šiame sprendime nagrinėjamos priemonės, gali būti laikomos suderinamomis su vidaus rinka,

([114]) Žr. priedo II skyrių.
([115]) Žr. 129 konstatuojamąją dalį.

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

1. Toliau nurodytos Graikijos įgyvendintos priemonės yra valstybės pagalba pagal Sutarties 107 straipsnio 1 dalį:

a) Graikijos banko bankui „Piraeus Bank S.A.“ suteikta ir Graikijos garantuojama skubi parama likvidumui padidinti (L2 priemonė);

b) 2012 m. gruodžio mėn. Graikijos finansinio stabilumo fondo (HFSF) „Piraeus Bank S.A.“ suteikta 1 553 mln. EUR dydžio antroji tarpinio rekapitalizavimo priemonė (B2 priemonė);

c) 2012 m. gruodžio 20 d. HFSF „Piraeus Bank S.A.“ pateiktas 1 082 mln. EUR dydžio įsipareigojimo raštas (B3 priemonė);

d) 2013 m. pavasarį HFSF „Piraeus Bank S.A.“ suteikta 5 891 mln. EUR dydžio rekapitalizavimo priemonė (B4 priemonė);

e) 2013 m. pavasarį HFSF „Piraeus Bank S.A.“ suteikta 524 mln. EUR dydžio rekapitalizavimo priemonė (C priemonė).

2. Atsižvelgiant į 2014 m. birželio 25 d. pateiktą restruktūrizavimo planą, susijusį su „Piraeus Bank Group“, kurią sudaro „Piraeus Bank S.A.“ ir visos jo patronuojamosios įmonės ir filialai, ir į tą dieną Graikijos pateiktus įsipareigojimus, toliau nurodyta valstybės pagalba yra suderinama su vidaus rinka:

a) 2009 m. gegužės mėn. ir 2011 m. gruodžio mėn. Graikijos „Piraeus Bank S.A.“ skirta 750 mln. EUR kapitalo injekcija pagal rekapitalizavimo schemą (A priemonė);

b) nuo 2011 m. liepos mėn. Graikijos banko bankui „Piraeus Bank S.A.“ suteikta ir Graikijos garantuojama skubi parama likvidumui padidinti, kuri 2012 m. gruodžio 31 d. sudarė 30,4 mlrd. EUR (L2 priemonė);

c) 2012 m. gegužės mėn. HFSF „Piraeus Bank S.A.“ suteikta 4,7 mlrd. EUR dydžio pirmoji tarpinio rekapitalizavimo priemonė (B1 priemonė);

d) 2012 m. gruodžio mėn. HFSF „Piraeus Bank S.A.“ suteikta 1 553 mln. EUR dydžio antroji tarpinio rekapitalizavimo priemonė (B2 priemonė);

e) 2012 m. gruodžio 20 d. HFSF „Piraeus Bank S.A.“ pateiktas 1 082 mln. EUR dydžio įsipareigojimo raštas (B3 priemonė);

f) 2013 m. pavasarį HFSF „Piraeus Bank S.A.“ suteikta 5 891 mln. EUR dydžio rekapitalizavimo priemonė (B4 priemonė);

g) 2013 m. pavasarį HFSF „Piraeus Bank S.A.“ suteikta 524 mln. EUR dydžio rekapitalizavimo priemonė (C priemonė).

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Graikijos Respublikai.

Priimta Briuselyje 2014 m. liepos 23 d.

Komisijos vardu

Joaquín ALMUNIA

Pirmininko pavaduotojas

PRIEDAS

„PIRAEUS BANK“ – GRAIKIJOS RESPUBLIKOS ĮSIPAREIGOJIMAI

Graikijos Respublika užtikrina, kad **bankas** įgyvendins 2014 m. birželio 25 d. pateiktą restruktūrizavimo planą. Restruktūrizavimo planas pagrįstas Europos Komisijos (toliau – Komisija) priedėlyje pateiktomis makroekonominėmis prielaidomis ir reguliavimo prielaidomis.

Graikijos Respublika pateikia šiuos įsipareigojimus (toliau – **įsipareigojimai**), kurie yra neatsiejama restruktūrizavimo plano dalis. Įsipareigojimai apima įsipareigojimus, susijusius su restruktūrizavimo plano įgyvendinimu (toliau – **restruktūrizavimo įsipareigojimai**), ir **įsipareigojimus dėl banko valdymo ir komercinės veiklos**.

Įsipareigojimai įsigalioja Komisijos sprendimo, kuriuo patvirtinamas restruktūrizavimo planas (toliau – sprendimas), priėmimo dieną.

Restruktūrizavimo laikotarpis baigiasi 2018 m. gruodžio 31 d. Įsipareigojimai taikomi visą restruktūrizavimo laikotarpį, jeigu pagal atskirą įsipareigojimą nenurodyta kitaip.

Šis tekstas aiškinamas atsižvelgiant į sprendimą pagal bendrąsias Sąjungos teisės nuostatas ir remiantis Tarybos reglamentu (EB) Nr. 659/1999 ([1]).

I SKYRIUS. APIBRĖŽTYS

Šiuose įsipareigojimuose vartojamų terminų apibrėžtys:

1) **bankas** – „Piraeus Bank“ ir visos jo patronuojamosios įmonės. Taigi jis apima visą „Piraeus Bank Group“ su visomis Graikijos ir ne Graikijos bankų ir ne bankų sektoriaus patronuojamosiomis įmonėmis ir filialais;

2) **kapitalą didinantis pasiūlymas bankų sektoriuje** – pasiūlymas, kurį įgyvendinus padidinamas banko reguliuojamojo kapitalo pakankamumo rodiklis, atsižvelgiant į visus svarbius elementus, visų pirma į įtrauktą į apskaitą sandorio pelną (nuostolį) ir pagal riziką įvertinto turto sumažėjimą dėl pardavimo (prireikus pakoregavus atsižvelgiant į pagal riziką įvertinto turto padidėjimą dėl likusių finansavimo ryšių);

3) **kapitalą didinantis pasiūlymas draudimo sektoriuje** – pasiūlymas, kurį įgyvendinus padidinamas banko reguliuojamojo kapitalo pakankamumo rodiklis. Bet kuris pasiūlymas, kurio vertė yra didesnė už banko sąskaitose nurodytą draudimo veiklos balansinę vertę, automatiškai laikomas kapitalą didinančiu;

4) **sandorio pabaiga** – parduodamo verslo nuosavybės teisių perdavimo pirkėjui diena;

5) **parduodamas verslas** – visos įmonės ir turtas, kuriuos bankas įsipareigoja parduoti, panaikinti arba mažinti;

6) **įsigaliojimo diena** – sprendimo priėmimo diena;

7) **restruktūrizavimo laikotarpio pabaiga** – 2018 m. gruodžio 31 d.;

8) **užsienio turtas arba ne Graikijos turtas** – turtas, susijęs su ne Graikijoje vykdoma klientų veikla, neatsižvelgiant į tai, kurioje šalyje turtas yra įtrauktas į apskaitą. Pavyzdžiui, turtui, įtrauktam į apskaitą Liuksemburge, bet susijusiam su klientų veikla Graikijoje, ši apibrėžtis netaikoma. Ir priešingai, turtas, įtrauktas į apskaitą Liuksemburge arba Graikijoje, bet susijęs su klientų veikla kitose Pietryčių Europos šalyse, yra laikomas užsienio turtu ir jam ši apibrėžtis taikoma;

9) **užsienyje veikiančios įmonės** – užsienyje veikiančios bankų ir ne bankų sektoriaus banko patronuojamosios įmonės ir filialai;

10) **užsienio patronuojamosios įmonės** – visos ne Graikijoje veikiančios bankų ir ne bankų sektoriaus banko patronuojamosios įmonės;

11) **bankininkystės veikla Graikijoje** – banko Graikijoje vykdoma bankininkystės veikla, neatsižvelgiant į tai, kur turtas yra įtrauktas į apskaitą;

12) **su bankininkyste nesusijusi veikla Graikijoje** – banko Graikijoje vykdoma su bankininkyste nesusijusi veikla, neatsižvelgiant į tai, kur turtas yra įtrauktas į apskaitą;

([1]) 1999 m. kovo 22 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 659/1999, nustatantis išsamias EB Sutarties 93 straipsnio taikymo taisykles (OL L 83, 1999 3 27, p. 1).

13) **Graikijos patronuojamosios įmonės –** visos Graikijoje veikiančios bankų ir ne bankų sektoriaus banko patronuojamosios įmonės;

14) **už stebėseną atsakingas patikėtinis** – vienas ar keli nuo banko nepriklausomi fiziniai ar juridiniai asmenys, kuriuos patvirtino Komisija ir paskyrė bankas; už stebėseną atsakingo patikėtinio užduotis – stebėti, kaip bankas laikosi įsipareigojimų;

15) **pirkėjas** – vienas ar keli fiziniai ar juridiniai asmenys, įsigyjantys visą parduodamą verslą arba jo dalį;

16) **pardavimas** – 100 % banko turimų akcijų pardavimas, jeigu pagal atskirą įsipareigojimą nenurodyta kitaip.

Šiuose įsipareigojimuose tų terminų vienaskaita taip pat reiškia daugiskaitą (ir atvirkščiai), jeigu įsipareigojimuose nenumatyta kitaip.

II SKYRIUS. RESTRUKTŪRIZAVIMO ĮSIPAREIGOJIMAI

1) **Filialų skaičius Graikijoje:** 2017 m. gruodžio 31 d. filialų skaičius Graikijoje bus ne didesnis kaip […]. „Geniki“ pardavimo atveju šis skaičius bus patikslintas ir sieks […].

2) **Darbuotojų skaičius Graikijoje:** 2017 m. gruodžio 31 d. darbuotojų skaičius, išreikštas visos darbo dienos ekvivalentais, Graikijoje (bankininkystės ir su bankininkyste nesusijusi veikla Graikijoje) bus ne didesnis kaip […]. „Geniki“ pardavimo atveju šis skaičius bus patikslintas ir sieks […].

3) **Bendros sąnaudos Graikijoje:** 2017 m. bendros sąnaudos [1] Graikijoje (bankininkystės ir su bankininkyste nesusijusi veikla Graikijoje) sudarys ne daugiau kaip 1 200 mln. EUR. „Geniki“ pardavimo atveju šis skaičius bus patikslintas ir sudarys […] mln. EUR.

4) **Indėlių sąnaudos Graikijoje:** siekdamas atkurti pelningumą prieš atidėjinių sudarymą Graikijos rinkoje, bankas sumažins finansavimo išlaidas, tuo tikslu sumažindamas Graikijoje priimamų indėlių sąnaudas (įskaitant taupymo produktus, neterminuotuosius ir terminuotuosius indėlius ir kitus panašius klientams siūlomus produktus, kurių sąnaudas padengia bankas) […].

5) **Grynųjų paskolų ir indėlių santykis Graikijoje:** bankininkystės veiklos Graikijoje atveju 2017 m. gruodžio 31 d. grynųjų paskolų ir indėlių santykis bus ne didesnis kaip […]. […]

6) **Bendrųjų paskolų augimo rodiklis bankininkystės veiklos Graikijoje atveju:** bendrųjų paskolų augimo rodiklis bus ne didesnis nei Graikijos banko paskelbtas rinkos augimo rodiklis, išskyrus atvejus, kai rinkos augimo rodiklis yra mažesnis nei Komisijos projekcijos (žr. priedėlį), kuriomis pagrįstas restruktūrizavimo planas. Tokiu atveju viršutinė paskolų augimo riba gali būti peržiūrėta, atsižvelgiant į makroekonomines sąlygas ir konkurenciją Graikijos bankų sektoriuje. To įsipareigojimo stebėsena vykdoma kasmet.

7) **Parama užsienio patronuojamosioms įmonėms:** kiekvienai užsienio patronuojamajai įmonei nuo įsigaliojimo dienos iki 2018 m. birželio 30 d. bankas neteiks papildomo nuosavo kapitalo arba subordinuotojo kapitalo, kurio suma viršytų mažesniąją iš šių sumų: i) […] % 2012 m. gruodžio 31 d. apskaičiuoto pagal riziką įvertinto tos patronuojamosios įmonės turto arba ii) iš viso […] mln. EUR visoms užsienio patronuojamosioms įmonėms (bendrai nuo 2013 m. birželio 30 d. iki 2018 m. birželio 30 d.). Jeigu bankas ketintų užsienio patronuojamajai įmonei skirti nuosavo kapitalo arba subordinuotosios skolos injekciją, kurios suma viršytų nustatytą ribą, jis turi prašyti Graikijos valdžios institucijų pateikti Komisijai prašymą priimti sprendimą, kuriuo būtų pakeistas restruktūrizavimo planas […].

8) **Finansinio įsiskolinimo, susijusio su ne Graikijos turtu, mažinimas iki 2018 m. birželio 30 d.:** Graikijos valdžios institucijos įsipareigoja, kad 2018 m. birželio 30 d. bankas atitiks bent vieną iš šių dviejų sąlygų:

   a) bendras užsienio turto portfelio dydis bus sumažintas tiek, kad neviršytų […] mlrd. EUR. Jeigu bankas imtųsi […], ši […] mlrd. EUR viršutinė riba bus padidinta iki […] mlrd. EUR;

   b) bankas bus pardavęs […].

   (8.1) […]

   (8.2) […]

9) **[…] pardavimas: […]**

10) **Vertybinių popierių pardavimas:** biržinių vertybinių popierių portfelis, kaip apibrėžta toliau, bus parduotas iki […], o nebiržinių vertybinių popierių portfelis bus parduotas iki […]: šiuos portfelius sudaro visos didesnės nei […] mln. EUR investicijos į nuosavybės vertybinius popierius, taip pat visos investicijos į subordinuotąsias obligacijas ir mišrias obligacijas. Šis įsipareigojimas netaikomas turimoms užsienio patronuojamųjų įmonių akcinio kapitalo dalims arba investicijoms į šias įmones:

   […].

[1] Įskaitant TEKE įnašą.

11) Kiekvieno pardavimo sandorio vykdant pardavimo įsipareigojimus atveju Graikijos Respublika įsipareigoja, kad:

a. pirkėjas yra nepriklausomas nuo banko ir su juo nesusijęs;

b. įsigydamas parduodamą verslą pirkėjas nebus tiesiogiai arba netiesiogiai banko finansuojamas ([1]);

c. bankas 5 metus nuo pardavimo sandorio pabaigos neįgis tiesioginės arba netiesioginės įtakos visam parduodamam verslui arba jo daliai be išankstinio Komisijos pritarimo.

12) **Investicijų politika:** iki 2017 m. birželio 30 d. bankas nepirks neinvesticinio reitingo vertybinių popierių.

Šis įsipareigojimas netaikomas šiems vertybiniams popieriams (toliau – vertybiniai popieriai, kuriems taikoma išimtis): […].

13) **Darbo užmokesčio riba:** Iki […] bankas jokiam darbuotojui ar valdytojui nemokės didesnio kaip […] bendro metinio atlygio (darbo užmokestis, pensijų įmoka, premija). Jeigu HFSF skirs kapitalo injekciją, atlygio riba bus iš naujo įvertinta pagal 2013 m. rugpjūčio 1 d. Europos bankų komunikatą.

III SKYRIUS. ĮSIPAREIGOJIMAI DĖL BANKO VALDYMO IR KOMERCINĖS VEIKLOS – PRATĘSIMAS IR PAKEITIMAI

1) Bankas iki 2018 m. birželio 30 d. toliau vykdys įsipareigojimus dėl banko valdymo ir komercinės veiklos, kuriuos Graikijos Respublika pateikė 2012 m. lapkričio 20 d., su vėlesniais pakeitimais, nurodytais įsipareigojimų III skyriuje.

2) Tuo atveju, kai atskiras įsipareigojimas netaikomas banko lygmeniu, bankas negali naudotis patronuojamosiomis įmonėmis ar veikla, kurioms tas atskiras įsipareigojimas netaikomas, kad apeitų tą įsipareigojimą.

A skirsnis. Veiksmingos ir tinkamos vidaus organizacinės struktūros sukūrimas

3) Bankas, išskyrus jo užsienio patronuojamąsias įmones, visada laikosi visų Įstatymo Nr. 3016/2002 dėl įmonių valdymo ir Įstatymo Nr. 2190/1920 dėl *Sociétés Anonymes* nuostatų, ypač nuostatų, susijusių su įmonės organų, kaip antai akcininkų susirinkimo ir direktorių valdybos, funkcijomis, kad būtų užtikrintas aiškus pareigų pasidalijimas ir skaidrumas. Akcininkų susirinkimo įgaliojimai apribojami visuotinio akcininkų susirinkimo užduotimis pagal bendrovių teisę, visų pirma teisių, susijusių su informacija, srityje. Platesni įgaliojimai, kurie leistų daryti nederamą įtaką valdymui, panaikinami. Atsakomybė už kasdienį veiklos valdymą aiškiai tenka banko vykdomiesiems direktoriams.

4) Bankas, išskyrus jo užsienio patronuojamąsias įmones, visada laikosi Graikijos finansinio stabilumo fondo (HFSF) santykių palaikymo tvarkos.

5) Bankas laikosi galiojančių Valdytojo akto Nr. 2577/9.3.2006 nuostatų, kad atskiro banko ir grupės lygmenimis būtų išlaikyta veiksminga organizacinė struktūra ir tinkama vidaus kontrolės sistema, įskaitant tris pagrindinius elementus, t. y. vidaus audito, rizikos valdymo ir atitikties funkcijas, ir geriausią tarptautinę įmonių valdymo praktiką.

6) Bankas sukuria veiksmingą organizacinę struktūrą, kad būtų užtikrinta, jog Vidaus audito ir Rizikos valdymo departamentai būtų visiškai nepriklausomi nuo komercinių tinklų ir tiesiogiai atskaitingi direktorių valdybai. Direktorių valdyboje sudarytas Audito komitetas ir Rizikos valdymo komitetas vertina visus atitinkamų departamentų keliamus klausimus. Atitinkamuose vidaus audito nuostatuose ir rizikos valdymo nuostatuose apibrėžiamos tų departamentų funkcijos, atsakomybės sritys ir ištekliai. Tie nuostatai atitinka tarptautinius standartus, jais užtikrinamas visiškas departamentų nepriklausomumas. Paskolų politikos nuostatose pateikiamos gairės ir nurodymai, susiję su paskolų teikimu, įskaitant paskolų kainų nustatymą ir paskolų restruktūrizavimą.

7) Bankas paskelbia kompetentingoms valdžios institucijoms akcininkų, turinčių bent 1 % paprastųjų akcijų, sąrašą.

([1]) Tai netaikoma nekilnojamojo turto pardavimui; tokiu atveju bankas gali suteikti finansavimą pirkėjui, jeigu naujos paskolos teikiamos laikantis apdairios skolinimo praktikos. Siekiant patikrinti, ar laikomasi įsipareigojimo dėl finansinio įsiskolinimo, susijusio su ne Graikijos turtu, mažinimo, bus atsižvelgiama į bet kokias naujas paskolas, kurioms taikoma ne Graikijos turto apibrėžtis.

B skirsnis. Komercinė praktika ir rizikos stebėsena

Bendrieji principai

8) Paskolų politikos nuostatose apibrėžiama, kad su visais klientais elgiamasi sąžiningai, taikant nediskriminacines procedūras, išskyrus tas, kurios susijusios su kredito rizika ir mokumu. Paskolų politikos nuostatose nustatomos ribos, kurias viršijant suteikiamas paskolas turi patvirtinti aukštesnio lygio vadovybė. Panašios ribos nustatomos dėl paskolų restruktūrizavimo ir reikalavimų bei ginčų valdymo. Paskolų politikos nuostatomis atrinktuose centruose centralizuojamas sprendimų priėmimo procesas nacionaliniu lygmeniu ir pateikiamos aiškios apsaugos priemonės siekiant užtikrinti nuoseklų jos nurodymų įgyvendinimą vykdant visą bankininkystės veiklą Graikijoje.

9) Visos bankininkystės veiklos Graikijoje atžvilgiu bankas visas paskolų politikos taisykles įtraukia į paskolų išdavimo ir paskolų refinansavimo proceso ir išmokėjimo sistemas.

Specialiosios nuostatos

10) Įsipareigojimų III skyriaus 8–18 dalyse išvardytos specialiosios nuostatos taikomos bankininkystės veiklai Graikijoje, jeigu aiškiai nenurodyta kitaip.

11) Paskolų politikos nuostatose reikalaujama, kad paskolų ir hipotekų kainos būtų nustatomos laikantis griežtų gairių. Tos gairės apima prievolę griežtai paisyti paskolų politikos standartinių palūkanų normų intervalų lentelių atsižvelgiant į paskolos grąžinimo terminą, kliento kredito rizikos vertinimą, tikėtiną įkaito atgaunamumą (įskaitant galimo realizavimo terminą), bendrus santykius su banku (t. y. indėlių lygį ir stabilumą, mokesčio struktūrą ir kitą kryžminio pardavimo veiklą) ir banko finansavimo išlaidas. Sukuriamos konkrečios paskolų turto klasės (pvz., komercinė paskola, hipoteka, užtikrinta (neužtikrinta) paskola ir pan.), o jų kainų nustatymo sistema išdėstyta lentelių forma pagal atitinkamą paskolų politikos lentelę, kurią Kredito komitetas reguliariai atnaujina. Bet kokią išimtį turi tinkamai patvirtinti Kredito komitetas arba žemesnio lygmens institucija, kai tai leidžiama pagal paskolų politiką. Pagal poreikius pritaikyti sandoriai, kaip antai sindikuotos paskolos ar projektų finansavimas, vykdomi laikantis tų pačių principų, tinkamai atsižvelgiant į tai, kad jie gali neatitikti standartizuotų paskolų politikos lentelių. Apie tos kainų nustatymo politikos pažeidimus pranešama už stebėseną atsakingam patikėtiniui.

12) Rizikos valdymo departamentas atsakingas už kredito rizikos ir įkaito vertinimą. Vertindamas paskolos kokybę Rizikos valdymo departamentas veikia nepriklausomai, pateikdamas savo nuomonę raštu, kad būtų užtikrinta, jog atliekant vertinimą naudoti kriterijai laikui bėgant klientų atžvilgiu būtų taikomi nuosekliai, atsižvelgiant į banko paskolų politiką.

13) Paskolų fiziniams ir juridiniams asmenims atveju visose bankininkystės veiklos Graikijoje srityse bankas, vadovaudamasis geriausia tarptautine praktika, taiko griežtas individualias ir suvestines ribas, reglamentuojančias didžiausią paskolos sumą, kuri gali būti suteikta vienai kredito rizikai (jei tai apskritai leidžiama pagal Graikijos ir ES teisę). Tos ribos nustatomos atsižvelgiant į paskolos grąžinimo terminą ir pateikto įkaito ar užtikrinimo priemonės kokybę pagal pagrindinius kriterijus, įskaitant kapitalą.

14) Teikti paskolas [1] tam, kad skolininkai galėtų įsigyti banko ir kitų bankų [2] akcijų arba mišrių priemonių, draudžiama, neatsižvelgiant į tai, kas tie skolininkai [3]. Ši nuostata taikoma ir stebima banko lygmeniu.

15) Apie visus nesusijusių skolininkų paskolų prašymus, kurių suma viršija [[…] % pagal riziką įvertinto banko turto], arba bet kurią paskolą, dėl kurios vienos grupės (apibrėžiama kaip susijusių skolininkų, dėl kurių atsiranda viena kredito rizika, grupė) pozicija toliau yra didesnė nei [[…] % pagal riziką įvertinto banko turto], pranešama už stebėseną atsakingam patikėtiniui, kuris tuo atveju, jei nepanašu, kad sąlygos nustatytos pagal įprastų rinkos sąlygų principą, arba jei už stebėseną atsakingam patikėtiniui nebuvo pateikta pakankamai informacijos, gali atidėti kredito linijos ar paskolos suteikimą […] darbo dienų. Skubiais atvejais tas laikotarpis gali būti sutrumpintas iki […] darbo dienų, jeigu už stebėseną atsakingam patikėtiniui pateikta pakankamai informacijos. Per tą laikotarpį, prieš bankui priimant bet kokį galutinį sprendimą, už stebėseną atsakingas patikėtinis galės apie atvejį pranešti Komisijai ir HFSF.

[1] Taikant tą įsipareigojimą, terminas „paskolos“ aiškinamas *largo sensu*, kaip bet kokios rūšies finansavimas, pvz., kredito galimybė, garantija ir t. t.

[2] Siekiant aiškumo, „kiti bankai“ reiškia bet kurį banką – finansų įstaigą pasaulyje.

[3] Siekiant aiškumo, tas įsipareigojimas taikomas visiems skolininkams, įskaitant banko privačiosios bankininkystės klientus.

16) Paskolų politikos nuostatose pateikiami aiškūs nurodymai dėl paskolų restruktūrizavimo. Jose aiškiai apibrėžiama, kokios paskolos ir kokiomis aplinkybėmis gali būti restruktūrizuojamos, ir nurodomos sąlygos, kurios gali būti siūlomos reikalavimus atitinkantiems klientams. Visos bankininkystės veiklos Graikijoje atžvilgiu bankas užtikrina, kad visomis restruktūrizavimo operacijomis siekiama, kad ateityje bankui pavyktų susigrąžinti lėšas, taip apsaugant banko interesus. Jokiais atvejais restruktūrizavimo politika nekels pavojaus būsimam banko pelningumui. Tuo tikslu banko Rizikos valdymo departamentas atsako už tai, kad būtų kuriami ir naudojami tinkami restruktūrizavimo efektyvumo ataskaitų teikimo mechanizmai, atliekamos išsamios vidaus ir (arba) išorės geriausios praktikos analizės, bent jau kas ketvirtį išvados pateikiamos Kredito komitetui ir Valdybos rizikos valdymo komitetui, siūlomi atitinkamų procesų ir politikos sričių tobulinimai, taip pat prižiūrima, kaip jie įgyvendinami, ir teikiamos ataskaitos Kredito komitetui ir Valdybos rizikos valdymo komitetui.

17) Visos bankininkystės veiklos Graikijoje atžvilgiu bankas vykdo reikalavimų ir teisminių ginčų valdymo politiką, kuria siekiama kuo labiau padidinti lėšų susigrąžinimą ir užkirsti kelią bet kokiai diskriminacijai ar pirmenybės teikimui teisminių ginčų valdymo srityje. Bankas užtikrina, kad būtų imamasi visų būtinų veiksmų siekiant kuo labiau padidinti banko lėšų susigrąžinimą ir apsaugoti jo finansinę padėtį ilgalaikėje perspektyvoje. Apie bet kokį pažeidimą įgyvendinant tą politiką pranešama už stebėseną atsakingam patikėtiniui.

18) Bankas stebi kredito riziką naudodamasis gerai išplėtota įspėjimų ir pranešimų sistema, kuri suteikia galimybę Rizikos valdymo departamentui: i) nustatyti ankstyvus paskolų vertės sumažėjimo ir įsipareigojimų nevykdymo atvejų signalus; ii) įvertinti paskolų portfelio atgaunamumą (įskaitant (tačiau tuo neapsiribojant) alternatyvius grąžinimo šaltinius, kaip antai bendraskolius ir garantus, taip pat įkeistą arba turimą, bet neįkeistą turtą); iii) vertinti bendrą banko poziciją atskiro kliento arba portfelio pagrindu ir iv) prireikus direktorių valdybai siūlyti taisomuosius ir tobulinimo veiksmus. Už stebėseną atsakingam patikėtiniui suteikiama galimybė susipažinti su ta informacija.

Nuostatos, taikomos susijusiems skolininkams

19) Visos nuostatos, taikomos susijusiems skolininkams, taikomos banko lygmeniu.

20) Specialus paskolų politikos skirsnis skiriamas taisyklėms, reglamentuojančioms santykius su susijusiais skolininkais. Susiję skolininkai apima darbuotojus, akcininkus, direktorius, valdytojus, taip pat jų sutuoktinius, vaikus, brolius bei seseris ir bet kurį juridinį asmenį, kurį tiesiogiai arba netiesiogiai kontroliuoja pagrindiniai darbuotojai (t. y. paskolų politikos sprendimų priėmimo procese dalyvaujantys darbuotojai), akcininkai, direktoriai ar valdytojai arba jų sutuoktiniai, vaikai ir broliai bei seserys. Plačiąja prasme, bet kuri viešoji institucija ar Vyriausybės kontroliuojama organizacija, bet kuri akcinė bendrovė ar Vyriausybės įstaiga laikoma susijusiu skolininku. Kreditų politikos nuostatose politinės partijos taip pat laikomos susijusiais skolininkais. Ypatingas dėmesys skiriamas sprendimams, susijusiems su bet kokiu paskolų, suteiktų esamiems arba buvusiems darbuotojams, direktoriams, akcininkams, valdytojams ir jų giminaičiams, restruktūrizavimu ir daliniu jų nurašymu, taip pat politikos nuostatoms, kurių laikomasi turto suvaržymo ir nuosavybės teisės į paskolos įkaitą atėmimo tinkamumo, vertinimo, registravimo klausimais. Susijusių skolininkų apibrėžtis išsamiau apibrėžta atskirame dokumente.

21) Siekdamas tinkamai stebėti kredito rizikos koncentraciją, Rizikos valdymo departamentas yra atsakingas už visų susijusių skolininkų, dėl kurių atsiranda viena kredito rizika, grupių priskyrimą (angl. *mapping*).

22) Paskolų fiziniams ir juridiniams asmenims atveju bankas, vadovaudamasis geriausia tarptautine praktika, taiko griežtas individualias ir suvestines ribas, reglamentuojančias didžiausią paskolos sumą, kuri gali būti suteikta vienai kredito rizikai, siejamai su susijusiais skolininkais (jei tai apskritai leidžiama pagal Graikijos ir ES teisę).

23) Bankas atskirai stebės savo susijusių skolininkų (įskaitant viešojo sektoriaus subjektus ir politines partijas) poziciją. Suteiktų naujų paskolų ([1]) susijusiems skolininkams kiekis (metinis praeitų metų atsargų % ([2])) neviršys viso suteiktų naujų paskolų portfelio Graikijoje (metinis praeitų metų atsargų %). To įsipareigojimo laikomasi atskirai dėl kiekvieno susijusio skolininko tipo (darbuotojai, akcininkai, valdytojai, viešieji subjektai, politinės partijos). Siekiant užtikrinti vienodas sąlygas Graikijos ekonomikoje, susijusių skolininkų kredito rizikos vertinimas, taip pat jiems siūlomos kainų nustatymo sąlygos ir galimas restruktūrizavimas negali būti palankesni, palyginti su panašiems, bet nesusijusiems

([1]) Siekiant aiškumo, naujų paskolų teikimas taip pat apima paskolų refinansavimą ir esamų paskolų restruktūrizavimą.

([2]) Siekiant aiškumo, „metinis praeitų metų atsargų %“ (angl. *annual % of Y-1 stock*) reiškia suteiktų naujų paskolų kiekį, išreikštą atsargų praeitų metų pabaigoje procentine dalimi. Pagal riziką įvertinto turto suma – tai suma metų pabaigoje.

skolininkams siūlomomis sąlygomis. Tas įsipareigojimas netaikomas esamoms darbuotojams skirtoms bendrosioms schemoms, pagal kurias jiems siūlomos lengvatinės paskolos. Bankas kiekvieną mėnesį teiks ataskaitą apie tos pozicijos raidą, suteiktų naujų paskolų kiekį ir naujus prašymus, kurių suma viršija [[…] % pagal riziką įvertinto banko turto] ir kuriuos turi nagrinėti Kredito komitetas.

24) Darbuotojams, valdytojams, akcininkams taikomi paskolų teikimo kriterijai negali būti švelnesni negu kriterijai, taikomi kitiems, nesusijusiems, skolininkams. Jeigu bendra vieno darbuotojo (valdytojo, akcininko) kredito rizikos pozicija viršija sumą, atitinkančią [[…]] fiksuotą darbo užmokestį užtikrintų paskolų atveju ir [[…]] fiksuotą darbo užmokestį neužtikrintų paskolų atveju, apie tokią poziciją nedelsiant pranešama už stebėseną atsakingam patikėtiniui, kuris gali įsikišti ir atidėti paskolos suteikimą vadovaudamasis įsipareigojimų III skyriaus 25 dalyje aprašyta tvarka.

25) Apie visus susijusių skolininkų paskolų prašymus, kurių suma viršija [[…] % pagal riziką įvertinto banko turto], arba bet kurią paskolą, dėl kurios vienos grupės (apibrėžiama kaip susijusių skolininkų, dėl kurių atsiranda viena kredito rizika, grupė) pozicija toliau yra didesnė nei [[…] % pagal riziką įvertinto banko turto], pranešama už stebėseną atsakingam patikėtiniui, kuris tuo atveju, jei nepanašu, kad sąlygos nustatytos pagal įprastų rinkos sąlygų principą, arba jei už stebėseną atsakingam patikėtiniui nebuvo pateikta pakankamai informacijos, gali atidėti kredito linijos ar paskolos suteikimą […] darbo dienų. Skubiais atvejais tas laikotarpis gali būti sutrumpintas iki […] darbo dienų, jeigu už stebėseną atsakingam patikėtiniui pateikta pakankamai informacijos. Per tą laikotarpį, prieš bankui priimant bet kokį galutinį sprendimą, už stebėseną atsakingas patikėtinis galės apie atvejį pranešti Komisijai ir HFSF.

26) Paskolų restruktūrizavimas susijusių skolininkų atveju vykdomas laikantis tų pačių reikalavimų, kaip ir nesusijusių skolininkų atveju. Be to, prireikus vertinama ir tobulinama nustatyta nuvertėjusio turto tvarkymo sistema ir politika. Tačiau tikimasi, kad apie restruktūrizuotas susijusių skolininkų paskolas bus pranešama atskirai, bent pagal paskolos turto klasę ir susijusio skolininko tipą.

C skirsnis. Kiti apribojimai

27) **Draudimas mokėti dividendus ir atkarpas, atpirkimo draudimas, pasirinkimo pirkti sandorių draudimas ir išpirkimo draudimas:** išskyrus atvejus, kai Komisija sutinka su išimtimi, Graikijos Respublika įsipareigoja, kad:

a. bankas nemokės atkarpų už mišrias kapitalo priemones (arba bet kurias kitas priemones, už kurias atkarpų mokėjimas nėra privalomas) arba dividendų už nuosavų lėšų priemones ir subordinuotosios skolos priemones, išskyrus atvejus, kai yra teisinė prievolė tai daryti. Bankas tam nenaudos rezervų. Kilus abejonių dėl to, ar vykdant šį įsipareigojimą esama teisinės prievolės, bankas siūlomą atkarpos ar dividendų mokėjimą pateiks Komisijai tvirtinti;

b. bankas neatpirks jokios savo paties akcijų dalies ir nevykdys pasirinkimo pirkti sandorių dėl tų nuosavų lėšų priemonių ir subordinuotosios skolos priemonių;

c. bankas neišpirks mišrių kapitalo priemonių.

28) **Draudimas įsigyti:** Graikijos Respublika įsipareigoja, kad bankas neįsigis jokios įmonės kapitalo dalies, perduodant turtą arba akcijas. Tas draudimas įsigyti apima ir įmones, kurių teisinė forma – bendrovė, ir bet kokį turto paketą, kuris sudaro įmonę ([1]).

i. **Išimtis, kuriai reikia išankstinio Komisijos pritarimo:** nepaisant to draudimo, bankas, gavęs Komisijos pritarimą, o tam tikrais atvejais – HFSF siūlymu, gali įsigyti verslą ir įmones, jeigu to išimtinėmis aplinkybėmis reikia finansiniam stabilumui atkurti arba veiksmingai konkurencijai užtikrinti.

ii. **Išimtis, kuriai nereikia išankstinio Komisijos pritarimo:** bankas gali įsigyti įmonių kapitalo dalis, jeigu:

a. banko už bet kokią įsigytą kapitalo dalį sumokėta pirkimo kaina yra mažesnė nei [[…] %] banko balanso sumos ([2]) įsipareigojimų įsigaliojimo dieną ([3]) ir

([1]) Siekiant aiškumo, taikant tą įsipareigojimą, banko privataus akcinio kapitalo ir rizikos kapitalo verslui tas įsipareigojimas netaikomas. Šiuo atžvilgiu bankas pateikia Komisijai oficialų prašymą, kuriame pateikiamas to subjekto verslo planas.

([2]) Siekiant aiškumo, taikant tą įsipareigojimą, balanso suma atitinka visą banko turtą.

([3]) Siekiant aiškumo, tuo atveju, jei pagal įsipareigojimų III skyriaus 28 dalies i punktą gaunamas Komisijos pritarimas panaikinti draudimą įsigyti, apskaičiuojant banko balansą įsipareigojimų įsigaliojimo dieną taip pat įtraukiamas įsigytų įmonių turtas arba įsigytas turtas įsigijimo dieną.

b. banko už visas nuo įsipareigojimų įsigaliojimo dienos iki restruktūrizavimo laikotarpio pabaigos taip įsigytas kapitalo dalis sumokėta bendroji pirkimo kaina yra mažesnė nei [[…] %] banko balanso sumos įsipareigojimų įsigaliojimo dieną.

iii. **Veikla, kuriai netaikomas draudimas pirkti:** draudimas įsigyti netaikomas įsigijimams vykdant įprastą bankininkystės veiklą, susijusią su esamų reikalavimų sunkumų patiriančių įmonių atžvilgiu valdymu, įskaitant esamų skolos priemonių konvertavimą į nuosavo kapitalo priemones.

29) **Reklamos draudimas:** Graikijos Respublika įsipareigoja, kad bankas susilaikys nuo reklamos, kurioje daromos nuorodos į valstybės paramą, ir netaikys jokių agresyvių komercinių strategijų, kurios nebūtų taikomos be Graikijos Respublikos paramos.

IV SKYRIUS. UŽ STEBĖSENĄ ATSAKINGAS PATIKĖTINIS

1) Graikijos Respublika įsipareigoja, kad bankas iš dalies pakeis ir pratęs iki restruktūrizavimo laikotarpio pabaigos už stebėseną atsakingo patikėtinio, kurį Komisija patvirtino ir bankas paskyrė 2013 m. sausio 16 d., įgaliojimus. Bankas taip pat išplės tų įgaliojimų apimtį, kad į juos būtų įtraukta i) restruktūrizavimo plano ir ii) visų šiame sąraše išvardytų įsipareigojimų stebėsena.

2) Po keturių savaičių nuo įsipareigojimų įsigaliojimo dienos Graikijos Respublika pateikia Komisijai visas pakeistų įgaliojimų sąlygas, į kurias įtrauktos visos būtinos nuostatos, kad už stebėseną atsakingas patikėtinis galėtų vykdyti savo pareigas pagal tuos įsipareigojimus.

3) Papildomos nuostatos dėl už stebėseną atsakingo patikėtinio apibrėžiamos atskirame dokumente.

Generalinė sekretorė

Christina PAPAKONSTANTINOU

Priedėlis

Makroekonominės projekcijos Graikijos šalies viduje vykdomai veiklai

% metinis augimas (jeigu nenurodyta kitaip)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2013–2017 m. bendras augimo rodiklis
Realusis BVP	– 6,4	– 4,2	0,6	2,9	3,7	3,5	6,4
Nominalusis paskolų augimas Graikijoje	– 6,4	– 4,2	0,6	2,9	3,7	3,5	6,4
BVP defliatorius	– 0,8	– 1,1	– 0,4	0,4	1,1	1,3	1,3
Nekilnojamojo turto kainos	– 11,7	– 10	– 5	0	2	3,5	
Nominaliosios namų ūkio disponuojamosios pajamos	– 8,8	– 9,5	– 0,3	– 0,4	2,6	3,6	– 4,5
Privačiojo sektoriaus indėliai	– 7	1,3	1	3,4	5	5	16,6
Nedarbas (%)	24,2	27	26	24	21	18,6	
ECB refinansavimo operacijų palūkanų norma (%)	0,75	0,5	0,5	1	1,5	1,75	
Didžiausias neveiksnių paskolų lygis			2014 m. II pusm.				
3 mėn. EURIBOR (vidurkis, %)		0,24	0,43	0,75	1,25	1,80	
Galimybė naudotis kapitalo rinkomis – atpirkimo sandoriai		TAIP – jokios viršutinės ribos					
Galimybė naudotis kapitalo rinka – padengtos, didesnio prioriteto, neužtikrintos		TAIP – iki 500 mln. EUR kiekviena	TAIP – iki 1 mlrd. EUR kiekviena	TAIP – jokios viršutinės ribos			